

**002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1047**

ΙΩΑΝΝΟΥ Ν. ΛΑΖΟΥ

Διευθυντοῦ τοῦ Αου πλήρους Δημ. Σχολείου Λαμίας

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ

ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

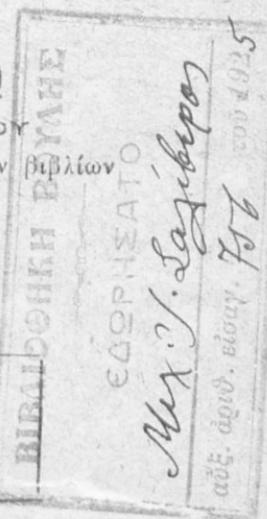
ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΤΗΣ Β' ΤΑΞΕΩΣ
ΤΣΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

* Έγκριθεν ἐν τῷ διηγματισμῷ τῶν διδακτικῶν βιβλίων
τοῦ ἔτους 1921

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΕΜΤΗ

ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ

Τιμᾶται Διαχρόνος 2,65
μιτρά Βιβλιοσήμουν
Αριθ. ἑγκριτ. αποφάσεως 4413
21 Σεπτεμβρίου 1921



ΕΚ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΕΩΣ ΙΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ

« Ο Συγγραφείς έχρησε το γλώσση παιδική καὶ βρούγχη
ἐπειτούχε δὲ δριστα ἐν τῷ ἔκλεγχῳ τῶν τιμαχιῶν τὰ ἔποια
κατὰ τὰ τὸ μέγενος καὶ τὸ περιεχόμενον εἶναι ἀνάλογα τῷ
ἀντιληπτικῷ τῶν παιδῶν δινόμειος καὶ πιόστορα πρὸς ἐπι-
τεύξιν τοῦ σκοποῦ, δ. τὸ ἀναγνωτικόν βιβλίον ἐπιδιέκειν»

ΟΙ ΚΡΙΤΑΙ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΣΑΛΙΒΕΡΟΥ
12—Οδὸς Σταδίου—12
1922

Πᾶν γνῆσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγ-
γραφέως καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ ἐκδοτού, ἄλλως θεωρεῖται
κλεψύδινπον καὶ καταδιώκεται κατὰ τὸν νόμον.



Ε 69

Ε ΔΛΗΝΙΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑΤΑΡΙΟΝ



Ι. — Προσευχή.

Σταύρωσε τὰ χεράκια σου
‘ε τὸν Πλάστη ταπενί,
σήκωσε τὰ ματάκια σου
ψηλά σιδὸν οὐρανὸν
καὶ ἃς ποῦν τὸ ἀθῆνα χελῆ σου
ἀθῆνα προσευχή.

* * *

Οἱ ἄγγελοι θὰ ποίεονται
μὲ τὸ ἀπόρα τῶν φτερῶν,
καὶ γαρωποὶ θὰ τῷ ξινῷ
σιμά σου τευφερά,
τὰ χελῖην τὰ φιλήσουνται.
ποὺ ίὲν τὴν προσευχή.

I. Μολέμης

‘Ο Ιησοῦς Χριστός, ότε ἐμεγάλωσεν,
ἐδίδαξε τοὺς ἀνθρώπους νὰ πιστεύωσιν εἰς τὸν
ἀληθινὸν Θεὸν, νὰ ἀγαπῶσι καὶ νὰ λατρεύω-
σιν Αὐτὸν.’ Έδιδαξε νὰ ἔχωμεν ἀγάπην μεταξὺ^ν
μας καὶ νὰ κάμνωμεν καλας πράξεις.

‘Ο Ιησοῦς Χριστός ἀγαπᾷ ὅλους τοὺς κα-
λοὺς ἀνθρώπους· περισσότερον δῆμως ἀγαπᾷ
τὰ καλὰ παιδία.

5.—• Χριστὸς εὐλογεῖ τὰ παιδία

‘Ο Χριστὸς εἶχε δώδεκα μαθητὰς. Οὗτοι
ήσαν ἀχάριστοι σύντροφοι Αὐτοῦ, ἥκουον τὴν



διδασκαλίαν του καὶ ἔβλεπον τὰ θαύματα
τὰ ὅποια ἔκαμνε.

Μιαν ἡμέραν μερικαὶ γυναικεὶς ἔφερον
πρὸς τὸν Χριστὸν τὰ μικρά των παιδία, οἵα

εύλογήσῃ αὐτά. Οι μαθηταί του ὅμως ἡμπόδε-
ζον αὐτὰς νὰ πλησιάσωσι.

Τοῦτο ἴδων ὁ Χριστὸς εἶπε πρὸς τοὺς μαθη-
τὰς του.

"Ἄφετε τὰ παιδία νὰ ἔλθωσι πρὸς ἐμέ, ἵνα τὰ
εὐλογήσω. Αὐτὰ τὰ ἀθώα καὶ ἄκακα παιδία
ἀγαπᾷ ὁ Θεός. "Οστις θέλει νὰ ἀγαπᾶται ὑπὸ^{τοῦ} Θεοῦ, πρέπει νὰ γίνη ἀθώος καὶ ἄκακος, ὅ-
πως εἶναι αὐτὰ τὰ παιδία.

Ο Χριστὸς ἔλαβεν εἰς τὰς χειράς του τὰ
καλὰ ἔκεινα παιδία, τὰ ἐφίλησε καὶ θέσας τὰς
χειρας ἐπὶ τῶν κεφαλῶν ηὐλόγησεν αὐτά.

6 — "Ἐμοὶ πρὸς τὸν Θεόν.

Τὸν πλάστην τῶν ὅλων
τὸ χεῖλος μας φάλλει
μικροὶ καὶ μεγάλοι
αἰνεῖτε αὐτόν.

Αὐτὸς μᾶς φωτίζει,
αὐτὸς μᾶς θερμαίνει,
αὐτὸς μᾶς ἐνδύει
αὐτὸς μᾶς εὐφραίνει,
Αἰνεῖτε αὐτόν.

7 — Τὸ σχολεῖον.

Εἰς τὸ σχολεῖον πηγαίνουσι τὰ καλὰ πα-
δία καὶ μανθάνουσι γράμματα. Μανθάνουσι νὰ

αναγινώσκωσι, νὰ γράφωσι, νὰ ἀριθμῶσι,
νὰ ἄρδωσιν ώραια ἄσματα καὶ νὰ γυμνάζωνται.

Εἰς τὸ σχολεῖον μανθάνουσι νὰ ἀγαπῶσι τὸν
οὐράνιον ἡμῶν Πατέρα, τὸν Θεόν, καὶ νὰ προσ-
εύχωνται εἰς αὐτόν. Ἐπίσης μανθάνουσι νὰ σέ-
βωνται καὶ ἀγαπῶσι τοὺς καλοὺς γονεῖς
των, νὰ ἐκτελῶσι τὰς διαταγὰς αὐτῶν
μετὰ προθυμίας καὶ νὰ ἀγαπῶσιν ὅλους τοὺς
καλοὺς ἀνθρώπους.

“Ολα αὐτὰ τὰ διδάσκει ὁ διδάσκαλος.

Τὸ σχολεῖον εἶναι κτίριον μὲ τέσσαρας τοί-
χους. Ἐπὶ τῶν τοίχων στηρίζεται ἡ ὄροφη, ἡ ὁ-
ποίᾳ χρησιμεύει διὰ νὰ μὴ εἰσέρχηται ὁ ἥλιος, ἡ
βροχὴ καὶ ὁ ἄνεμος. Εἰς τοὺς τοίχους ὑπάρχουσι
θύραι καὶ παράθυρα. Ιἱ θύραι χρησιμεύουσι διὰ νὰ
εἰσέρχωνται καὶ ἐξέρχωνται οἱ μαθηταὶ καὶ οἱ δι-
δάσκαλοι, τὰ δὲ παράθυρα χρησιμεύουσι διὰ νὰ
εἰσέρχηται φῶς καὶ ἀήρ. Τὸ ἔδαφος τοῦ σχολεί-
ου καλύπτεται διὰ σανίδων (πατίνιματος), ἵνα
μὴ ψύχωνται οἱ πόδες τῶν μαθητῶν.

Τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ σχολείου ἡ περιέχει

μίαν μεγάλην αἴθουσαν ἢ εἶναι διηρημένον εἰς περισσοτέρας τοιαύτας. Φίς ἐκάστην αἴθουσαν ὑπάρχει ἡ ἔδρα τοῦ διδασκάλου, τὰ θρανία, σὶς τὰ ὅποια κάθηνται οἱ μαθηταί, ὁ μαυροπίναξ καὶ διάφοροι χάρται. Ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος γράφει ὁ διδασκαλός διὰ κιρωλίας κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραδόσεως τοῦ μαθήματος. Καὶ οἱ μαθηταί γράφουσιν ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος ὅταν ἔξετάζωνται εἰς τὰ διάφορα μαθήματα.

Οἱ μαθηταὶ ὀφείλουσι νὰ πηγαίνωσιν ἐγκαίρως εἰς τὸ σχολεῖον, νὰ είναι εὔταχτοι καὶ ἐπιμελεῖς καὶ νὰ ἀκούωσι μετὰ προσοχῆς τὰ διδασκόμενα μαθήματα.

Οἱ τοιοῦτοι μαθηταὶ προοδεύουσιν εἰς τὰ μαθήματα, ἀγαπῶνται ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ ἐπαινοῦνται παρ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

8.—Ἡ ὥρα τοῦ σχολείου.

Μαθηταί, τὸ ἔργον κρύζει
καὶ ἡ ὥρα πλησιάζει
πλήρες καθαρῶν θρανίων
περιμίνει τὸ σχολεῖον

Ἐύπειθῇ καλὰ παιδία
ὑπὸ μάλις τὰ βιβλία
καὶ χωρὶς νὰ θορυβήτε
πρὸς τὴν τέξιν προκωφεῖτε.



τί ώραία τραγουδάκια
ζέφευν τὰ καλά παιδάκια !
Τραλαλά !

Τί χαρά ! θά τρέζωμεν
τί χαρά ! θά παίζωμεν,
δόξιον, δόξιον τὸ σχοινάκι
πήδα, πήδα τὸ παιδάκι
Τραλαλά !

Πλὴν παιδιά προσέχετε
ἄτακτα μὴ τρέχετε
τὸ παιδί ποῦ κάτω πέσῃ
Ἐν κτυπήσῃ θά ποιέσῃ
Τραλαλά !

* Η σπουδὴ μαθήματα,
ἢ χρόδος πηδήματα
τὰ καλὰ καλὰ παιδά
ἀγαποῦν τὴν εὐταξία
Τραλαλά !

ΙΙ.—Ο μυλωθρός.

Εἰς μυλωθρὸς εἶχε μίαν ὅρνιθα, ἡ ὅποια
ἐγέννα χρυσὰ ψά. Οὗτος ἔφερεν αὐτὰ εἰς τὴν
πόλιν, ἐπώλει εἰς τοὺς χρυσοχόους καὶ
ἐλάμβανεν ἀρκετὰ χρήματα. Δὲν ηύχαρι-
στεῖτο ὅμως μὲ τὸ ποσὸν τῶν χρημάτων,
τὸ ὅποιον ἐλάμβανεν ἐκάστην ἡμέραν, διότι
τῷ ἐφαίνετο ὄλιγον. Ἐπειδὴ δὲ ἐνόμιζεν ὅτε

ἐντὸς τῆς ὅρνιθος ὑπῆρχεν ὅγκος χρυσοῦ ἀπεφάσισε νὰ σφάξῃ αὐτὴν, νὰ πωλήσῃ τὸν χρυσὸν καὶ νὰ γίνη ἀμέσως πλουσίος.

"Εσφαῖς λοιπὸν τὴν ὅρνιθα καὶ παρετήρησε μετὰ προσοχῆς ὅλα τὰ ἐντόσθια αὐτῆς διὰ νὰ εὕρῃ τὸν ὅγκον τοῦ χρυσοῦ, ἀλλὰ δὲν εὗρε τίποτα. Ἡσαν τὰ ἐντόσθια αὐτῆς ὄπως καὶ τῶν ἀλλων ὄρνιθων. Τότε ὁ μυλωθρὸς ἐνόησε τί ἔχασεν ἀπὸ τὴν πλεονεξίαν του, ἀλλ' ήτο ἀργά.

— "Οποιος γυρεύει τὸ πολὺ, χάνει καὶ τὸ διάγο.

Ι 2. — Τὰ οὐράνια σώματα.

Οὐράνια σώματα εἶναι ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη καὶ οἱ ἀστέρες.

"Ἔλιος. — "Ο ἥλιος φαίνεται ὡς δίσκος στρογγύλος." Ἀνατέλλει τὴν πρωῖταν καὶ μᾶς φέρει τὴν ἡμέραν, δύει δὲ τὴν ἐσπέραν καὶ ἔρχεται ἡ νύξ. Εἶναι ὡραίον θέαμα ἡ ἀνατολὴ καὶ δύσις τοῦ ἥλιου. Διότι, ὅταν ἀνατέλλῃ φαίνεται ὡς σφαιρα πυρίνη ἀνευ ἀκτίνων καὶ δύναται εὔκολως πᾶς τις νὰ πατατηρήσῃ αὐτὸν καλῶς. "Οταν δὲ δύη, ρίπτει πρὸς τὰ ὄπισω τὰς ἀκτίνας του καὶ χρυσώνει τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ὑπάρχοντα νέφη.

·Ο ήλιος φωτίζει καὶ θερμαίνει τὴν γῆν.
Αὐτὸς εἶναι ἡ ζωὴ ὅλων τῶν ἐπὶ τῆς γῆς
κτισμάτων τοῦ Θεοῦ. "Ανευ τοῦ ήλιου οὐ-
δὲν δύναται νὰ ζήσῃ οὔτε οἱ ἄνθρωποι, οὔτε
τὰ ζῷα. οὔτε τὰ φυτά.

Σελήνη.— Η σελήνη εἶναι οὐράνιον
σώμα. Ανατέλλει καὶ δύει ὥπως ὁ ήλιος,
ἄλλ' ἔχει τὴν αὐτὴν ὄφρα. Η σελήνη δὲν
εἶναι φωτεινὸν σώμα. φωτίζεται, καὶ αὐτὴ
ὑπὸ τοῦ ήλιου, ὥπως φωτίζεται καὶ ἡ γῆ.
Αὕτη ἀλλοτε φαίνεται ὡς ἡμικύκλιον, ἀλ-
λοτε ὡς δρέπανον καὶ ἀλλοτε δὲν φαίνεται
διόλου. "Οταν δὲ δὲν φαίνεται διόλου
λέγεται νέα σελήνη.

Άστέρες.— Οι ἀστέρες εἶναι ἀπειροι,
ἄλλοι μεγαλύτεροι καὶ ἄλλοι μικρότεροι.
Οι ἀστέρες εἶναι φωτεινὰ σώματα καὶ φαί-
νονται μόνον τὴν νύκτα. Όταν δὲν ὑπάρχωσε
σύννεφα. Καὶ αὗτοὶ ἀνατέλλουσι καὶ δύ-
ουσι χανονικῶς, ὥπως ὁ ήλιος καὶ ἡ σελήνη.

13. — Τὸ φεγγάρε.

Σὲν βλέπω τὴ μορφὴ σευ
φεγγάρι μου χλωμό,
τὴ χάρη τη δικῇ σου
καὶ ἔγῳ ἐπιθυμῶ

Τὴν ντροπαλή σου νᾶχω
ἡδὺ λα εὐμοεφιά,
νά περπατῶ μονάχο
μ' ἀστέρια συνιροφιά,

Νὰ φαιναμοι τὸ βράδυ,
νὰ σθύρω τὸ περά,
νὰ βροσκω στὸ σκοτιόδι
δροσοῦλα καὶ πνοή.

Νάμη γρυπὸ φεγγάρι
στον μπῦρον οὐρανὸ
καὶ τοῦ βοσκοῦ λοχνλότ
ἐπάνω 'ς τὸ βουνό

Παρηγορὰ νά χύνω
ζέκιτνον ποὺ πονεῖ,
καὶ οὐνιροφος νὰ γ νω
ζέκιτνον π' ἀγρυπνεῖ.

Νὰ φέγγω 'ς τὸ ορε ἰβάνι
ποὺ μένει σκοτεινό
καὶ τοῦ πτωχοῦ τὸ μάτι
γλυκά νὰ τὸ σφαλνῶ.

Λύτα, γλυκὸ φεγγάρι,
αὐτὰ ἐπιθυμῶ,
μά ἔχεις εὺ τὴ χάρη,
φεγγάρι μου χλωμό.

Δημητρίος Βλάχος

Ι 2.— Η εύλογημένη αίκογένεια.

Ήμέραν τινὰ εἰς ὀπωροπώλης ἔδωκεν ὡς δῶρον εἰς τὸν φίλον του Δημήτριον ἐν ὥραιον καὶ μέγχ πορτοκάλλιον.

Ο Δημήτριος, ἀντὶ νὰ φάγη αὐτό, τὸ προσέφερεν εἰς την γυναικά του καὶ μετέβη εἰς τὴν ἐργασίαν.



Η σύζυγος αὐτοῦ, ἐπειδὴ ἦτο εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ οἰου της Παύλου, τὸ προσέφερεν εἰς αὐτόν. Ο Παῦλος θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν ἀδελφήν του Εἰρήνην, ἡ ὁποία ἤγάπα αὐτὸν πολύ, τὸ προσέφερεν εἰς αὐτήν. Η δὲ Εἰρήνη θέλουσα νὰ

εὐχαριστήσῃ τὸν πατέρα της, ὁ ὅποιος ἐκο-
πίαζε δι’ ὅλην τὴν οἰκογένειαν, ἐφύλαξεν
αὐτὸν καὶ τὸ προσέφερε μετὰ τὸ φαγητὸν εἰς
τὸν πατέρα της.

Τοιουτοτρόπως τὸ ὥραιον πορτοκάλλιον
ἐπεστράψῃ ως δῶρον εἰς τὸν πατέρα, ὁ
ὅποιος ηὐχαριστήθη πολὺ καὶ ἐδόξασε τὸν
Θεόν, ὁ ὅποιος τῷ ἔδωκε τοιαύτην εὐλογη-
μένην οἰκογένειαν. Ἐπειτα διηρέθη τὸ πορ-
τοκάλλιον εἰς τέσσαρα τεμάχια καὶ ἐλαβεν
ἀνὰ ἐν ἕκαστον μέλος τῆς ἀγαθῆς οἰκο-
γενείας.

16.—'Ο μικρὸς υἱὸς ταῦ σιδηρουργοῦ

Ο ὄκτατης Ἀριστείδης ἦτο υἱὸς σιδη-
ρουργοῦ. Ἦμέραν τινὰ ὁ πατὴρ του ἀφῆκεν
αὐτὸν εἰς τὸ σιδηρουργεῖον καὶ μετέβη εἰς
τὸ δικαστήριον χάριν ὑποθέσεώς του. Εἶπε
δὲ εἰς αὐτὸν νὰ προσέχῃ τὸ σιδηρουργεῖον
καὶ νὰ μὴ ἔγγισῃ οὐδὲν ἐκ τῶν ἐργαλείων.

Ο Ἀριστείδης μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ
πατρός του ἡθέλησε νὰ κάμη ὅ,τι ἔκαμνεν
ἔκεινος. Ἐλαβεν ἐν μέγα σφυρίον καὶ ἥρ-
χισε νὰ κτυπᾷ ἐπὶ τοῦ ἀκμονος. Ἄλλα

τοῦτο ἦτο πολὺ δύσκολον δι' αὐτόν, διότε τὸ μὲν σφυρίον ἦτο βαρύ, αἱ δὲ χειρές του ἀδύνατοι. Εἰς τὸ πρῶτον κτύπημα ἔψυγε τὸ σφυρίον ἐκ τῶν χειρῶν του καὶ ἐκτύπησε τὴν κνήμην τοῦ ποδός του. Ὁ Ἀριστείδης ἡσθάνθη δυνατὸν πόνον, καὶ ἐκάθισε κατὰ γῆς, διότι δὲν ἤδυνατο νὰ σταθῇ ὄρθιος καὶ νὰ βαδίσῃ. Τὴν ἐσπέραν ὁ πατήρ ἔλαβεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας καὶ μετέφερεν εἰς τὴν οἰκίαν, ὅπου ἔμεινεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας κλινήρης. Γό μικρὸν ὅμως τοῦτο πάθημα ἔγεινε μάθημα εἰς τὸν Ἀριστείδην, ὁ ὅποιος ἐκτοτε ἦτο προσεκτικὸς καὶ εὔπειθης εἰς τὰς διαταγὰς τῶν γονέων αὐτοῦ.

ΙΖ.—Η μηλέα.

Η μηλέα εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πολὺ γνωστὰ δένδρα τῆς πατρίδος ἡμῶν. Εἶναι δένδρον ὅχι πολὺ ὑψηλὸν καὶ ἔχει κλάδους χαμηλούς καὶ κόμην στρογγύλην. Τὰ φύλλα τῆς μηλέας εἶναι ὠοειδῆ καὶ ἐκφύονται πολλὰ ὄμοι ἀπὸ τὰ ἄκρα τῶν τρυφερῶν κλαδίσκων.

Αὗτη ἀνθεῖ κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἡ Μάιον. Τὰ ἄνθη εἶναι μεγάλα καὶ ἔχουσι χρῶμα ἔσωθεν μὲν λευκόν, ἔξωθεν δὲ ὑπέρυθρον. Οἱ καρποὶ αὐτῆς λέγονται μῆλα καὶ εἶναι διάφοροι κατὰ τὸ μέγεθος. Τὰ μῆλα ἀποτελοῦνται ἀπὸ σάρκα τρυφερὰν καὶ γλυκειὰν ἡ ὑπόξινον, εἰς δὲ τὸ μέσον αὐτῶν ὑπάρχουσι τὰ σπέρματα, τὰ ὅποια εἶναι μελανά.

Ἡ μηλέα εἶναι δένδρον χρησιμώτατον διὰ τοὺς ὥραιούς καὶ ὕγιεινούς καρποὺς του. Ἐκ τῶν μήλων ἐξάγεται καὶ οἶνος, ὁ ὅποιος λέγεται μηλίτης, καὶ ὄξος. Ἐπίσης τὸ ξύλον τῆς μηλέας εἶναι στερεὸν καὶ σκληρὸν καὶ χρησιμεύει πρὸς κατασκευὴν διαφόρων ἐπίπλων.

18 — Τὰ μῆλα

*Tὰ πράσινα φύλλα,
τὰ κόκκινα μῆλα,
μ' ἀρέσουν πολύ !
ώραία ὥρατα
σέ. βλέπω, μηλέα,
τοῦ κήπου στολή.*



*Μικρὸς πῶς νὰ φυάσω
καὶ μῆλα νὰ πιάσω*

έκει στά κλ. διά !
 χαρδ εἰς ἐμένο,
 ἀν μ' ἔπειτεν ἔνα
 ἔδω στὴν ποδιά.

Κατακουζηνὸς

ΙΩ.—Ο άγόριος κόραξ.

Μιαν φορὰν εἰς κόραξ εἶδεν ἔνα ἀετόν, ὁ ὅποιος ἤρπασεν ἀρνίον, ἐπέταξεν εἰς τὴν κορυφὴν βράχου καὶ ἔτρωγεν αὐτὸν μὲν ἡσυχίαν. Ο κόραξ ἐζήλευσε τὴν εὔτυχιαν τοῦ ἀετοῦ καὶ εἶπε· Διατί καὶ ἔγώ νὰ μὴ κάμω ὥπως ὁ ἀετός; Μήπως δὲν ἔχω καὶ ἔγώ ὄνυχας καὶ ράμφος καὶ πτέρυγας;

Μετὰ τοὺς λόγους τούτους ἐπέταξεν ἐπὶ τοῦ κορμοῦ δασυμάλλου τινὸς κριοῦ, ἐνέπηξε τοὺς ὄνυχας καὶ προσεπάθει νὰ σηκώσῃ αὐτὸν, ἀλλὰ δὲν ἤδυνατο. Ἐπὶ τέλους ἀπελπισθεὶς ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ, ἀλλὰ πῶς νὰ φύγῃ! Οἱ ὄνυχες αὐτοῦ περιεπλέχθησαν εἰς τὰ μαλλιά τοῦ κριοῦ καὶ δὲν ἤδυνατο νὰ φύγῃ.

Μετ' ὄλιγον συνέλαβεν αὐτὸν ὁ ποιμὴν, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν παρέδωκεν εἰς τὸν μηχρόν του υἱὸν διὰ νὰ παιξῃ. Τότε ὁ κόραξ

ἐνεθυμήθη τὰς συμβουλὰς τῆς μητρός του,
ἡ ὁποία ἀποθνήσκουσα τῷ εἶπε.

— Τέκνον μου, νὰ μη κάμνης μηδέν ἀν
πρῶτον δὲν σκεφθῆς αὐτὸν καλῶς. Οὐδέ-
ποτε νὰ ἐπιχειρῆς πρᾶξιν τινα ἀνωτέραν
τῶν δυνάμεών σου.

20. — Η ἀμυγδαλή.

Η ἀμυγδαλή γίνεται δένδρον ὑψηλόν.
Τὰ φύλλα αὐτῆς ἔχουσι σχῆμα λόγχης καὶ
εἶναι μικρὰ καὶ πράσινα καὶ πίπτουσι τὸ φύ-
νόπωρον. Αὕτη ἀνθεῖ πρώτη ἐξ ὅλων τῶν
δένδρων κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ
μηνὸς Ιανουαρίου. Η ἀνθισμένη ἀμυγδαλή
παρουσιάζει λαμπρὸν θέαμα. Ήριν ἀκόμη φα-
νῶσι τὰ φύλλα, στολίζεται δι' ἀπειρῶν ἀνθέων
λευκῶν μὲν γραμμὰς ροδόχους, τὰ ὅποια
ἔχουσιν ἔλαφρὰν εὐωδίαν. Απὸ τὰ ἀνθη
γίνονται οἱ καρποὶ οἱ ὅποιοι λέγονται ἀμύ-
γδαλα. Τὸ ἀμύγδαλον περικλείεται ἐντὸς
σκληροῦ κελύφους πέριξ τοῦ ὅποιου ὑπάρ-
χει φλοιός. Οταν ὠριμάζωσι τὰ ἀμύγδαλα,
πίπτει ὁ ἔξωτερικὸς φλοιὸς καὶ μένει μό-
νον τὸ σκληρὸν κέλυφος, ἐντὸς τοῦ ὅποιου

ὑπάρχει ὁ πυρήν, δηλαδὴ τὸ ἀμύγδαλον. Τὰ
ἀμύγδαλα εἶναι ὑγιεινὴ καὶ θρεπτικὴ τρο-
φὴ. Κατασκευάζονται ἐξ αὐτῶν διάφορα
γλυκύσματα καὶ παράγεται τὸ γνωστὸν
ἀμυγδαλέλαιον. Υπάρχει καὶ πικρὰ ἀμυ-
γδαλῆ, τῆς ὁποίας οἱ καρποὶ εἶναι πικρότα-
τοι καὶ χρησιμοποιοῦνται εἰς τὴν φαρμα-
κευτικήν.

Σ. I.—'Η ἀχαριεστέα τῆς ἐλάφου

Ημέραν τινὰ κυνηγός τις κατεδίωκε μίαν
ἐλαφον, ἡ ὁποία ἀσθμαίνουσα καὶ φοβι-
σμένη ἐκρύθη ὑπὸ τὰ πυκνὰ φύλλα μιᾶς
ἀμπέλου. Ο κυνηγὸς ἔψθασε μέχρι τῆς ἀμ-
πέλου, παρετήρησε τριγύρω, ἀλλ’ εἰς μάτην
ἔχασε τὰ ἵχνη αὐτῆς καὶ ἀπεφάσισε νὰ φύγῃ.
Ἐνῷ δὲ ᾧτο ἐτοιμασ νὰ φύγῃ βλέπει εἰς
ἐν μέρος τῆς ἀμπέλου νὰ σείωνται τὰ φύλ-
λα αὐτῆς, τὰ ὅποια ἔτρωγεν αὗτη. Ο κυνη-
γὸς ἐννοήσας ὅτι ἔκει ὑπὸ τὰ φύλλα ἐκρύ-
πτετο ἡ ἐλαφος, ἐπυροβόλησε καὶ ἐπλήγω-
σεν αὐτὴν βαρέως. Η δυστυχὴς ἐξηπλώθη
κατὰ γῆς καὶ θνήσκουσα ἔλεγε :

— Έγώ πταιώ ἡ ἀχάριστος, διότι δέν ἔπει-
πε νὰ φάγω τὰ φύλα τῆς ἀμπέλου, τὰ
όποια μὲ προεφύλαττον.

22.—Τὸ τέλος τῶν ἀτάκτων.

Γέρων τις μὲ ξύλινον πόδα ἤρχετο τα-
κτικὰ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Εὔσεβίου καὶ ἐζή-
τει παρ' αὐτοῦ ἐλεημοσύνην. Ο Εὔσεβιος
πάντοτε ἦλει αὐτὸν μὲ ὅ, τι εἶχε πρό-
χειρον.

Βιβέραν τινὰ ὁ Εὔσεβιος ἐνώπιον τοῦ
δεκαετοῦς υἱοῦ του ἡρώτησεν αὐτὸν ἐκ ποι-
ας αἰτίας ἔχασε τὸν πόδα του. Ο χωλὸς
ἀπήντησε.

— Κύριε, ὅτι ἡμην παιδίον, ἡμην πολὺ¹
ἀτακτος καὶ ἀνήσυχος. Ολην τὴν ἡμέραν
ἐπαιζον, ἐπήδων, ἐκύλιον πέτρας καὶ τὰ πα-
ρόμοια. Μιαν ἡμέραν προσεπάθουν νὰ κυ-
λίσω μιαν πέτραν μεγάλην, ἡ ὄπια ἐπλά-
κωσε τὸν πόδα μου καὶ τὸν συνέτριψεν. Ο
ιατρὸς προσεπάθησε νὰ θεραπεύσῃ αὐτόν,
ἄλλα δὲν ἥδυνήθη καὶ ἡναγκάσθη νὰ τὸν
κόψῃ καὶ νὰ προσθέσῃ ξύλινον. Επειδὴ δὲ

δὲν ἡδυνάμην νὰ ἐργασθῶ, κατήντησα ἐπαί-
της, ὅπως μὲ θλέπετε.

Ο Εὔσέβιος ἔρριψε βλέμμα πρὸς τὸν υἱόν
του, ὁ ὅποιος εἶχε κοκκινίσει ἐξ ἐντρο-
πῆς του καὶ εἶχε ρίψει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς
τὰ κάτω.

Ἡ διήγησις αὕτη τοῦ γέροντος ἐπαίτου καὶ
τὸ πάθημα ἥρκεσαν νὰ διορθώσωσι τὸν υἱὸν
τοῦ Εὐσέβιου, ὁ ὅποιος εἶχε τὴν κακὴν συνή-
θειαν νὰ κάμνῃ ὅτι ἔκαμνε καὶ ὁ γέρων ἐ-
παίτης κατὰ τὴν παιδικὴν του ἡλικίαν.

23.—Ο γέρων ἐπαίτης.

Γιὰ τὸ Θεὸ... λίγο ψωμάκι,
ἀδελφια μον, γιατὶ πεινῶ.
πτωχὸ φωνάζει γεροντάκι,
μὲ δάκρυα ἐς τὸν οὐρανό.

Πολλοὶ περνοῦν ἐμπρὸς χορτάτοι,
καλοντυμέναι κο ἐνγενεῖς.
ᾶχ ! δῆλοι τοῦ γνωροῦν τὴν πλάτη,
δὲν τὸν πονεῖ κανεὶς ! κανεῖς !

Πλὴν ἄλλος νά ! πτωχὸς μὲ ωάκη
μοιράζεται μ' αὐτὸν ἐκεῖ
ἔνα φελὶ ξερὸ ψωμάκι,
πιούχε κρυμμέρο ἐς τὸ σακί,

Παιδιά, δούμος τοῦ ἐλέους
εἰν' ἄγιος καὶ σεβαστός.

Τὸν ἀσπιλαγχνον μὲν τοὺς ἀθέους
θὰ κατατάξῃ δὲ Χριστός.

24.—Παραήνη καὶ Θάλασσα.

Ημέραν τινὰ ἐπὶ τῆς θαλάσσης ἐπεκράτει πλήρης γαλήνη, τὰ δὲ πλοῖα ὑπερήφανα ἐπλεον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς μὲν οὔρον ἀνεμον.

Ο ποιμὴν Θεόδωρος, ὁ ὅποιος ἔβοσκε τὰ πρόβατά του παρὰ τὴν παραλίαν, εἶδε τὰ πλέοντα πλοῖα καὶ ἐπεθύμησε νὰ γίνη καὶ αὐτὸς πλοιαρχὸς καὶ νὰ κάμην ταξείδια θαλασσινὰ χάριν ἐμπορίκς.

Μετὰ τὴν σκέψιν αὐτὴν ἐπώλησε τὰ πρόβατά του, ἤγόρασεν ἐν πλοιον, τὸ δόποιον ἐφόρτωσε διαφόρους ὀπώρας, καὶ ἀπέπλευσεν.

Ἐνῷ δὲ εύρισκετο ἐν τῷ πελάγει, συνέβη μεγάλη τριχυμία, καὶ ὁ Θεόδωρος διὰ νὰ σωθῇ ἡναγκάσθη νὰ ρίψῃ μέρος τῶν ὀπωρῶν εἰς τὴν θάλασσαν.

Τέλος μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς λιμένα τινὰ, ὅπου ἐπώλησε

τὰς ὑπολοίπους ὀπώρας καὶ αὐτὸ τὸ πλοιον,
διότι ἐνόησεν ὅτι δὲν ἦτο ἴδική του δου-
λειὰ αὐτῇ. Ἐξημιώθη ὅμως ἐκ τῆς ἐπιχει-
ρήσεως αὐτῆς, διότι ἔλαβε πολὺ ὀλιγότερα
χρήματα ἀπὸ ἔκεινα τὰ ὅποια εἶχε δώσει.

Μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ ἡγόρασε πάλιν
πρόβατα καὶ ἔβοσκεν αὐτὰ παρὰ τὴν παρα-
λίαν. Ήμέραν τινὰς ἵδιαν πάλιν τὴν θάλασ-
σαν γαληνιαίαν εἶπεν.

Ἡ θάλασσα, φαίνεται, ἐπιθυμεῖ πάλιν
ὅπωρας καὶ διὰ τοῦτο εἶναι τόσον ἡσυχος.
Εἰς ἐμὲ ὅμως τὸ πάθημα ἔγινε μάθημα
καὶ διὰ τοῦτο καλὰ θὰ κάμη νὰ μὴ περι-
μένη ἀπὸ ἐμετίποτε.

Το πρῶτο λάθος μάθημα καὶ δάσκαλος
γιὰ τᾶκλα.

Ἀξιογράφα.

"ψυχον, ψυχὴ δὲν ἔχει
καὶ ψυχὰς παίρνει καὶ φεύγει,
Τι εἴνα· ;

26. - Η δυστροπία τῶν παιδών.

Μερικὰ παιδία εἰναι δύστροπα. Δὲν θέλουσι νὰ καθαρίζωσι τὸ σῶμά των, οὐδὲ δέχονται νὰ κάμνη τοῦτο ἢ μήτηρ αὐτῶν. Τοιοῦτον παιδίον ἥτο ὁ Εὐγένιος, ὁ ὅποιος δὲν ἦθελε νὰ καθαρίσῃ τὰ ωτά του ἀπὸ τὴν κιτρίνην ὅλην, ἢ ὅποια σχηματίζεται εἰς τὸν ἀκουστικὸν πόρον.

Ο μήτηρ του, ἡ ὅποια πολλάκις προσεπάθησε νὰ κάμη τοῦτο καὶ δὲν τὸ κατώρθωσε ἐνεκα τῆς δυστροπίας τοῦ Εὐγενίου, ἔλεγεν.

— Εὐγένιε, θὰ τιμωρηθῆς σκληρὰ διὰ τὴν δυστροπίαν σου αὐτήν. Εἰς ὅλη αὐτὴ πρέπει νὰ φύγῃ διότι θά σου προξενήσῃ μέγα κακὸν. Ἐκ τῆς ἀκαθαρσίας αὐτῆς θὰ σχηματισθῇ μέσα εἰς τὸ οὖς σου ἀπόστημα καὶ θὰ ἔχῃς φρικτοὺς πόνους.

Ο Εὐγένιος ἐγέλα, διότι ἐθεώρει τοῦτο ἀδύνατον πρᾶγμα καὶ ἐξηκολούθει νὰ μὴ ἐκτελῇ τὴν συμβουλὴν τῆς μητρός του

Μετά τινας μῆνας ἡσθάνθη εἰς τὸ οὖς του φρικτοὺς πόνους, διότι συνέβη ὅ, τι ἔλεγεν ἡ μήτηρ. Ἐκλήθη ὁ ἰατρός, ὃστις ἐξήγαγεν

ἐκ τοῦ βάθους τοῦ ὡτὸς αὐτοῦ ἀρκετὸν πύον, ἀλλ' οἱ πόνοι ἔξηκολούθησαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας.

— "Οποιος δὲν ἀκοίει γέροντας πάει δέργοντας."

27.— Ο θεώκτης τῶν πτηγῶν.

Ο μικρὸς Σταυρίτης εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ ἀναβαίνῃ ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ νὰ καταστρέψῃ τὰς φωλεὰς τῶν πτηνῶν. Ο πατήρ του πολλάκις συνεβούλευεν αὐτόν, ὅτι εἶναι κακὸν νὰ καταδιώκῃ τὰ ἀθῷα πτηνά, τὰ όποια μᾶς εὑφραίνουσι διὰ τοῦ κελαδήματος καὶ μᾶς ὠφελοῦσι, διότι τρώγουσι διάφορα βλαβερὰ καὶ ἐνοχλητικά ἔντομα. Ο Σταυρίτης ὑπέσχετο ὅτι θὰ πάυσῃ τὸν φοβερὸν διωγμὸν τῶν πτηνῶν, ἀλλὰ ταχέως ἐλησμόνει τὴν ὑπόσχεσιν καὶ ἐπανελάμβανε τὴν ἄσπλαγχνον πρᾶξιν του.

Μίαν ἡμέραν κατὰ τὴν συνήθειάν του ἀνέβη ἐπὶ τίνος δένδρου καὶ προσεπάθει νὰ φθάσῃ τὴν φωλεὰν πτηνοῦ, καὶ ὅποια ἦτο εἰς τὸ ἄκρον κλάδου. Ο κλάδος ὅμως, ἐπὶ τοῦ ὅποιου ἐπάτει, ἦτο λεπτός, ἐλύγισε πρὸς τὰ

κάτω καὶ ἐθραύσθη, ὁ δὲ Σταυράτης ἔπεσε καὶ ἔσπασε τὴν χειρά του.

Μετὰ δυσκολίας ἡγέρθη καὶ μετὰ πολλοῦ κόπου κατώρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὴν



οἰκίαν του. Οι γονεῖς του ἐτρόμαξαν, ὅτε εἶδον αὐτὸν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, αὐτὸς δέ ἔκλαιε καὶ ἐφώναζε, διότι ἡσθάνετο φοβεροὺς πόνους. "Επειτα ἐκάλεσαν ἰατρόν, ὅστις προσέδεσε τὴν χειρά του δι' ἐπιδέσμου προσέδεσε τὴν χειρά του δι' ἐπιδέσμου καὶ ὑποχρέωσεν αὐτὸν νὰ μείνῃ ἐν τῇ κλίνῃ ἀκίνητος μέχρις ὅτου θεραπευθῆ.

Μόλις μετὰ ἓνα μῆνα κατώρθωσε νὰ θεραπευθῇ ὁ φοβερὸς διώκτης τῶν πτηνῶν, ἀπεφάσισεν ὅρως νὰ μη ἐπαναλάβῃ πλέον τὴν κακὴν συνήθειαν.

*Ανθρωπε νὰ τὸ ἥξειργες διὰ κάμηνεις θὰ τὸ εὔρης.

27 — Η φωλιά.

Τὸ πουλάκι ὅδοι χαρά
μὲν τὰ πλούμιστὰ φτερά του·
μὲν τραγούδια λιγνοφά
κιζει κτίζει τὴν φωλιά του·

==

Μὲν ἀγέπη μὲν στοργὴ
πάντις ἀκοϊός τοι δουλεῖει
καὶ ξιπνάει αὐγή, αὐγή
κι ἄχυρα γιτά μαζεύει.

==

Τρέχει μιὰ καὶ τὰ κολλᾶ
γύρω τοῦ φωλιά του
καὶ μὲν ἄσμιτα τρελλὰ
ξανθοχίζει τὴν δουλειά του.

==

«Πέσ μου, εῦμορφο πουλί,
Τ' οὐνται αὐτὰ ποὺ ἐτοιμάζεις
καὶ γιατὶ τόσο πολὺ⁸
ὅλη ἡμέρα κοπιάζεις;

==

Γιατὶ πρὸν τὰ γεννηθῆσαν
εἰς τὸν κόσμον αὐτόν, στοχάσσουν.
μία κούνια παρινθύσαν
σοῦ ἐτοίμαστεν ἡ μαμά σου».

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

«Κ' ἐγὼ τώρα μὲν χαρά
τὴ φωλίσια μου θὰ κτίσω
κ' ἔκει μέσα τὰ μικρὰ
τὰ παιδιά μου θὰ γεννήσω»,

I. Πολέμης

28 - Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀπειθείας.

Ημέραν τινὰ ἐν ἀρνίον μετὰ τῆς μητρός του ἔβοσκεν εἰς τὴν ἔξοχήν. Τὸ ἀρνίον δὲν ηύχαριστείτο νὰ μένῃ ἡσυχὸν πλησίον τῆς μητρός του καὶ νὰ βόσκῃ. "Εθίλε νὰ τρέχῃ ἐδῶ καὶ ἔκει, νὰ πηδᾷ χάνδακας καὶ νὰ φεύγῃ μακρὰν αὐτῆς. Η μήτηρ συνεβούλευεν αὐτὸ καὶ ἔλεγε.

Παιδί μου, μὴ τρέχης ἐδῶ καὶ ἔκει καὶ πηδᾶς ἀπρόσεκτα· εῖσαι ἀκόμη μικρὸ καὶ θὰ πάθης κανὲν μέγα κακόν.

Τὸ ἀρνίον δῆλως ἔλεγε μὲ τὸν νοῦν του.

— Τί παράξενος εἶναι αὐτὴ ἡ μήτηρ μου! Δὲν μὲ ἀφήνει νὰ τρέχω καὶ νὰ πηδῶ, ἀφοῦ τοῦτο μὲ εὐχαριστεῖ. Αλλὰ ποῖος τὴν ἀκούει; Ας φωνάξῃ ὅσον θέλει· ἐγὼ θὰ τρέχω καὶ θὰ πηδῶ.

Μιαν ἡμέραν, ἐνῷ ἔτρεχε καὶ ἐπήδα καὶ

τὴν συνήθειάν του, ἔπεισε μέσα εἰς ἐν βαθὺ^ν
χανδάκιον καὶ ἔθραυσε τὸν πόδα του.

Ἐκεὶ ἔμεινεν ὅλην τὴν νύκτα, διότι δὲν ἤδύ-
νατο νὰ κινηθῇ καὶ ἡσθάνετο φοβεροὺς πό-
νους. Τότε ἐνεθυμήθη τὰς συμβουλὰς τῆς μη-
τρός του καὶ ἔλεγεν.

Ἐγὼ πταιώ, διότι δὲν ἥκουσα τὴν μητέρα
μου. Ἐὰν τὴν ἥκουσον, δὲν θὰ εύρισκόμην
τώρα εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν κατάστασιν, νὰ
κρυώνω καὶ νὰ πονῶ. ἡ ἀγαπητή μου μή-
τρη πόσον θὰ λυπηται διὰ τὴν ἀπουσίαν μου!
Αὐτὰ ἔλεγε καὶ ἔκλαιεν ἀπὸ τὸν πόνον
μέχρι τῆς πρωΐας.

Οτε δὲ ἐξημέρωσεν, ἥκουσεν ὁ ποιμὴν
ἀπὸ μακρὰν τὴν φωνὴν του καὶ ἦλθε πρὸς
αὐτό. Ἐπειδὴ δέ ἦτο ἀδύνατον νὰ σηκωθῇ καὶ
νὰ περιπατήσῃ, ἔλαβεν αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκά-
λας καὶ ἔφερεν εἰς τὴν λυπημένην μητέρα
του. Δέκα ἡμέρας ἔμεινε κατάκλειστον εἰς
τὸ μανδρίον ἕως ὅτου ἔθεραπεύθη. Τὸ πά-
θημα ὅμως τῷ ἔγινε μάθημα, διότι διωρθώθη,
ἔγινε φρόνιμον καὶ ἥκουε πάντοτε τὴν μητέ-
ρα του.

—Τὸ στραβὸ τὸ ξύλο ή φωρά τὸ σάζεν.

29.—Τὸ ἀρνάκι

*Αρνάκι ἄσπρο καὶ παχὺ^ν
τῆς μάννας του καμάρι
ἔβγηκεν εἰς τὴν ἔξοχήν,
καὶ ἐτὸ γλωρὸ χορτάρι.



Απ τὴν χαρά του τὴν πολλὴ
ἀπόδεσκα πηδοῦσε
τῆς μάννας του τὴν συμβουλὴ
καθόλου δὲν ψηφοῦσε.



Καθώς, πειδί μου, προχωρεῖς
καὶ ὅπῃ ἐλ φι τρέχεις
νὰ κακοπάθῃς ἡμπορεῖς
καὶ πρέπει νὰ προσέχῃς



Χανδάκι *βρέθηκε βαθύ.
δῷμα σὰν παλληκάρι,
νὰ τὸ πηδήσῃ προσπαθεῖ
καὶ σπάζει τὸ ποδόρι.

A. Κατακονζηνός



30—Τὸ παρθένον πατέον.

*Ο Δημοσθένης εἶχε τὴν συνήθειαν ν'
ἀνάπτη πῦρ εἰς τὴν ὁδὸν καὶ νὰ παιζῇ. Οἱ
γονεῖς του πολλάκις συνεδούλευον αὐτὸν.
ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΑΞ. Β'.

νὰ μὴ παίζη μὲ τὸ πῦρ, διότι θὰ πάθη κακόν,
ἀλλ' αὐτὸς ἔλεγεν:

«Εἶνε πολὺ παράξενοι αὗτοὶ οἱ γονεῖς μου
νὰ νομίζωσιν ὅτι θὰ πάθω κακόν τι ἀπὸ τὸ



πῦρ. Πώς θὰ μοὶ κάμη κακόν, ἀφοῦ δὲν
ἔχει οὔτε χειρας οὔτε στόμα;»

‘Ημέραν τινὰ μετέβη εἰς τὴν ἄκραν τοῦ
χωρίου, συνήθροισε πολλοὺς ἥηροὺς κλά-
δους ἀπὸ φράκτας τῶν κήπων καὶ ἤναψεν
αὐτοὺς. Ο Δημοσθένης ἔδειπε τὴν μεγά-
λην φλόγα, ἡ ὁποία ἀνυψοῦτο καὶ πύγαρ-
στειτο πολύ. Δὲν ἡρκέσθη ὅμως νὰ βλέπῃ
τὴν πυράν, ἀλλ' ἥθελε καὶ νὰ πηδήσῃ ὑπε-
ράνω αὐτῆς. Διὰ τοῦτο ἐτιμωρήθη ὅπως

ἔπρεπε. Διότι εἰς τὸ πρῶτον πήδημα ἦνα-
ψαν τὰ ἐνδύματά του καὶ ὀλίγον ἔλειψε νὰ
καῆ, ἀν δὲν ἔσπευδον εἰς τὰς φωνὰς οἱ
γονεῖς του οἱ ὄποιοι ἔσθεσαν τὰ ἐνδύματα
αὐτοῦ.

Ἐπειτα ἔφεραν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν ἐν
ἀθλίᾳ καταστάσει, διότι τὸ σῶμα αὐτοῦ εἶχε
καῆ εἰς διάφορα μέρη καὶ ἡσθάνετο φοβε-
ρὺς πόνους. Ο Δημοσθένης μετὰ δέκα
ἡμέρας ἐθεραπεύθη ἀλλὰ τὸ πάθημα ἔγι-
νε καλὸν μάθημα καὶ δὲν ἐπανέλαβε πλέον
τὸ ἄχαρι καὶ ἐπικίνδυνον ἔκεινο παιγνί-
διον.

31.— Ὁ τέμνος Παύλος.

Ἡ οἰκία τοῦ Παύλου εἶναι πλησίον τῆς
οἰκίας τοῦ καλοῦ γείτονος Θωμᾶ, καὶ οἱ
κῆποι αὐτῶν χωρίζονται διὰ τοίχου. Πλη-
σίον τοῦ τοίχου καὶ ἐντὸς τοῦ κήπου τοῦ
Θωμᾶ ὑπάρχει ὥραία μηλέα μὲ πολλὰ ὥρι-
μα μῆλα.

Νύκτα τινὰ ἔφύσησεν ἀνέμος δυνατὸς
καὶ πολλὰ μῆλα τῆς μηλέας ἔπεσαν. Ἐπειδὴ
δὲ ἐν κλωνάριον ἦτο πρὸς τὸν κήπον τοῦ

Παύλου ἔπεσον ἦξ αὐτοῦ δέκα μῆλα ἐντὸς τοῦ κήπου του.

Τὴν πρωῖαν, ὅτε ἔπαιυσεν ὁ ἄνεμος, ὁ Παῦλος μετέβη εἰς τὸν κῆπον, ἵνα ἵη τὰ διάφορα δένδρα. Ἐκεὶ εἶδε τὰ ὥραια καὶ κατακόκκινα μῆλα, τὰ ὄποια εἶχον πέσει, συνήθοροισεν αὐτὰ καὶ ἐπλησίασεν εἰς τὸν τοιχον διὰνὰ ρίψῃ αὐτὰ ἐντὸς τοῦ κήπου τοῦ καλοῦ γείτονος.

Ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Θωμᾶς μετὰ τοῦ μικροῦ οἰοῦ του εύρισκετο εἰς τὸν κῆπον, ὁ δὲ Παῦλος, ἀφοῦ πρῶτον ἔχαιρέτισεν αὐτούς, εἶπε:

— Κύριε Θωμᾶ, λάθε αὐτὰ τὰ μῆλα, τὰ ὄποια ἔπεσον ἐκ τῆς μηλέας σας αὐτὴν τὴν νύχτα.

Ο δὲ Θωμᾶς εἶπε: Διατί. Παῦλε, δέν κρατεῖς τὰ μῆλα διὰ νὰ φάγῃς αὐτά, ἀφοῦ τὰ εὗρες ἐντὸς τοῦ κήπου σου;

Ναι, κύριε, τὰ εὗρον ἐντὸς τοῦ κήπου μου, ἀλλὰ δὲν εἶναι ἴδικά μου. Ἡ μήτηρ μου μὲ ἐδίδαξεν ὅτι τὰ ζένα πράγματα ὀφείλομεν νὰ δίδωμεν εἰς ἔκεινον εἰς τὸν ὄποιον ἀνήκουσιν.

— Εὖγε, Παῦλε, εἶσαι ἀξιέπαινον παιδίον,
διότι δὲν καταδέχεσαι νὰ κρατῆς τα ἔνα
πράγματα.

Όμοιώς νὰ κάμνης καθ' ὅλην τὴν ζωὴν σου
καὶ θὰ ἔχης τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Τὰ
μῆλα αὐτὰ χαρίζω εἰς σέ. Ἐπίσης σοὶ
χαρίζω καὶ ὅλα ὅσα ἔχει ἔκεινο ἔκει τὸ
χλωνάριον τὸ ὄποιον εἶναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ
κήπου σου.

Ο Παῦλος, ἀφοῦ ηὔχαριστησε τὸν κύ-
ριον Θωμᾶν, ἔφερε τὰ μῆλα πρὸς τὴν μη-
τέρα του, πρὸς την ὄποιαν διηγήθη ὅτι συ-
νέβη καὶ την προσφορὰν τοῦ καλοῦ γείτο-
νος. Η μήτηρ του ἐδέχθη τὰ μῆλα καὶ ἐπή-
νεσε τὸν Παῦλον διὰ την τιμιότητα αὐτοῦ.

— Η τοι μὴ τιμῇ δὲν ἔχει, καὶ χαρά σ' ὄποιον τὴν ἔχει.

32.—Τὸ φρόνιμον παιδίον.

*Tὸ φρόνιμον παιδίον
δὲν εἶναι ὀκρηρόν,
ὑπάγ' εἰς τὸ σχολεῖον
δὲν χάνει τὸν καιρόν.*



*Ποτὲ δὲν ἀντιλέγει,
τοὺς ἄλλους δὲν λυπεῖ
καὶ φεύματα δὲν λέγει
ἢ λέξιν ἀπρεπῆ.*

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Μὲ σέβας καθ' ἔκάστην
προσφέρει προσευχὴν
καὶ στρέφει πρὸς τὸν Πλάστην
τὸν νοῦν καὶ τὴν ψυχὴν.

Τὸ φρόνιμον παιδίον
καθεὶς τὸ ἐπαυγεῖ
καὶ εἶναι τῶν οἰκείων
χαρὰ παντοτεινή.

33.—Ο κακὸς βάτραχος

Ποντικός τις ἦθελε νὰ περάσῃ εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην ἐνὸς ποταμοῦ, ἀλλὰ δὲν ἤδυνατο καὶ ἐλυπεῖτο πολύ. Εἰς δὲ κακὸς βάτραχος θέλων νὰ πνιξῇ αὐτὸν ἤλθε καὶ τῷ εἴπει:

— Φίλε ποντικέ, μὴ λυπῆσαι δι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα· ἐγὼ θὰ σὲ συμβουλεύσω πῶς νὰ περάσῃς. Δέσε τὸν πόδα σου εἰς τὸν ἰδικόν μου καὶ ἐγὼ κολυμβῶν θὰ σὲ σύρω εἰς τὴν ἀπέναντι ὅχθην.

Ο ποντικὸς ἐπείσθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ βατράχου καὶ ἐπράξεν ὅπως τὸν συνεβούλευσε. Τότε ὁ βάτραχος δι' ἐνὸς πηδήματος ἐβυθίσθη εἰς τὸ ῦδωρ καὶ ἐπνιξε τὸν ποντικόν. Ἐπειτα ἀνέέη εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ

Ύδατος καὶ ἔπαιζε μὲ τοὺς ἄλλους βατράχους,
ώς νὰ μὴ εἶχε κάμει τίποτε. Καίνη τὴν στι-
γμὴν εἰς πελαργὸς εἶδε τὸν νεκρὸν ποντικὸν πλέ-
οντα ἐπὶ τοῦ ὕδατος καὶ ἥρπασεν αὐτὸν, ἀλλὰ
μαζὶ μὲ αὐτὸν ἥρπασε καὶ τὸν βάτραχον, ὁ
ὅποιος ἦτο δεμένος ἀπὸ τὸν πόδα τοῦ ποντι-
κοῦ, καὶ ἔφαγε καὶ αὐτὸν.

— Ο κακὸς κακοῦ θὰ πάῃ. — "Ο, τι ἔκαμες λαμβάνεις.

34.— Η εἰλευθέρεια.

Ἡ Πηνελόπη εἶχε μίαν ώραίαν ἀνθοδό-
χην καὶ ἐπ' αὐτῆς ἐτοποθέτει ἐκάστην πρω-
ταν ἀνθοδέσμην την ὅποιαν μόνη κατεσκεύα-
ζεν ἐν τῷ κήπῳ. Πρωταν τινὰ ἐνῷ ἡ Πηνε-
λόπη εὑρίσκετο ἐν τῷ κήπῳ καὶ κατεσκεύα-
ζε τὴν ἀνθοδέσμην, ὁ μικρὸς υἱὸς αὐτῆς Δη-
μητράκης θέλων νὰ λάθη ἐπισκεπτήριόν τι
ἐκ τῆς τραπέζης ἔρριψε καὶ συνέτριψε τὴν
ἀνθοδόχην.

Ἡ μῆτρος ὅτε ἀνέβη εἰς τὴν οίκιαν καὶ
ἡῦρε συντετριψμένην τὴν ἀνθοδόχην, ἥρχισε
νὰ ἐπιπλήττῃ τὴν ὑπηρέτριαν, διεστὶ ἐνόμιζεν
ὅτι αὕτη συνέτριψεν αὐτην. Ἡ ἀτυχῆς ὑπη-
ρέτρια ὠρκίζετο καὶ διεματύρετο ὅτι δὲν

εἰσῆλθε διόλου εἰς τὸ δωμάτιον. Ἡ Πηνελόπη τότε ὥργισθη ἀκόμη περισσότερον, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἐψεύδετο καὶ ἦθελε νὰ τιμωρήσῃ αὐτήν.

Ο Δημητράχης ίδων ὅτι ἀδίκως πρόκειται νὰ τιμωρηθῇ ἡ ὑπηρέτρια παρουσιάσθη ἐνώπιον τῆς μητρός του καὶ εἶπε·

— Μῆτερ, μὴ ἐπιπλήξτης τὴν Μαρίαν· ἐγὼ συνέτριψα ἐξ ἀπροσεξίας τὴν ἀνθοδόχην, ἐγὼ πρέπει νὰ τιμωρηθῶ.

Ἡ Πηνελόπη ἀντὶ νὰ τιμωρήσῃ τὸν υἱόν της ἐφίλησε καὶ ἐπήνεσεν αὐτὸν, διότι ὡμολόγησε τὸ σφάλμα του καὶ δὲν ἤθελησε νὰ τιμωρηθῇ ἄλλος ἀδίκως.

Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὅτι περισσότερον ἐπαινετὸς θὰ ἔτοι, ἂν ὡμολόγει ἀμέσως τὸ σφάλμα του διότι τότε δὲν θὰ ἴναγκαζεν αὐτήν νὰ ἐπιπλήξῃ τὴν ὑπηρέτριαν καὶ ὥργισθῇ κατ' αὐτῆς.

Ως.— Ἀφοσίωσε πρὸς τους γονεῖς.

Ἔις ἐν χωρίον πεδινὸν συνέβη ποτὲ μεγάλη πλήμμυρα καὶ πολλαὶ οἰκίαι κατέρρευσαν. Οι κάτοικοι ἔντρομοι ἔτρεχον ἔξω τοῦ

χωρίου, διὰ νὰ σωθῶσι φέροντες μαζί των τὰ χρήματά των.

Δύο ὅμως ἀδελφοὶ κατὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην στιγμὴν περιεφρόνησαν ὅλα τὰ πολύτιμα πράγματα τῆς οἰκίας των. Ἐλαύον εἰς τοὺς ὄμοιους ὁ μὲν εἰς τὸν ὑπέργυρον πατέρα των ὁ δὲ ἄλλος τὴν ἐπίσης γηραιὰν μητέρα των καὶ ἔφερον εἰς ἀσφαλὲς μέρος.

Ολοὶ οἱ ἀνθρώποι ἐπήνεσαν αὐτοὺς διὰ τὴν ἀφοσίωσιν ταύτην πρὸς τοὺς γονεῖς των. Οἱ δὲ γονεῖς συγκεκινημένοι ἡσπάσθησαν αὐτοὺς καὶ ἡγάπησαν εὐτυχίαν καὶ μακροβιότητα.

36.— Ἀστοργία — Στοργή.

Tὰ ἀστοργα τέκνα εἴραι θηρία
αντὰ ἀνιστρέψεαι δ Θεός.
κιθίος εἴραι αντῶν ἡ καρδία,
ποτὲ δὲν βλέποντον ζυγον φᾶς !

Στοργή.

Ἐρίσχυσόν με, Θεέ, Σ' ἕκειείω
ἀγάπην τὰ ἔλω κ' ὑπακοήν
πρὸς τοὺς γειτόνας, διπλας λατρεύω
Σὲ τὸν Θεόν μου ἀξίως. Ἀμήν !

Δ Μελάς

37.—Ο Παῦλος και ὁ πιστός γέρων.

‘Ημέραν τινὰ τοῦ χειμῶνος, ἐνῷ ὁ Παῦλος ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ σχολείου, εἰδεν εἰς μίαν γυνίαν τοῦ δρόμου ἔνα γέροντα, ἡμίγυμνον, ὁ ὅποιος ἔτρεμεν ἐκ τοῦ ψύχους. Ἐλυπήθη αὐτὸν πολὺ και, ἀφοῦ ἐπλησίασε, τῷ εἶπε:

— Καλὲ γέρον, ἀφοῦ κρυώνεις τόσον πολὺ, διατί δὲν φορεῖς τὸ ἐπανωφοριόν σου; ‘Ο γέρων ἀπεκρίθη:

— Τέκνον μου, δὲν ἔχω ἐπανωφόριον, οὐδὲ δύναμαι νὰ ἀγοράσω διότι εἴμαι πολὺ πτωχὸς και ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν. Δὲν ἔχω δὲ και κανένα νὰ μὲ βοηθήσῃ τώρα ὅπου εὑρίσκομαι εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

Τὰ δύο ἀγαπητά μου παιδία και τὴν γυναικά μου ἔχασα πρὸ πολλοῦ. Αὔτους τοὺς ἡγάπησεν ὁ Θεὸς και ἐκάλεσε πλησίον του.

Τότε ὁ Παῦλος παρεκάλεσε τὸν γέροντα νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν μέχρι τῆς οἰκίας του, ὁ δὲ γέρων ἡκολούθησεν. “Οτε δὲ ἔφθασκεν ἔκει ὁ μὲν γέρων ἐστάθη εἰς τὴν θύραν τῆς οἰκίας, ὁ δὲ Παῦλος εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμά-

τιον τῆς μητρός του καὶ διηγήθη εἰς αὐτὴν τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τοῦ πτωχοῦ γέροντος. Ἐπειτα παρεκαλεσεν αὐτὴν να τῷ ἐπιτρέψῃ να δώσῃ εἰς τὸν πτωχὸν ἐν παλαιὸν ἐπανωφόριον τοῦ πατρός του.



Ἡ μήτηρ τοῦ Παύλου ἔχαρη πολὺ διὰ τὴν εὔσπλαγχνιαν τοῦ υἱοῦ τῆς πρὸς τοὺς δυστυχεῖς, ἐπήνεσε τὴν πρᾶξιν αὐτοῦ καὶ ἐπέτρεψε νὰ προσφέρῃ τὸ ἐπανωφόριον. Καὶ αὐτὴ ἡ ίδια προσέφερεν εἰς τὸν πτωχὸν ἐν Ζεῦγος παλαιῶν ὑποδημάτων καὶ ἀρκετὴν τροφὴν.

— Κάμε τὸ καλὸ καὶ δ Θεὸς μαζί σου.

38. Η πατρεκή «νίκη».

Ο Ἀθανάσιος ἦτο διορθωτὴς παλαιῶν ὑποδημάτων καὶ πρὸς εὗρεσιν ἐργασίας εἶ-

χε μεταβῆ εἰς πολλὰς πόλεις καὶ χωρία. Μετὰ δύο ἔτη ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ, ἐνῷ ἐπέστρεφε πάλιν εἰς τὸ χωρίον του, συνήντησε μίαν ὥραν μικρὰν αὐτοῦ ἔνα γνωστὸν συμπολίτην του, ὁ δοποῖος τὸν ἡρώτησεν:

— Ἀθανάσιε, σὺ ἐπεσκέφθης πολλὰς πόλεις καὶ πολλὰ χωρία σὲ παρακαλῶ, εἰπέ μοι, ποῖον ἀπὸ αὐτά σοὶ ἐφάνη ώραιότερον;

— Ἐξ ὅλων τῶν πόλεων καὶ τῶν χωρίων τὰ δοποῖα εἶδον, ὑγαπητὲ Δημήτριε, οὐδὲν μὲ συνεκίνησε τόσον ὅσον μὲ συγκινεῖ ἐκείνη ἐκεῖ ἡ πατρικὴ μου καλύβη, ἡ δοποῖα σκιάζεται ὑπὸ τῆς γηραιᾶς καστανέας. Ἐκεῖ μέσα εἰς τὴν καλύβην ὑπάρχουσι δύο καρδίαι γεμάται ἀπὸ ἀγάπην καὶ στοργὴν πρὸς ἐμέ. Εἰς τὴν καλύβην ἐκείνην εἶδον κατὰ προτον τὸ φῶς τοῦ ἥλιου καὶ ἐδιδάχθην παρὰ τῆς μητρός μου τὴν πρώτην προσευχὴν πρὸς τὸν οὐρανιον πατέρα μας. Οὐδέν, οὐδὲν εἶναι ωραιότερον τῆς πατρικῆς οἰκίας, καὶ αὐτὴν δὲν ἀλλάσσω μὲ τὸ ωραιότερον μέγαρον.

— Οὐδὲν τῆς πατρίδος καὶ τῶν γυνέων γλυκύτερον.

39 — Γὰ χωριό.

Μὲ μάτια δακρυσμένα,
χωριό μου ποδητός,
ἔνδειχ ζῶ ἐσένα
μονάχα θὰ ζητῶ,

==

“Ο ἥλιος σοῦ χρυσώιει
τὰ γιγάλα τοῦ βουνοῦ,
καὶ ἡ νύκτα καμαρώιει
μέσος τοῦ ἀστραπανοῦ”

==

Καὶ βάζοιν κάθε οχόλη
ταῖνούργια φρεσιὰ
οἱ χωρικοί μας οἵοι
καὶ πᾶν σ τὴν ἴκκλιοιά.

==

Καὶ βόσκουνε κοτάδια
ἀριάκια καθαρά
μέσος τάνθηρά λιβάδια
μὲ χόρτα δρισερά

==

“Α ! θὰ θυμοῦμ’ αἰώνια
μὲ τέρψι μυστικὴ
τὰ παιδικά μου χρόνια
ποὺ πέξασα ἔκει.

==

Μὰ ἔχω μιὰ ἐλπίδα
πώς θάλιθω ἔνα πρωτό^{τη}
ἔκει ποὺ πρωτοεῖδα
τὸ φῶς καὶ τὴ ζωή.

I. Πολέμης.

46.— Μή είσαι φθονερός.

Ο Παῦλος καὶ ὁ Ὁρέστης εἶναι συμμάθηται. Ήμέραν τινὰ ὁ Ὁρέστης εἶχεν εἰς χειράς του ἐν βιβλίον μὲν χρώματιστὰς εἰκόνας, τὸ δποῖον εἶχε στείλει πρὸς αὐτὸν ὁ θεῖός του. Ο Παῦλος ἐπίησίασε νὰ ἴδῃ τὰς εἰκόνας τοῦ βιβλίου; ἀλλ ὁ Ὁρέστης ἔκλεισεν αὐτῷ ἔκρυψεν ἐντὸς τοῦ χαρτοφύλακος καὶ εἶπε:

— Παῦλε, δὲν θέλω εἰς τὸ ἔξῆς νὰ μὲ πλησιάζῃς εἶσαι ἔχθρός μου. Αὐτὰ μόνον εἶπε καὶ ἔφυγεν. Ο Παῦλος ἐνόησε τὴν αἰτίαν τῆς δργῆς τοῦ Ὁρέστου καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν του:

Ο Ὁρέστης ἐθύμωσε μαζί μου, διότι δὲν ἤξευρε τὸ μάθημα καὶ ἐπεπλήθη ὑπὸ τοῦ διδασκάλου, ἐνῷ ἐγὼ ἐπηγένεθην. Καὶ ἀντὶ νὰ γίνη ἐπιμελῆς ἔγινε κακὸς καὶ θεωρεῖ ἔχθροὺς τοὺς ἐπιμελεῖς συμμαθητάς του.

Τὴν ἐσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Ὁρέστης ἐκάθητο πλησίον ἐνὸς τοίχου καὶ παρετήρει πάλιν τὰς εἰκόνας τοῦ βιβλίου του.

ἔχει ἥλθον καὶ δύο ἄλλα παιδία καὶ ἐκάλεσαν τὸν Ὁρέστην διὰ νὰ παιξωσιν. Ο Ὁρέστης ἀφῆκε τὸ βιβλιόν πλησίου τοῦ τοίχου καὶ ἤρχισε τὸ παιγνίδιον, τὸ ὅποιον ἔξηκολούθησε μέχρι τῆς νυκτός. Ὅτε δὲ ἐπαυσαν νὰ παιζωσιν, ἐπορεύθησαν εἰς τὰς ολκίας των γωρίς ὁ Ὁρέστης νὰ λάθη καὶ τὸ βιβλίον, τὸ ὅποιον ἔμεινεν ἔχει εἰς τὸν τοίχον δλην τὴν νύκτα.

Τὴν πρωτανὸν ὁ Παῦλος ἔτυχε νὰ περάσῃ ἀπὸ ἔχειν τὸ μέρος, εὗρε τὸ βιβλίον καὶ εἶπε μὲ τὸν νοῦν του:

— Αὐτὸν τὸ βιβλίον εἶναι τοῦ συμμαθητοῦ μου Ὁρέστου. Τὸ ἐλησμόνησε χθὲς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ παιγνιδίου. Φαντάζομαι πόσην λύπην θὰ ἔχῃ διὰ τὴν ἀπώλειαν αὐτοῦ. Ηρέπει νὰ φέρω αὐτὸν ἀμέσως πρὸς αὐτὸν διεστι μαζὶ μὲ τὸ βιβλίον θὰ φέρω εἰς αὐτὸν καὶ τὴν χαράν. Βελπίζω δὲ νὰ μετενόησε διὰ τοὺς λόγους τοὺς ὅποιους χθὲς μοὶ εἶπεν ἀνευούδεμιὰς αἰτίας.

Μετὰ τὴν σκέψιν αὕτην ἔτρεξεν, εἰς τὴν

οικίαν τοῦ Ὁρέστου καὶ ἔδωκε τὸ εὐρεθὲν βιβλίον. Τότε ὁ Ὁρέστης μετενόησεν διὰ τὴν πρὸς τὸν Παῦλον διαγωγὴν του κατὰ τὴν προτεραιάν ἡμέραν καὶ ἐζήτησε συγχώρησιν. "Ἐκτοτε δὲ ἐφέρετο μὲν καλὸν τρόπον πρὸς ὅλους τοὺς συμμαθητάς του, διότι ἐνόησεν ὅτι ὥφειλε νὰ μελετᾷ ἀντὶ νὰ φθονῇ καὶ θεωρῇ ἐχθροὺς τοὺς ἐπιμελεῖς συμμαθητάς του.

■ ■ — "Εκε τάξειν εἰς τὰ πράγματά σου.

"Η Μαρία, κόρη ἔως δέκα ἑτῶν, εἶχε τὴν συνήθειαν νὰ μὴ θέτῃ κανὲν πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του. "Οτε ἐπέστρεψεν ἐκ τοῦ σχολείου, ἔρριπτε τὸν πιλόν της ἐπὶ τοῦ πρώτου καθίσματος, τὸ ὅποιον ὑπῆρχεν ἔμπροσθεν αὐτῆς, τὸ ἐπανωφόριον ἐπὶ ἄλλου καὶ τὰ βιβλία ἐπὶ ἄλλου.

"Η μήτηρ αὐτῆς πολλάκις συνεθούλευε καὶ ἐπέπληττεν αὐτὴν διὰ τὴν ἀταξίαν ταύτην, ἀλλ᾽ αὐτῇ ἔμεινεν ἀδιόρθωτος.

Τὴν παραμονὴν τῶν ἔξετάσεων ἡ Μαρία ἐνεδύθη τὸ διὰ τὰς ἔξετάσεις καινουργὲς ἔνδυμα καὶ ἐξῆλθε μετὰ τῆς μητρὸς της εἰς περίπατον. "Οτε δὲ τὴν ἐσπέραν ἐπέστρεψεν, ἐξεδύθη αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν συνήθειάν της τὸ ἔρριψεν εἰς τὸ πρῶτον κάθισμα τὸ ὅποιον ἔτυχεν ἔμπροσθεν αὐτῆς.

Τὴν πρωταν τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ἀροῦ ἐνίφθη καὶ ἐκτενίσθη, ἔλαβε τὸ ἔνδυμά της διὰ νὰ ἐνδυθῇ καὶ ὑπάγῃ εἰς τὰς ἔξετάσεις. Ὄποια ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς αὐτῆς! Τὸ ὡραῖον καινουργὲς ἔνδυμα εἶχε γίνει ἐλεεινὸν ἐκ τῶν ὀνύχων τῆς γαλῆς, ἡ ὅποια ἐποιεῖται μὲν αὐτό.

"Η Μαρία, ως εἶδε τὸ ἔνδυμά της εἰς τοιαύτην κατάστασιν,

ἔθυμωσε καὶ ἤθελε νὰ τιμωρήσῃ τὸ ζῷον. Ἡ μήτηρ ὅμως ὑπέδειξεν εἰς αὐτήν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξία τιμωρίας καὶ ἔχει ἡ γαλῆ, ἡ ὁποῖα στρείται λογικοῦ καὶ δὲν γνωρίζει ποία πρᾶξις βλάπτει καὶ ποία δὲν βλάπτει.

Ἡ ἀδιόρθωτος Μαρία ἡναγκάσθη νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὰς ἔξετάσεις μὲ τὸ παλαιόν της ἔνδυμα καὶ πρὸς μεγαλυτέραν τιμωρίαν αὐτῆς δὲν παρέστησαν κατὰ τὰς ἔξετάσεις καὶ οἱ γονεῖς της. Τὸ πάθημα ὅμως ἔγινεν εἰς αὐτήν μάθημα, διότι ἀφῆκεν ἀπὸ τότε ἐκείνην τὴν κακὴν συνήθειαν καὶ ἔθετεν ἔκαστον πρᾶγμα εἰς τὴν θέσιν του.

—Τὰ παθήματα γίνονται μαθήματα.

42.—'ΗΙ ἀξία τῆς ἐλευθερίας.

Ημέραν τινὰ εἰς σπουργίτης εισῆλθε διὰ τοῦ παραθύρου εἰς πὸ δωμάτιον τοῦ μικροῦ Γεώργιου. Ὁ Γεώργιος πλήρης χαρᾶς ἐκλεγετε τὸ παράθυρον καὶ συνέλαβε τὸ πτηνόν, τὸ ὅποιον ἔφερε πρὸς τὸν πατέρα του. Ο πατέρος, ὃς εἶδε τὸ πτηνόν, ἥρώτησε τὸν γιόν του τί ἐσκόπει νὰ κάμη αὐτό. Ο Γεώργιος ἀπεκρίθη:

—Ἄφου παιᾶν ἀρκετὴν ὥραν, Ήὰ θέσω αὐτὸν ἐντὸς κλωβίου.

Πολὺ καλά, Γεώργιε, ἀπεκρίθη ὁ πατέρος, ἀλλὰ μὲ ποιὸν ἄλλο πρᾶγμα δύνασαι ν' ἀνταλλάξῃς αὐτὸν τὸ πτηνόν; Εἰσαι εὐχαριστημένος νὰ λάθης ἀντ' αὐτοῦ ἐν ὥραιον γλύκυσμα; — Μάλιστα, ἀπεκρίθη, ὁ Γεώργιος, εὐχαρίστως δίδω τὸ πτηνόν ἀντὶ ἐνὸς γλυκύσματος; — Ιδοὺ λάθε τριάκοντα λεπτὰ καὶ δός μοι τὸ πτηνόν. — Πάτερ μου, ἀπεκρίθη ὁ Γεώργιος, εὐχαρίστως προσφέρω τὸ πτηνόν πρὸς σὲ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀμοιβῆς. — Πολὺ καλά, μέ μου, δέχομαι τὴν προσφοράν. Λαβὼν δὲ τὸ πτηνόν καὶ ἀνοίξας τὸ παράθυρον ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰπών: — Υπαγε εἰς τὸ καλόν, ρικρόν του πτηνόν δίδω εἰς σὲ τὴν ἐλευθερίαν. — Επειτα ἐστράφη πρὸς τὸν ἔκπληκτον Γεώργιον καὶ εἶπε: — Γεώργιε, ὅπως ὁ ἄνθρωπος ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΑΞ. Β'.

ἀγαπᾷ τὴν ἐλευθερίαν του καὶ γάριν αὐτῆς θυσιάζει καὶ αὐτὴν τὴν ζωήν του, οὕτω καὶ τὰ πτηνὰ ἀγαπῶσι τὴν ἐλευθερίαν των. "Οπως ὁ μὴ ἐλεύθερος ἀνθρώπος διέρχεται τὰς ἡμέρας τοῦ βίου του μετὰ πικρίας, οὕτω καὶ τὸ πτηνὸν στενοχωρεῖται καὶ θλί-



βεται ἐν τῷ κλωδίῳ. Η ἐλευθερία, νιέ μου, είναι δῶρον τοῦ Θεοῦ, τὸ ὅποιον ἔχαρισεν εἰς ὅλα τὰ πλάγματα αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο πρέπει πολὺ νὰ φροντίζωμεν περὶ αὐτῆς.

— Η ἐλευθερία είναι ζωή, ή δὲ δουλεία θάνατος.

— Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή, παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιὰ καὶ φυλακή !

43.—Διάλογος.

Παῖδες. Στάσου, πιάσθηκες, πουλί,
δὲν θὰ μᾶς πετάξῃς,
δὲν σ' ἀκοῦμ' ὅσον πολύ,
φίλε, κι ἀν φωνάξῃς.

Πουλί. Ω ! ἀφῆστε νὰ πετῶ.
λῦστε τὰ δεσμά μου
δ Θεός μου δι' αὐτὲ
μ' ἔκαμε, παιδιά μου.

Π αὶ δεῖ. Δέν σ' ἀφίνομε στιγμή !
 Μεινε μεταξύ μας
 καὶ θὰ τρῆς ἀπ' τὸ ψωμὶ^ν
 κι ἀπὸ τὸ φαγὶ μας.

Π ου λι. Τὸ ψωμὶ σας καὶ φαγὶ^ν
 δὲν σᾶς τὸ γυρεύω.
 ἐγὼ σπόρους ἀπ' τὴ γῆ
 κ' ἔγτομα μαζεύω.

Π αὶ δεῖ. Τὸν χειρῶνα πλὴν ὑπορεῖς
 ἔξω νὰ παγώσῃς,
 ἀλλ' ἐδὼ θὰ τὸν καρῆς,
 δίχως νὰ τὸν νοιώσῃς.

Π ου λι. Ἐννοια σας καὶ 'ς τὰ ζεστὰ
 τότ' ἐγὼ πηγαίνω
 κάλλιο, φῖλοι, γωριστὰ
 παρὰ σκλαβωμένο.

Π αὶ δεῖ. Δέν ἡξεύρεις πλήν, πουλί,
 πῶς θὰ σ' ἀγαποῦμε·
 μὲ τὰ γάδια μας αὐτὰ
 θὰ σ' εὐγαριστοῦμε.

Π ου λι. Τὸ πιστεύω, πλὴν αὐτὸ
 εἶναι ἵσια ἵσια
 ποὺ τρομάζω καθαυτό,
 γάδια παιδιακίσια.

Π αὶ δεῖ. Εἰν' ἀλήθεια, τὰ κλουβιά
εἶν' ἡ φυλακή σου.
φύγε κ' ἀφες τὴν σκλαβιὰ
κι ό Θεὸς μαζί σου.

Ηλ. Ταυταλίδης.

44.—ΕΥΛΟΥΣΠΟΣ ΚΑΙ ΆΛΩΠΗΞ.

Μία ἀλώπηξ, τὴν ὥποιαν κατεδίωκον οἱ κυνηγοί, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δάσος. Ἐκεῖ συγήντησεν ἔνα ξυλοκόπον, ὁ ὅποιος ἔκοπτε ξύλα, καὶ τῷ εἶπε—Καλὲ ξυλοκόπε, σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ σώσῃς ἀπὸ τοὺς κυνηγούς, οἱ ὅποιοι μὲ καταδιώκουσι, καὶ θὰ σοὶ χρεωστῶ μεγάλην χάριν.

‘Ο ξυλοκόπος ἀπήντησε—Πολὺ εὐχαρίστως, φίλη μου· εἰσέλθε εἰς αὐτὴν τὴν καλύβην καὶ μένε θυσικός.

‘Η ἀλώπηξ εἰσῆλθε καὶ ἐκρύβη εἰς γωνίαν τινὰ ἀπὸ τὴν δόμοιαν ἔβλεπεν ἔξω διὰ μιᾶς ὀπῆς, ἡ ὅποια ἦτο εἰς τὴν πλευρὰν τῆς καλύβης.

Μετ' ὀλίγον ἔφθασαν οἱ κυνηγοὶ καὶ ἤρωτησαν τὸν ξυλοκόπον.

—Φίλε, μὴν εἶδες μίαν ἀλώπεκα νὰ περάσῃ ἀπ' ἐδῶ; εἰσῆλθεν ἐδῶ εἰς τὸ δάσος καὶ ἐγάσαμεν τὰ ἵχνη αὐτῆς.

—Οχι, εἶπεν ὁ ξυλοκόπος, ἀλλὰ μὲ τὴν χειρά του ἐδείκνυε τὴν καλύβην ἐντὸς τῆς ὥποιας ἐκρύπτετο. Οἱ κυνηγοί δὲν ἐπρόσεξαν τὸ κίνημα τῆς χειρός, ἀλλ᾽ ἐπίστευσαν εἰς τὸν λόγον του καὶ ἀνεγκάρησαν. ‘Η δὲ ἀλώπηξ, ὅτε εἶδεν ὅτι ἔζελιπεν θείονδυνος, ἔζηλθε καὶ ἔφευγε χωρὶς κανὸν νὰ ἀποχαιρετίσῃ τὴν ξυλοκόπον.

—Πῶς; ἔφώναξεν ὁ ξυλοκόπος, ἀγάριστον ζῶον, οὔτε ἐν «εὐχαριστῶ» δὲν λέγεις, ἀφοῦ σὲ ἔσωσα;

—Θὰ σοὶ ἐχρεώστουν μεγάλην εὐγνωμοσύνην, εἶπεν ἡ ἀλώπηξ, ἀν τὸ κίνημα τῆς χειρός σου ὡμοίαζε μὲ τοὺς λόγους σου.

45.—Ο απακτος Ηέτρος.

‘Ημέραν τινά, ἐνῷ δὲ κώδων διὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων ἐσήμαινεν, ὁ Πέτρος ἔχων τὸν χαρτοφύλακά του ἔτρωγε βατόμουρα εἰς τὸν φράκτην κήπου τινός, ἔλεγε δὲ καὶ ἑαυτόν· “Ἄν δὲν ὑπῆρχεν αὐτὸ τὸ σχολεῖον εἰς τὸ ὅποιον ὑποκρεοῦμαι νὰ μεταβαίνω καὶ ἐκάστην ἡμέραν, πόσα ὥραια βατόμουρα θὰ ἐπρωγον!

—Μετ’ ὀλίγον δέ, ὅτε ἔξεκίνησε διὰ τὸ σχολεῖον, βλέπει ὑπὸ τὴν σκιὰν ιτέας ἔνα δυστυχῆ ἐπαίτην. Ὁ Πέτρος, ἀν καὶ ἦτο ἀμελής, εἶχεν ἀγαθὴν καρδίαν. “Αμα εἰδε τὸν ἐπαίτην, ἐπλησίασε καὶ τοῦ ἔδωκε μέρος τοῦ ἄρτου, τὸν ὅποιον εἶχεν ἐντὸς τοῦ χαρτοφύλακος.

Σὲ εὐχαριστῶ, παιδί μου, διὰ τὴν ἐλεημοσύνην σου, εἴπεν ὁ ἐπαίτης. Ἐγὼ θὰ δώσω εἰς ἐσὲ τὴν ἑξῆς συμβουλήν.

“Οταν ἔμουν παιδίον δέκα ἔτῶν, οἱ γονεῖς μου μὲ ἔστελλον εἰς τὸ σχολεῖον καὶ μὲ συνεδούλευον γὰρ μεταβαίνω κατ’ εὐθείαν εἰς αὐτὸ χωρὶς νὰ βραδύνω εἰς τὴν ὁδόν. Ἐγὼ δημιώς ἀντὶ νὰ μεταβαίνω εἰς τὸ σχολεῖον μετέβαινον εἰς τὴν ἑξοχὴν καὶ ἔξωδευον τὸν καιρὸν μου τρώγων βατόμουρα καὶ παίζων μὲ τοὺς παῖδας τῶν ποιμένων. Ἔνεκα τούτου ὅχι μόνον γράμματα δὲν ἔμαθον, ἀλλὰ συνήθισα εἰς τὴν ὀκνηρίαν, ἡ ὅποια μὲ κατήντησεν εἰς τὴν θέσιν εἰς τὴν ὅποιαν μὲ βλέπεις τώρα.

Τὸ πάθημά μου, παιδί μου, ἀς γίνῃ εἰς σὲ μάθημα καὶ ἀντὶ νὰ ἔξοδεύῃς εἰς γάτην τὸν καιρὸν σου νὰ είσαι ἐπιμελές, φρόνιμον καὶ τακτικὸν εἰς τὸ σχολεῖον.

‘Ο Πέτρος ἀκούσας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἰδὼν τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν τοῦ γέροντος εἰς τὴν ὅποιαν κατήντησεν ἔνεκα τῆς ὀκνηρίας καὶ ἀμελείας, ἔσπευσεν ἀμέσως εἰς τὸ σχολεῖον. ‘Οσάκις δὲ διήρχετο ἐκ τοῦ μέρους ἐκείνου, ἐνεθυμεῖτο τὰς συμβουλὰς τοῦ γέροντος ἐπαίτου καὶ τὴν ἐλεεινὴν κατάστασιν αὐ-

τοῦ καὶ μετέβαινε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ σχολεῖον. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἔγινεν ἐπιμελής καὶ τακτικὸς μαθητής. "Όταν δὲ ἐμεγάλωσεν ἔγινε χρήσιμος ἀνθρώπος καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν.

— "Οποιος σκορπάει τὸν καιρὸν δὲν τὸν ξαναμαζεύει.

46.—Οἱ θύραι ἀδελφοὶ καὶ οἱ σπένοι.

Ημέραν τινὰ τοῦ γειμῶντος ὁ Πέτρος καὶ ἡ Ἐλένη ἔλαθον παρὰ τῆς μητρός των τὸ πρόγευμα καὶ ἔτρωγον πλησίον τοῦ παραθύρου. Η Ἐλένη εἶδεν ἔξωθεν τοῦ παραθύρου δύο σπένους, οἱ ὅποιοι ἐσκάλιζον τὴν χιόνα διὰ νὰ εῦρωσι κανένα σκώληκα πρὸς τρεφήν. Ἡ χιὼν ὅμως ἦτο ἀρκετὴ καὶ εἰς μάτην ἐκοπίαζον διὰ νὰ εῦρωσι τὸ ἔδαφος τῆς γῆς. Ἐλυπήθη λοιπὸν αὐτοὺς καὶ ἀνοίξασα τὸ παράθυρον ἔρριψε μέρος τοῦ ἄρτου εἰς τοὺς δύο σπίνους.

Τοῦτο ἴδων ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Μέτρος ὥργίσθη καὶ εἶπε·

— Βέβαια ὅρίπτεις τὸν ἄρτον εἰς τὰ πτηνὰ καὶ κατόπιν ζητεῖς ἀλλούς ἀπὸ τὴν μητέρα. Δὲν γνωρίζεις μετὰ πόσου κόπου ὁ πατὴρ οἰκονομεῖ αὐτόν.

— Ἐγώ, Πέτρε, ἀπήντησεν ἡ Ἐλένη, γνωρίζω πολὺ καλά πόσον κόπιαζει ὁ πατὴρ καὶ ὅτι πρέπει νὰ οἰκονομῶμεν καὶ τὸ ἐλάχιστον πρᾶγμα, διότι ἔρχεται ὥρα κατὰ τὴν ὅποιαν μᾶς χρησιμεύει καὶ αὐτό. Ἐρριψα ὀλίγον ἄρτον εἰς τὰ δυστυχῆ πτηνά, διέτι ὑποφέρουσιν αὐτὴν τὴν ἐποχήν. Προτιμῶ νὰ μείνω νηστικὴ παρὰ νὰ ἴδω τὰ δυστυχῆ πτηνὰ νὰ ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς πείνης.

Καλά ἀς τὸ εἴπωμεν εἰς τὴν μητέρα καὶ νὰ ἴδωμεν, ἀν θὰ μείνης ἀτιμώρητος διὰ τὴν πρᾶξίν σου.

— Αμέσως δὲ ἔτρεξεν εἰς τὴν μητέρα καὶ ἐφανέρωσε τὴν πρᾶξιν τῆς Ἐλένης.

— Ή μήτηρ ἀπήγνησεν.

— Παιδί μου, αὐτὸ τὸ ὅποιον ἔπραξεν ἡ ἀδελφή σου δὲν εἶναι ἔγκλημα, εἶναι πρᾶξις ἀγαθὴ καὶ ἀποδεικνύει ὅτι ἔχει καρδίαν εὔσπλαγχνον.

— Ναί, μῆτερ, ἐγὼ γνωρίζω ὅτι πρέπει νὰ εἴμεθα εὔσπλαγχνοι πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ὅχι ἔμως καὶ πρὸς τὰ πτηνά.

— Δὲν ἔχεις δίκαιον, παιδί μου, διότι, ὅπως ἡ εὔσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄπειρος, τοιουτοτρόπως καὶ ἡ εὔσπλαγχνία τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ εἶναι ἄπειρος.

Γνώριζε δὲ καὶ τὸ ἔξῆς ὅστις δὲν εἶναι εὔσπλαγχνος πρὸς τὰ ζῆρα καὶ τὰ πτηνά, δὲν εἶναι εὔσπλαγχνος καὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ ἂν κάμνῃ καρμίλαν φορὰν ἐλεγμοσύνην, τὴν κάμνει ἔξ ἀλλης αἰτίας καὶ ὅχι διότι ἐπιθυμεῖ τοῦτο ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Ή ἀγαθὴ καὶ ἐλεήμων ψυχὴ, Πέτρε μου, φαίνεται παντοῦ καὶ πάντοτε.

47.— ΗΙ πρὸς τὰ πτηνὰ εὔσπλαγχνά.

“Ἐνα πουλάκι μέσ’ στὸ γλίνι
Ζητῷ τοῦ κάκου κάτιτι.
Τὸ δύστυχο ! πεινᾷ, κρυώνει
καὶ νὰ πετᾶξῃ ἀδυνατεῖ.

Παιδία π’ ἀγράμματα τ’ ἀφήσουν
κ’ εἰν’ ἀσπλαγχνα καὶ μοχλίτρα
τέτοια πουλιά σὰν ἀπαντήσουν
τῶχουν μεγάλη τους χαρά.

Νὰ τρέχουν, νὰ τὰ κυνηγοῦνε
ἀπὸ κακία μοναχά,
ώς που νὰ πέσουν νὰ πιασθοῦνε
ἢ ν’ ἀποθάνουν τὴν οὐρά.

Μὰ γάρ, ποὺ μοῦ ἀρέσουν μόνο
καλὰ καὶ φρόνιμα παιδιά,
τέτοιο πουλάκι τὸ ζυγώνω
μὲ πόνο κ' εὔσπλαγχνη καρδιά.

Κι ἀπὸ τὸ ἴδιο μου ψωμάκι
κι ἀπὸ τὸ ἴδιο μου φαγὶ^ς
δίδω στὸ δύστυχο πουλάκι
γιὰ νὰ τοῦ δώσω τὴ ζωή.

Καὶ τῶχω μιὰ γαρὰ μεγάλη,
σὰν φάγη καὶ δυναμωθῆ,
ν' ἀνοίξῃ τὰ φτερά του πάλι
καὶ σ' τὴ φωλιά του νὰ κρυφθῆ.

Γ. Βιζυηνάς.

Αθ.—Ἀλώπηξ καὶ τράγος.

Μία ἀλώπηξ, ἐνῷ περιεπάτει σκοτεινήν τινα νύκτα, ἔπεσεν
ἐντὸς φρέατος, τὸ ὅποιον εἶχεν δλίγον ὕδωρ. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἦ-
δύνατο νὰ ἔξελθῃ, ἐκάθητο λυπημένη καὶ περιέμενε τὸν θάνατόν
της. "Οτε ἔξημέρωσεν, ἤλθεν εἰς τὸ φρέαρ εἰς διψασμένος τρά-
γος, εἰδε τὴν ἀλώπεκα ἐντὸς καὶ ἤρωτησεν.

Εἶναι καλὸν τὸ ὕδωρ διὰ νὰ καταβῇ νὰ πίω;

Εἶναι λαμπρόν, ἀπεκρίθη ἡ ἀλώπηξ. Ποτὲ εἰς τὴν ζωήν μου
δὲν ἔπιον τόσον δρασίον καὶ δροσερὸν ὕδωρ.

"Ο τράγος, χωρὶς νὰ σκεψθῇ πῶς θὰ ἔξελθῃ, ἐπήδησεν ἐν-
τὸς τοῦ φρέατος καὶ ἔσθυσε τὴν δίψαν του. Ἐπειτα ἥθελε
νὰ ἔξελθῃ, ἀλλὰ δὲν ἤδυνατο καὶ ἐστενοχωρεῖτο πολὺ. Τότε ἡ
ἀλώπηξ εἶπε:

—Μὴ στενοχωρῆσαι, φίλε μου, διὰ τὴν ἀνάβασιν εἶναι εὐ-
κολὸν πράγμα. Στήσεις τοὺς ἐμπροσθίους πόδας σου εἰς τὸν τοι-
χὸν τοῦ φρέατος, στάσου δρόθες καὶ κλίνε δλίγον πρὸς τὸ στέ-

μιν τὰ κέρατά σου. Τότε ἐγὼ ἀναβαίνω ἐπάνω σου, πηδῶ ἔξω
καὶ ἔπειτα σύρω καὶ σέ.

—Ωραια ἐσκέφθης, εἶπεν ὁ τράγος. Ἀμέσως ἔκαμεν,
ὅπως ὡδήγησεν αὐτὸν ἡ ἀλώπηκ, ἡ ὅποια ἀναβᾶσα εἰς τὰ κέ-
ρατα αὐτοῦ δι' ἐνὸς πηδήματος εύρεθη ἔξω. Τότε ὁ τράγος εἶπεν
ώραια ἐλθὲ τώρα, σῆρε καὶ ἐμὲ ἔξω.

·Η δὲ ἀλώπηκ ἀπήντησε·

—Φίλε μου, σὲ εὐχαριστῶ διὰ τὴν εὔκολίαν τὴν ὅποιαν μοι
ἔκαμες· θέλω νὰ σὲ βοηθήσω, ἀλλὰ δὲν δύναμαι δὲν φθάνω νὰ
σὲ πιάσω· εἶναι βαθὺ τὸ φρέαρ.

·Ἐπειδὴ δὲ ὁ τράγος παρεπονεῖτο καὶ ἔλεγεν ὅτι τὸν ἡπάτη-
σεν, ἡ ἀλώπηκ εἶπε·

—Δὲν ἔχεις δίκαιον, φίλε μου, νὰ παραπονῆσαι. Ἐγὼ ἔπε-
σα εἰς τὸ φρέαρ ἐν καιρῷ νυκτὸς χωρὶς νὰ τὸ θέλω, σὺ ὅμως χω-
ρὶς νὰ σκεφθῆς τὴν ἀνάβασιν, ἐπήδησες μόνος σου. Ἐὰν εἴχεσ-
τόσην γνῶσιν εἰς τὴν κεφαλήν σου ὅσας τρίχας ἔχεις εἰς τὸ
γένειόν σου, δὲν θὰ κατέβαινες εἰς τὸ φρέαρ πρὶν σκεφθῆς πῶ.
Θὰ ἀναβῆς·

ΑΦ. — Μὲ τροφαέ.

·Ο ἄνθρωπος διὰ νὰ ζήσῃ ἔχει ἀνάγκην τροφῆς. Διὰ τὴν
τροφῆς ἀναλαμβάνει τὰς δυνάμεις, τὰς ὅποιας ἀπώλεσεν ἐκ
τῆς ἐργασίας, καὶ συγγένως αὐξάνεται τὸ σῶμα αὐτοῦ. Κατάλ-
ηλοι τροφαὶ εἶναι ὁ μαλακὸς ἐκ σίτου ἀρτος, τὸ γάλα, τὰ ὡά,
οἱ ιγνύες, τὸ κρέας, τὰ διάφορα λαγανικά, τὰ ὄσπρια καὶ αἱ ὥ-
ριμοι ὀπώραι.

Τὰ φαγητὰ πρέπει νὰ εἶναι καθαρὰ καὶ καλῶς βρασμένα.
νὰ τρώγωμεν δὲ ἐσσον πρέπει, διότι τὸ πολὺ φαγητὸν βλάπτει
τὸν στόμαχον. Δὲν ἀρκεῖ δὲ αἱ τροφαὶ νὰ εἶναι καθαραὶ καὶ
καλῶς βρασμέναι, ἀλλὰ πρέπει νὰ μασσῶνται καλῶς εἰς τὸ
στόμα διὰ νὰ διαλύωνται εύκολως ὑπὸ τοῦ στομάχου. Εκτὸς τῶν

ἀνωτέρω τροφῶν καὶ ὁ καθαρὸς ἀὴρ εἶναι ἐπίσης ἀναγκαῖα τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ό αὖτε εἶναι τροφὴ ἡ ὅποια δὲν τρώγεται, ἀλλ' εἰσπνέεται. Έὰν ὁ ἀὴρ λεύψῃ, ἡ ζωὴ σβέννυται ἀμέσως καὶ ἐπέρχεται ὁ θάνατος. Ό εἰσπνέομενος ἀὴρ πρέπει νὰ εἶναι καθαρός, διότι ἐ μεμολυσμένος καταστρέφει τὸ αἷμα καὶ ἐπιφέρει διαφόρους ἀσθενείας. Οὐδέλως ὠφελοῦσι τὰ ἐκλεκτὰ φαγητά, ἀνευ καθαροῦ ἀέρος. Απόδειξις τούτου εἶναι ἡ εὑρωστία τῶν χωρικῶν καὶ τῶν ποιμένων, οἱ ὅποιοι ἀν καὶ τρώγουσι λιτὰς τροφάς, ἤτοι ἀρτον ἔξ ἀραβοσίτου, σπρια καὶ λαχανικά, εἶναι εὑρωστοι καὶ ὑγιέστατοι. Η ὑγεία αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ καθαροῦ ἀέρος, τὸν ὅποιον εἰσπνέουσιν εἰς τὴν ἔξοχήν. Διὰ τοῦτο ὁ ἀγαπῶν τὴν ὑγείαν του ἀς ἀνοίγῃ τακτικῶς τὰ παράλυρα τοῦ δωματίου του πρὸς ἀνανέωσιν τοῦ ἀέρος καὶ ἀς κάμην περίπατον ἐκτὸς τῆς πόλεως καὶ ἐν καταλλήλῳ ὥρᾳ καὶ ἴδιως πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἡλίου καὶ μετὰ τὴν δύσιν, διὰ νὰ εἰσπνέῃ καθαρὸν ἀέρα. Η ὑγεία εἶναι ὁ πολυτιμότατος θησαυρὸς εἰς τὸν ἀνθρώπον καὶ πρέπει μεγάλως νὰ φροντίζωμεν περὶ αὐτῆς.

ΒΟ.—III ἔξοχή.

Μακρὰν ἀπὸ τὴν πόλιν
Κι ἀπὸ τὴν ταραχήν,
Ἐδῶ ἐλάτε ὅλοι
Ἐδῶ 'ς τὴν ἔξοχήν.

Ἐδῶ εἶναι λουκούδια
γαλάζιος οὐρανός,
πουλάκια καὶ τραγούδια,
κ' ἵσιος παντοτεινός.

Ἐδῶ εἶν' εύτυχία,
ἐδῶ εἶναι χαρά,
εἰς τὰ νερὰ τὰ κρύα,
'ς τὰ χόρτα τὰ γλωρά.

Ἐδῶ ἐλάτε ὅλοι
πλούσιοι καὶ πτωχοί,
δὲν βρίσκεται 'ς τὴν πόλιν
μὲ πλούτη ἔξοχήν.

Β Ι.—III τάξεις.

πεσκέψθην μίαν φορὰν τὴν οἰκίαν πτωχοῦ ἀνθρώπου καὶ εἶδον ὅτι αὕτη ἔλαμψεν ἐκ καθαριότητος καὶ τὰ πάντα εύρισκοντο ἐν τάξει.

Τὰ ὅλιγα ἔπιπλα αὐτῆς ἦσαν μὲν παλαιά, ἀλλὰ τόσον καθαρά, ὡςτε ἐφαίνοντο ὡς καινουργῆ. Ἐκαστον ἔπιπλον ἦτο εἰς τὴν θέσιν του καὶ ἐκαστον πρᾶγμα ἦτο τοποθετημένον ἐπὶ του καταλλήλου ἐπίπλου.

“Οταν αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἥλιου εἰσῆλθον διὰ τῶν καθαρῶν οὐλῶν τῶν παραθύρων, τὰ πάντα ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐφαίνοντο ὡραῖα καὶ ἡ διαμονὴ ἐν αὐτῇ ἦτο εὐχάριστος.

Τὰ παιδία τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἦσαν ἐνδεδυμένα παλαιὰ μὲν ἐνδύματα, ἀλλὰ καθαρά. Μόλις εἰσῆλθον, ἤγερθησαν καὶ ἔμειναν σιωπηλά καὶ μόνον, ἔταν ἡρωτῶντο, ἀπεκρίνοντο.

Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας καὶ ἔφεριψα τὸ βλέμμα μου ἐπὶ τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ μικροῦ κηπαρίου τῆς οἰκίας. Η αὐτὴ καθαριότης, ἡ αὐτὴ τάξις ὑπῆρχε καὶ ἐνταῦθα.

Η οἰκία αὕτη ἦτο ἀνθρώπου ἐργατικοῦ, τακτικοῦ καὶ φρονίμου ὁ ὅποιος εἶχε καὶ τὸ γάρισμα τῆς οἰκονομίας καὶ διέθετε καταλλήλως τὰ ὅλιγα γρήματα τὰ ἄποια ἐπερίσσευον ἐκ τῆς ἐργασίας του.

—“Η πάστρα είναι μισή ἀρχοντιά.

Β2.—III ἀταξία.

Ἐκ τῆς οἰκίας αὕτης μετέβην εἰς τὴν οἰκίαν ἀνθρώπου σχεδὸν εὐπόρου.

Μακρόθεν ἐνόησα ὅτι ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην φρόνησιν καὶ τάξιν ἐκ τῶν φωνῶν τῶν κακῶς ἀνατεθραμμένων τέκνων του.

Εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν καὶ εἶδον τὰ πάντα διεσκορπισμένα ἐδῶ καὶ ἐκεὶ ἐντὸς τῶν δωματίων. Μυῖαι εἶχον συσσωρευθῆ ἐπὶ τῶν ἀκαθάρτων ἐπίπλων καὶ πολλαὶ ἀράχναι εἶχον ύφάνει τους ιστοὺς παρὰ τὰς γωνίας τῶν τοίχων. Τὸ δωμάτιον εἶχεν ὅσμὴν μυριούσμένου ἀέρος, ὁ ὅποιος προδένει, ὡς γνωρίζομεν, σοθαράς ἀσθενείας. Τὰ παιδία τοῦ ἀνθρώπου τούτου ἦσαν ὕρπασά, κατα-

κίτρινα καὶ χλωμά, καὶ ἐλυπήθην τὰ ἀτυχῆ ταῦτα πλάσματα, τὰ δύοια ἔχασαν τὴν ὑγείαν των ἐξ αἰτίας τῆς ἀμελείας τῶν γονέων.

Ἐξῆλθον τῆς οἰκίας, διότι ἡ ἐπὶ πλέον διαιμονή μου ἐν αὐτῇ ἦτο δυσάρεστος. Κατὰ τὴν ἔξοδόν μου ἔρριψα βλέμμα ἐπὶ τῆς αὐλῆς καὶ τοῦ μικροῦ κηπαρίου τῆς οἰκίας. Παντοῦ ἀταξίᾳ, παντοῦ ἀλιιότης. Ἡ οἰκία αὕτη ἦτο ἀνθρώπου ρυπαροῦ ἀμελοῦς καὶ ἀτάκτου.

ΕΞΩΤΙΚΑ.—III οἰκονομία.

Ἡμέραν τινὰ εἶπεν ἡ μήτηρ πρὸς τὴν δεκαετῆ κόρην τῆς

—Μαρία, βλέπεις ἐκεῖ ἐπὶ τῆς ἐστίας ἐκείνην τὴν βελόνην; Λάβε αὐτὴν καὶ θὲς εἰς τὴν βελονοθήκην, διότι μία φρόνιμος καὶ οἰκονόμος κόρη δὲν πρέπει νὰ ἀφίνῃ νὰ ζάνηται τίποτε.

Βεβαίως θά μοι εἴπης ὅτι μία βελόνη είναι μικρὸν πρᾶγμα, θει ἔχεις πολλὰς τοιαύτας. Ἐγεις δίκαιον, ἀλλ' ἡ κόρη ἡ ὄποια ἐπιθυμεῖ νὰ γίνη οἰκοδέσποινα πρέπει νὰ συνηθίσῃ νὰ οἰκονομῇ καὶ τὰ ἐλάχιστα πράγματα καὶ νὰ μὴ περιφρονῇ οὐδέν.

Διότι ἡ κόρη, ἡ ὄποια περιφρονεῖ σήμερον μίαν βελόνην, αὔριον θὰ περιφρονήσῃ καὶ θὰ πετάξῃ ὡς ἄγροστον τεμάχιον ὑφάσματος, θὰ συνηθίσῃ δὲ δλίγον κατ' δλίγον νὰ μὴ οἰκονομῇ τὸ βούτυρον, τὸ ἔλαιον, τὸν ἄρτον καὶ τὰ ἄλλα πράγματα τῆς οἰκίας. Καὶ τις ἡξέυρει, κόρη μου, ἂν δὲν λάβῃς αὔριον ἀνάγκην καὶ αὔτης τῆς βελόνης; Κόρη ἐπιμελής, ἐργατική καὶ οἰκονόμος, είναι θησαυρὸς καὶ γίνεται ἀνεκτίμητος οἰκοδέσποινα.

—Αλλην τινὰ ἡμέραν ἤρωτησεν ὁ οἰδες τὸν πατέρα του· Πάτερ, πῶς επιφρονίσεις καὶ ἀπέκτησες τόσην περιουσίαν;

—Ο δὲ πατήρ ἀπήντησε· Τοῦτο είναι εὔκολον πρᾶγμα εἰς ἀντα ἐργατικὸν καὶ οἰκονόμον ἀνθρώπων καὶ συγγρόγως ἔσθετε τὸ ἐν ἐκ τῶν δύο κηρύσιων τὰ δύοια ἐφώτιζον τὴν τράπεζαν

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ὁ πατὴρ ἡθέλησε νὰ ἀποδεῖξῃ ὅτι, οὐκ
εἰναι ἀρκῆ ἐν κηρίον, εἶναι ἀσωτία νὰ καίωνται δύο.

—Φασοῦλι τὸ φασοῦλι, γεμίζει τὸ σακκοῦλι.

Βιβ.—III φέλεργος κέρη.

Ὦ ζωὴ εὔτυχισμένη !
τὸν Θεὸν δοξολογῶ.
ὅτι εἴμαι μαθημένη
νὰ ἔργάζωμαι κ' ἐγώ.

Αθυμεῖ, στενοχωρεῖται
ὅστις ράθυμος ἀργεῖ.
καὶ τὰ θέλγητρα στιρεῖται
ὅσ' αὐτῷ προσφέρ' ἡ γῆ.

Μῆτέρ μου, ἀπὸ καρδίας
καὶ ψυχῆς σ' εὐχαριστῶ
τάγαθὰ τῆς ἔργασίας
σοὶ εὐγνώμων χρεωστῶ.

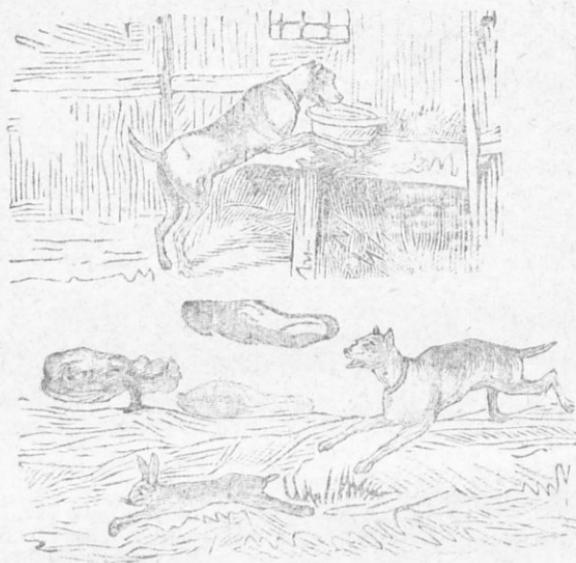
Εἰς τὸ ἔργον, τέκνον, μεῖνε,
μὴ φυγόπονον ἀργῆς.
ὁ ἔχθρὸς τοῦ ἔργου εἴναι
ἄγθις μάταιον τῆς γῆς.
Α. Κατακουζηνός.

Βιβ.—III σπουδαῖντης τῆς ἀνατροφῆς.

Ο σοφὸς πολίτης τῆς Σπάρτης Λυκοῦργος, λαβὼν δύο κυνάρια, τὰ ὃποια ἐγεννήθησαν ἐκ τῆς αὐτῆς μητρός, ἀνέθρεψεν
ώς ἔξης. Τὸ μὲν ἐν συνήθισε νὰ τρώγῃ ὅτι τῷ ἔδιδε καὶ ἔξησκη-

σεν εἰς τὸ κυνήγιον, τὸ δὲ ἄλλο συνήθισεν εἰς τὴν ἀκνηρίαν καὶ λαιμαργίαν.

"Οταν τὰ κυνάρια ἐμεγάλωσαν, ἐκάλεσε τοὺς συμπολίτας του εἰς συνάθροισιν καὶ παρουσιάσας τοὺς δύο κύνας, ἔνα λαγών καὶ ἓν πινάκιον πίτηρες φαγητοῦ εἶπε. Παρατηρήσατε μετὰ προσοχῆς τί ἔκαστος τῶν κυνῶν θὰ κάμῃ. Καὶ ἀμέσως τὸ μὲν πινάκιον ἔθεσε κατὰ γῆς, τοὺς δὲ κύνας καὶ τὸν λαγών ἀφῆκεν



Ἐλευθέρους. Τότε ὁ εἰς ἐκ τῶν κυνῶν ἔτρεξεν εἰς τὸ φαγητόν, δὲ ἄλλος κατεδίωκε μετὰ τραχύτητος τὸν φεύγοντα λαγών καὶ συνέλαβεν αὐτόν. Πάντες οἱ συμπολίται αὐτοῦ ἐπήνεσαν καὶ ἔχειροχρότουν τὸν κυνηγετικὸν κύνα.

Τότε δὲ Λυκοῦργος εἶπε πρὸς αὐτούς.

—Αγαπητοί μου συμπολίται, οἱ κύνες οὗτοι είναι τοῦ αὐτοῦ γένους καὶ τῆς αὐτῆς μητρός, ή δὲ διαφόρῳ αὐτῶν προῆλθεν ἐκ πῆς διαφόρου ἀνατροφῆς, τὴν διότιν ἔλαβεν ἔκαστος. Όμοιως

συμβαίνει καὶ εἰς τοὺς παιδίας ἡμῶν καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ φροντίζωμεν πολὺ περὶ τῆς καταλλήλου ἀνατροφῆς αὐτῶν. Ή συνήθεια τοῦ ἀνθρώπου ἐκ μικρᾶς ἡλικίας εἰς τὴν ἐπιμέλειαν, τὴν ἔργασίαν καὶ σίκνονομίαν ἔχει μεγίστην ἐπιφροήν, διότι θὰ ἔξακολουθήσῃ νὰ εἶναι τοιοῦτος καὶ ἐν τῇ ἀνδρικῇ καὶ γεροντικῇ ἡλικίᾳ. Τούγαντίον ὅμως ὁ ἀμελής, ὁ ὀκνηρὸς καὶ ἀσωτος ἀνθρώπος ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ θὰ εἶναι τοιοῦτος καθ' ὅλην τὴν ζωὴν του.

56.—Εὔγενη φρονήματα δύο παιδείων.

Οἱ Ἰωάννης, παιδίον δεκαετές, εἶναι υἱὸς ἐμπόρου, ὃ δὲ Γεώργιος, ὁ ὄποιος ἔχει τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, εἶναι υἱὸς ἀξιωματικοῦ.

Κυριακήν τινα τὰ δύο παιδία ἐκάληντο ὑπὸ τὴν σκιὰν μιᾶς ἀπιδέας καὶ συνεζήτησαν περὶ τῶν μαθημάτων τῆς Δευτέρας. Μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην εἶπεν ὁ Ἰωάννης:

Ἐγώ, ἀφοῦ μάθω γράμματα καὶ μεγαλώσω, θὰ γίνω ἐμπόρος. Θὰ ἀναλάβω τὴν διεύθυνσιν τοῦ καταστήματος τοῦ πατρός μου καὶ θὰ ἔργάζωμαι μὲ τιμότητα, ὅπως καὶ ὁ πατήρ μου. "Ολοὶ οἱ ἀνθρώποι θὰ μὲ ἀγαπῶσι καὶ θὰ λέγωσιν ὅτι είμαι ἀξιούς υἱὸς καλοῦ πατέρος. Ο πατήρ μου τότε δὲν θὰ ἔργάζηται, διότι θὰ εἶναι γέρων. Θὰ ἔργάζωμαι ὅμως ἐγὼ διὰ νὰ ἀναπαύωνται οἱ καλοί μου γονεῖς καὶ νὰ ἔχωσιν ὅλα τὰ ἀγαθά των. Ἐγώ, Ἰωάννη, εἶπεν ὁ Γεώργιος, ἀφοῦ μάθω γράμματα καὶ μεγαλώσω, θὰ γίνω στρατιώτης καὶ κατέπιν ἀξιωματικὸς διὰ νὰ φυλάττω τὴν πατρίδα καὶ πολεμῶ τοὺς ἔχθρους αὐτῆς.—Εὖγε, καλά μου παιδία, ἡκούσθη μία φωνὴ προερχομένη ἐκ τοῦ πλησίον τοίχου. Καὶ τὰ δύο θὰ γίνητε καλοὶ καὶ κρήτιμοι πολῖται καὶ ὅλοι οἱ ἀνθρώποι θὰ σᾶς ἀγαπῶσι καὶ ἐκτιμῶσιν.

Ἡ φωνὴ ἐκείνη ἦτο τοῦ πατέρος τοῦ Ἰωάννου, ὁ ὄποιος κατὰ πύκην εὑρέθη ἐκεῖ κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν.

ΒΥ.—'Ο νεοσύλλεκτος.

Ο καλὸς ὁ στρατιώτης
πρέπει νάχη στὸ πλευρὸ
τὸ τουφέκι του ἐν πρώτοις
καὶ γεμάτο καὶ γερό.

Πρέπει νάχη κρεμασμένο
κ' ἔνα χοφτερὸ σπαθί,
ποὺ μιὰ μέρα γυμνωμένο
'ς ἔνα στῆθος νὰ χωθῇ.

"Ιππον μ' ἐλαφρὰ ποδάρια,
δύὸ σπηρούνια νὰ κεντοῦν
καὶ λουριά καὶ χαλινάρια
'σὰν πετᾶ νὰ τὸν κρατοῦν.

Πρέπει πάντα στήλωμένο
τὸ κεφάλι νὰ κρατῇ,
τὸ μουστάκι του στριμμένο
καὶ τὴ μέση του σφικτή.

Καὶ ὁ ἥρως πρέπει νάχη
πῶτ' ἀπ' ὅλα μιὰ καρδιά,
ἄλλως, ἄλλως εἰς τὴν μάχη
τὸν γελοῦν καὶ τὰ παιδιά.

ΒΒ.—'Ο ἀκανθόχοιρος.

Ο ἀκανθόχοιρος εἶναι περίεργον ζῷον. Ή κεφαλὴ αὐτοῦ ὁμοίζει μὲ τὴν κεφαλὴν τοῦ γάρου, οἱ δόφθαλμοι του εἶναι μικροί καὶ οἱ πόδες βραχεῖς. Λύτρος δὲν ἔχει τρίχας, σπως τὰ ἄλλα ζῷα, ἀλλ' ἀκάνθιας. Λι. ἀκανθᾶι αὗται εἶναι μικραὶ καὶ σκληραὶ

καὶ τὰς μεταχειρίζεται ώς ὅπλα κατὰ τοῦ ἀετοῦ, τῆς ἀλώπεκος τοῦ κυνὸς καὶ τῶν ἀλιῶν ἔχθρῶν του.

"Οταν ἔλθῃ ὁ ἔχθρος νὰ τὸν βλάψῃ, αὐτὸς συσφαιροῦται καὶ προσβάλλει τὰς φοβερὰς ἀκάνθας κατ' αὐτοῦ. "Αν δὲ τολμήσῃ νὰ ἐγγισῇ αὐτόν, θὰ μετανοήσῃ πικρά.

Ο ἀκανθόχοιρος εἶναι ζῷον πολὺ ωφέλιμον. Τρώγει μικροὺς ὄφεις, ποντικούς, σκώληκας καὶ ἄλλα ἔντομα, τὰ ὄποια καταστρέφουσι τὰ φυτά. Εἶναι μεγάλη ἀνοησία νὰ φονεύῃ τις τὰ ζῷα καὶ τὰ πτηνά, τὰ ὄποια μᾶς ωφελοῦσιν.

ΕΣΘ.—^{III} φιλόστοργέα τῆς ορνιθοῦ.

Ημέραν τινὰ ἡ Οὐρανία ἐκάλει εἰς τὸν κῆπον τὴν μητέρα της διὰ μεγάλων φωνῶν. Ἡ μήτηρ τῆς ἐσπευσεν ἀμέσως εἰς τὸν κῆπον, διότι ὑπέθεσεν ὅτι συνέδη κανὲν δυστύχημα εἰς αὐτήν, "Οτε δὲ ἔφθασεν ἐκεῖ, εἶπεν ἡ Οὐρανία. Μήτέρ μου, παρατήρησον ὅτι ἡ ὄρνις μας εἶναι ἀνήσυχος καὶ κάμνει ώς τρελλή, ἐνῷ οὐδεὶς ἐνοχῇλει αὐτήν. Τρέχει ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, φωνάζει, ἀνοίγει τὰς πτέρουγας, κράζει τὰ μικρά της καὶ στρέφει τὴν κεφαλήν της πέρι τὸ ἄνω φοβοῦμαι μήπως ἐτρελλάθη.

"Οχι, κόρη μου, δὲν εἶναι τρελλή, ἀλλ' εἶναι μήτηρ καὶ προστάτις τῶν τέκνων της. Ἡ μήτηρ, κόρη μου, ὅταν πρόκειται νὰ προστατεύσῃ τὰ τέκνα της ἀπὸ τὸν ἔχθρόν, ὁ ὄποιος θέλει νὰ κραπάσῃ αὐτά, ὅχι μόνον ώς τρελλή κάμνει, ἀλλὰ θυσιάζει καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν της· ἡ δὲ ὄρνις εἶναι πολὺ φιλόστοργος μήτηρ. Παρατήρησον ἐκεὶ ὑψηλὰ ἐν πτηνόν· ἐκεῖνο εἶναι φοβερός ἔχθρος αὐτῆς, ὁ ὄποιος τριγυρίζει διὰ νὰ εὕρῃ εύκαιριαν νὰ ἀρπάσῃ τὰ τέκνα αὐτῆς. Διὰ τοῦτο αὕτη ώς καλὴ καὶ φιλόστοργος μήτηρ προσπαθεῖ διὰ τῶν φωνῶν καὶ τῶν διαφόρων κινήσεων τῶν πτερύγων ν' ἀπομακρύνῃ τὸν κίνδυνον ἀπὸ τὰ τέκνα της. Αὐτὸ τὸ πτηνόν εἶναι ιέραξ καὶ ἀρέσκεται νὰ τρώγῃ ορνίθια καὶ ὄρνιθας. Τώρα πρέπει νὰ μείνῃς ἀρκετὴν ὥραν ἐδῶ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΑΞ., Β'.

5

πληρούσιον τῆς ἔργων μέχρις ὅτου φύγῃ ὁ ιέραξ, διότι αὐτὸς θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἀρπάσῃ ἡ κανὲν ὄργιθιον ἢ καὶ αὐτὴν τὴν μητέρα αὐτῶν.

Ναί, μῆτέρ μου, μένω πόσον κακὸν πτηνὸν εἶναι αὐτὸς ὁ ιέραξ!

— “Οπως σκεπάζει ὁ σύρανὸς τὴ γῆ, σκεπάζει ἡ μάννα τὴ παιδί.

Σ. 1.—Οἱ γονεῖς.

Παρατηρήσατε: Θλοι φορεῖτε ἐνδύματα, ἄλλοι μὲν παλαιά, ἄλλοι δὲ καινουργῆ. “Ολοὶ ἔχετε ὑποδήματα, πίλους καὶ βιβλία. “Οταν σχολάσῃ τὸ σχολεῖον, θλοι θὰ ὑπάγητε εἰς τὰς οἰκίας μας καὶ θὰ εὔρητε ἔτοιμον τὸ φαγητόν σας.

Ταρά γε ἐσκέφθητε καυμίαν φορὰν πόσους κόπους καταβάλλουσιν οἱ καλοὶ γονεῖς ὑμῶν δι’ ὅλα αὐτά; Πόσοι ἀπὸ σᾶς, ὅταν ἔξυπνάτε τὴν πρωίαν, δὲν βλέπετε τὸν πατέρα σας εἰς τὴν οἰκίαν! Βεβαίως δὲν βλέπετε αὐτόν, διότι σηκώνεται λίαν πρωὶ καὶ πηγαίνει εἰς τὴν ἐργασίαν.

Ἐργάζονται οἱ γονεῖς καὶ κοπιάζουσιν ἀπὸ πρωίας μέχρις ἑσπέρας καὶ ἐν ἀνάγκῃ ἐργάζονται καὶ τὴν νύκτα. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐργάζωνται, διότι τὰ τέκνα αὐτῶν ἔχουσιν ἀνάγκην πολλῶν καὶ διαφόρων πραγμάτων. Δι’ ὅλα δὲ αὐτὰ πρέπει νὰ φροντίζωσιν αὐτοί. Οὐδὲ αἰσθάνονται τοὺς κόπους οἱ γονεῖς, ὅταν τὰ τέκνα των εἶναι ἐπιμελῆ καὶ φρόνιμα καὶ ἐκτελῶσι μετὰ προθυμίας πὰς παραγγελίας αὐτῶν.

Σ. 2.—Ηροσευχη.

Δός μοι, Δέσποινα Μαρία,
δός μοι, τὴν βοήθειάν σου
καὶ ποτέ, ποτὲ μακράν σου
μὴ μ’ ἀφίνης Παναγία.



Χάριζέ μοι τὴν ὑγείαν,
κάμε με καλὸν παιδίον,
νὰ πηγαίνω στὸ σχολεῖον,
ν' ἀγαπῶ τὴν εὐταξίαν.

* * *

"Ακουε μὲ προθυμίαν
τὴν φωνὴν τῆς προσευχῆς μου
καὶ εἰς τοὺς καλοὺς γονεῖς μου
δίδε πᾶσαν εὐτυχίαν.

A. Κατακουζηνός.

62.—Ο κλέπτης τοῦ χοίρου.

"Ανθρωπός τις εἶχε μίαν ἄρκτον, τὴν ὅποιαν εἶχε διδάξει νὰ
χορεύῃ καὶ νὰ κάμνῃ διαρόρους κινήσεις τοῦ σώματος. Ἐνῷ δὲ
μετέβαινεν ἀπὸ ἐνὸς χωρίου εἰς ἄλλο ἐνύκτωσε καὶ ἡναγκάσθη
νὰ διανυκτερεύσῃ εἰς τὸ παρὰ τὴν ὁδὸν πανδοχεῖον. Ὁ πανδοχεὺς
ἔκλεισε τὴν ἄρκτον εἰς στάθλον τινά, εἰς τὸν ὅποιον ἔκλειε τὸν
χοῖρόν του, τὸν ὅποιον ἔκεινην τὴν ἡμέραν εἶχε πωλήσει.

Κλέπτης τις μὴ γνωρίζων ὅτι ἐπωλήθη ὁ χοίρος μετέβη κα-
τὰ τὸ μεσονύκτιον εἰς τὸν στάθλον διὰ νὰ κλέψῃ αὐτόν. Ἡνοιξε
λοιπὸν ἡσύχως τὴν θύραν καὶ ἐν τῷ σκότει προσεπάθει νὰ συλ-
λάβῃ τὸν χοίρον. Ἡ δὲ ἄρκτος, ὅτε ἐπλησίασεν ὁ κλέπτης, ἐση-
κώθη ὥρθια, ἐνηγκαλίσθη αὐτὸν μὲ τοὺς δύο ἐμπροσθίους πόδας
καὶ τὸν ἔσφιγξ τόσον πολύ, ὡστε δὲν ἡδύνατο νὰ κινηθῇ. Τότε
ὁ κλέπτης ἤρχισε νὰ φωνάξῃ δυνατὰ καὶ νὰ ζητῇ βοήθειαν. Ἐκ
τῶν φωνῶν ἔξυπνησεν ὁ πανδοχεὺς καὶ ὁ κύριος τῆς ἄρκτου, οἱ
ὅποιοι ἔσπευσαν καὶ κατώρθωσαν μετὰ δυσκολίας ν' ἀποσπάσω-
σιν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἄρκτου κάτωχρον καὶ αἴματωμένον.

'Ο πανδοχεὺς ἤθελε νὰ παραδώσῃ αὐτὸν εἰς τὴν ἀστυνομίαν
διὰ νὰ τιμωρηθῇ ὡς κλέπτης, ἀλλὰ συνεχώρησεν αὐτόν, διότι
ὑπεσχέθη, ὅτι οὐδέποτε θὰ κάμῃ εἰς τὸ ἔτης τοιωτικὸν πρᾶξιν.

63.—Ἐν δύο συμμαχηταῖς.

Ο δωδεκαετής Πέτρος καὶ ὁ Ἰάκωβος ἐφοίτων εἰς τὸ σχολεῖον τῆς πόλεως, ἡ ὅποιος ἀπεῖχεν ἡμίσειαν ὥραν ἀπὸ τοῦ χωρίου αὐτῶν·

Ἐπήγαινον ἐκάστην πρώταν καὶ ἐπέστρεψον ἐκάστην ἑσπέραν. Μίαν ἑσπέραν, ὅτε ἔφθασαν εἰς τὸ μέσον τῆς ὁδοῦ, εἶδον τὸ βράκιον, τὸ ὅποιον διήρχετο διὰ μέσου αὐτῆς νὰ φέρῃ ἀρκετὸν ὅδωρ, διότι εἶχε βρέξει εἰς τὸ βουνόν. Ὁ Ἰάκωβος ἐφοβεῖτο νὰ περάσῃ καὶ ἤργισε νὰ κλαίῃ, ὃ δὲ Πέτρος εἶπεν εἰς αὐτόν·—Ἡσύχασε, Ἰάκωβε, θὰ σὲ περάσω ἐγώ.

Ο Πέτρος πρῶτον ἐπέρασε μόνος του καὶ ἐδοκίμασε τὸ βάθος τοῦ βύνακος. Ὅτε δὲ ἔβεβαιώθη ὅτι δὲν διατρέχει κίνδυνον, ἐπανῆλθεν, ἔλαβε τὸν Ἰάκωβον εἰς τοὺς ὄμοις του καὶ ἐπέρασεν εἰς τὸ ἀπέναντι μέρος. Ο Ἰάκωβος ηύχαριστησε τὸν Πέτρον διὰ τὴν καλωσύνην του καὶ ἔκτοτε ἡγάπα αὐτὸν ὡς ἀδελφὸν.

—Εὐγνώμων γίνου.

64.—Ἔβογθεῖτε τοὺς ἀναπόντρους.

Γέρων τις τυφλὸς ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν καὶ ἐζήτει ἐλεγμὸςύνην. Ο μικρὸς Γεώργιος ίδων ὅτι ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης θὰ διήρχετο ἀγέλη πολλῶν βιῶν ζῷων πόρου τινός, οἱ ὅποιοι ήδύναντο νὰ καταπατήσωσι τὸν γέροντα, ἔσπευσε πρὸς αὐτὸν καὶ εἶπε·

—Καλέ μου γέροντι διὰ ταύτης τῆς ὁδοῦ θὰ διέλθῃ ἀγέλη πολλῶν βιῶν καὶ ἵσως ποδοπατηθῆσε ὑπ’ αὐτῶν. Καλὸν εἶναι νὰ ἀπομακρυνθῆται.

—Εὐχαριστῶ, παιδί μου, διὰ τὴν εἰδοποίησιν, ἀλλὰ δὲν βλέπω διὰ νὰ βαδίσω. Ο ἕδηγγός μου δὲν εἶναι ἐδῶ· μετέβη εἰς τὴν πόλιν διὰ νὰ ἀγοράσῃ ὀλίγον ἄρτον.

—Ἐλθέ, εἶπεν ὁ Γεώργιος, σὲ ὁδηγῶ ἐγώ. Ἀμέσως ἔλαβεν αὐτὸν ἐκ τῆς γειρὸς καὶ τὸν ἀπεμάκρυνε τῆς ὁδοῦ. Ὅτε δὲ διῆλ-

Θεν δή ἀγέλη, ωδήγησε πάλιν αὐτὸν εἰς τὴν προτέραν θέσιν του.

Ο γέρων ηύχαριστησε τὸν Γεώργιον καὶ τῷ ηύχήθη καλὴν πρόσοδον εἰς τὰ μαθήματά του. Τότε ὁ Γεώργιος ἀπεγκαιρέτισε τὸν γέροντα καὶ ἀνεγώρησεν εὐχαριστημένος, διότι ἡδυνήθη νὰ κάμη καλὸν εἰς ἔνα ἀνάπτηρον καὶ δυστυχῆ.

— «Μίαν χάριν, ἔταν θέλης νὰ τὴν κάμης κ' ἡμπορῆς, κάμε την· διπλῆ τὴν ἔχεις, ἔταν δὲν ἀργοπορῆς.»

68.—'Ο τυφλὸς γέρων.

Γέρος στραβός μὲ τὸ ὕψος
γυρίζει μέσον στὶς στράτες,
ἐλεγμοσύνη δύστυχος
ζητεῖ ἀπὸ τοὺς διαβάτες.

Βοριᾶς φυσάει, παγωνιά,
ὁ γέρος ποῦ νὰ πάῃ;
ἐλεγμοσύνη δώσατε:
στὸ γέρο, ποὺ πεινάει.

Τὰ ὕσηγά σας δὲν γύρεψε,
τὰ πλούτη σας δὲν θέλει,
οὐδὲ τὶς μόδες σας ζητᾷ:
ψωμάκι σας γυρεύει.

Στραβός, κρυώνει καὶ πεινᾷ,
νὰ περκατῇ δὲν βλέπει
΄ς αὐτόν,΄ς αὐτόν, κριστιανόι,
ἐλεγμοσύνη πρέπει.

69.—'Ο ἀμπελουργὸς καὶ οἱ νίοι του.

΄Δμπελουργός τις γηράσας καὶ ἐνυσήσας τὸν θάνατὸν ἐκάλεσε τοὺς τρεῖς υἱούς του, οἱ ὅποιοι δὲν ἤγάπων πολὺ τὴν ἔργασίαν, καὶ εἶπε:

—Τέκνα μου έγω ἀποθνήσκω πλέον. Σᾶς ἀφίνω τὴν εὐχήν μου καὶ τὴν ἀμπελὸν καὶ σᾶς συμβουλεύω νὰ εἰσθε ἀγαπημένοι. Ἀκούσατε δὲ καὶ τὸ ἔξης· Εἴχον μερικὰ χρήματα, τὰ ἐποιά πρὸ ἑνὸς ἔτους ἔκρυψα ἐντὸς τῆς ἀμπέλου. Μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν μου προσπαθήσατε νὰ εὕρητε αὐτά.

Οἱ νιοὶ τοῦ ἀμπελουργοῦ μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός των, ὁ ὅποιος συνέβη κατὰ μῆνα Φεβρουάριον, ἔσκαψαν ἀρκετὰ βαθέως τὴν ἀμπελὸν διὰ νὰ εὑρώσι τὰ χρήματα, ἀλλὰ δὲν εὗρον τίποτε. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἀμπελὸς ἐσκάφη πολὺ καλά, παρήγαγε πολλὰς σταφυλάς, τὰς ὁποῖας ἐπώλησαν καὶ ἔλαβον ἀρκετὰ χρήματα.

Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ τὸ δεύτερον ἔτος. Τότε ὁ μεγαλύτερος ἀδελφὸς ἐνόησε τοὺς λόγους τοῦ πατρὸς καὶ εἶπε πρὸς τοὺς ἀδελφούς του·

—'Αδελφοί, ίδου τὰ χρήματα, τὰ ὁποῖα εἶχε κρύψει ὁ πατὴρ ἐντὸς τῆς ἀμπέλου. Ή καλὴ καὶ ἐπιμελής καλλιέργεια τῆς ἀμπέλου εἶναι θησαυρός. Τοῦτο γέθειε νὰ συστήσῃ εἰς ήμας ὁ καλός μας πατὴρ. 'Ας ἐργαζόμεθα λοιπὸν μετ' ἐπιμελείας διὰ νὰ εἴμεθα εύτυχεις.

—'Θέλεις πλούτον καὶ τιμήν; μὴ κοιμᾶται τὴν αὐγήν.'

57.—Τέττιξ, μύριμνος καὶ μέλισσα.

'Ημέραν τινὰ τοῦ γειμῶνος εἰς τέττιξ πολὺ πεινασμένος περιπλανᾶτο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ διὰ νὰ εὕρῃ κάτι τι νὰ φάγῃ. Τέλος ἔφθασεν εἰς μίαν μυρικιάν, ὅπου οἱ μύριμνοι εἴχον ἔσω τὰς τροφάς των καὶ ἐστέγνων αὐτάς. Ὁ τέττιξ ἐπλησίασεν ἔνα μύρικα, ἐγκαιρεῖταιν αὐτὸν καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τὸν ἐλεήσῃ. 'Ο δὲ μύρικης εἶπε·

—Τί ἔκαμες, φίλε, τὸ θέρος καὶ δὲν συνήθαις τροφήν;

• 'Ο δὲ τέττιξ ἀπεκρίθη·

—Τὸ θέρος, φίλε μου, δὲν είχον εὐκαιρίαν ἐτραγώδουν, δὲν
ἔξευρα ὅτι ὑπάρχει χειμών.

Ο μύρμηξ, ὃς ἤκουσε ταῦτα, ἐγέλασε καὶ εἶπεν· Ἀνόητε
μουσικέ, δικαιολογεῖς τὴν ὀκνησίαν σου· λοιπόν, ἀφοῦ τὸ θέρος
ἐτραγώδεις, τώρα τὸν χειμῶνα χόρευε. Καὶ ἐδίωξεν αὐτὸν μὲ κα-
κὸν τρόπον.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας πετεινός τις ἐλύων εἰς τὴν μυρμήκιαν
κατέστρεψεν αὐτὴν καὶ κατέφαγε τὰς τροφὰς τῶν μυρμήκων. Ο μύρμηξ, ὁ ὄποιος εἶχε διέλθει τὸν τέττιγα, περιεπλανᾶτο ἐδῶ καὶ
ἔκει πεινασμένος. Τέλος ἔφασεν εἰς μίαν κυψέλην, εἰς τὴν ὁ-
ποιαν εὗρε μίαν μέλισσαν καὶ εἶπε·

—Καλημέρα, ἀδελφή μου· ἐχθρός τις κατέστρεψε τὴν οἰκο-
γένειάν μου καὶ κατέφαγε τὰς τροφὰς μου· ἀποινήσκω τῆς πεί-
νης καὶ ἥλθον εἰς τὴν κυψέλην σου νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην. Λυ-
πήσου καὶ σῶσέ με ἀπὸ βέβαιον θάνατου.

—Ω! ὥραια τὰ λέγεις, φίλε μου, ἀπήντησεν ἡ μέλισσα,
ἀλλὰ δὲν τὰ κάμνεις. Σὺ δὲν ἡλέγεις τὸν δυστυχῆ τέττιγα, ὅτε
ποδὸς ἕμερῶν σου ἐζήτει ἐλεημοσύνην. Αργκες αὐτὸν καὶ ἀπέ-
θανεν ἐκ τῆς πείνης. "Αν καὶ ἐγὼ κάμω πρὸς σὲ ὅμοίως, τότε τί
θὰ γίνης; Δὲν παραβαίνω ἔμως τὸ καθηκόν μου· εἰσελθε εἰς τὴν
κυψέλην καὶ φάγε ὅσον θέλεις. Μάθε ἔμως νὰ ἔκπελῃς εἰς τὸ ἐ-
ξῆς τὸ καθηκόν σου πρὸς τοὺς δυστυχεῖς.

—«Κάρις καλὸς κι ἀς κοίτεται 'σὰν νάσπειρες σιτάρι, ὅποι
τὸ 'ρίπτεις εἰς τὴν γῆ κ' ύστερα βρίσκεις χάρη»

68.—*Ο ζεζεκεχ καὶ τὸ μυρμήκιον*

. Καλοκαίρι κι ἄνοιξη,
ὅταν ἥσαν τὰ λουλούδια,
ὁ τρελλὸς ὁ ζεζεκεχ
τὴν περνοῦσε μὲ τραγούδια.

* * *

Τὰ τραγούδια πέρασαν,
ήλθαν χιόνια, ήλθαν πάγοι,
καὶ πεινᾶ ὁ ζεῦκας
καὶ δὲν ἔχει τί νὰ φάγῃ.

Ἐρχεται ἡς τὸν γείτονα
τὸ προθλεπτικὸ μυρμῆκι,
καὶ ζητεῖ βοήθειαν,
ἔνα σπόρο ἡ σκουλῆκι.

Τὸ μυρμῆκι ἔκθαμβον
έρωταρ «Καλέ μου γείτον,
δὲν μοῦ λέει τί ἔκαμνες
καλοκαίρι σσον ἥτον ;».

«Τραγουδοῦσα, φίλε μου,
δέσον ἥτο καλὴ ὥρα...»
«Τραγουδοῦσες ; Εὔγέ σου !
χεροπήδα λοιπὸν τώρα».

69.—Ηεριποέησες τῶν γονέων.

Ἡ Μαρία εἶναι πτωχὴ χήρα καὶ συντηρεῖ τὰ δύο τέκνα της, τὴν Πηγελόπην καὶ τὸν Ἰωάννην, διὰ τῆς ἐργασίας ἡράπτουσα διάφορα ξένα ἐνδύματα. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ χειμῶνος ἡ Μαρία ἱστένησε καὶ δὲν ἤδυνατο νὰ ἐργασθῇ. "Ἐνεκα τούτου εύρεθη εἰς μεγάλην ἀπελπισίαν, διότι οὔτε φάρμακα πρὸς θεραπείαν ἤδυνατο νὰ ἀγοράσῃ, οὔτε ἀρτον διὰ τὰ τέκνα της. Ο δεκαετής υἱὸς αὐτῆς Ἰωάννης, ὁ ὄποιος ἦτο μαθητής, μετέβη εἰς τὸν γείτονά του Παῦλον, ἐφανέρωσε τὴν δυστυχίαν εἰς τὴν ἅποιαν εὑρίσκετο καὶ εἶπε·

Κύριε Παῦλε, σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ προσλάβῃς εἰς τὸ κα-

τάστημά σου δις ὑπηρέτην καὶ νὰ δίδης κάτι τι εἰς τὴν μητέρα μου, ἡ οποία πάσχει, ἔως ὅτου θεραπευθῇ.

—Μάλιστα, Ἰωάννη, ἀπήγνησεν ὁ Παῦλος. Ἀναθέτω εἰς σὲ τὴν ἔξης ἐργασίαν.

“Οταν μεταβαίνῃς εἰς τὸ σχολεῖον, θὰ ὁδηγῆς καὶ τὸν μικρόν μου υἱὸν Ἀνδρέαν, θὰ προσέχῃς αὐτὸν καὶ θὰ τὸν ἐπαναφέρῃς εἰς τὴν σικίαν. Εἶναι μικρὸς καὶ πρώτην φορὰν θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον.

Ο Ἰωάννης ἀνέλαβε προθύμως τὴν ἐργασίαν αὐτὴν καὶ πολὺ προσετίγη τὸν μικρὸν Ἀνδρέαν. Ο δὲ Παῦλος ἔδιδεν εἰς αὐτὸν μίαν δραγμὴν καθ' ἑκάστην, τὴν ὥποιαν ὁ Ἰωάννης ἐνεγέρ-
ριζεν εἰς τὴν μητέρα του. Βεβαίως ἡ ἐργασία του Ἰωάννου δὲν ἔξιζε μίαν δραγμήν, ἀλλ' ὁ καλὸς γείτων ἤθελε νὰ βοηθήσῃ τὴν πάσχουσαν σίκογένειαν.

Καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Παύλου τακτικὰ ἐπεσκέπτετο τὴν Μαρίαν, ἔφερε ζωμὸν εἰς αὐτὴν καὶ συνεβούλευε τὴν μικρὰν Πηνελόπην, πῶς νὰ περιποιηται καλύτερον τὴν μητέρα της.

Μετὰ δέκα πέντε ἡμέρας ἡ Μαρία διὰ τῆς περιποιήσεως τῆς Πηνελόπης καὶ διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ Παύλου ἐθεραπεύθη πρὸς μεγίστην χαρὰν τῶν τέκνων της, τὰ ὥποια ἐπεσσον εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτῆς καὶ ἔκλαιον ἐκ συγκινήσεως.

—«Ἄπ’ ἔλα τὰ μωρωδικὰ, κάλλιο μωρίζει ἡ μάννα.»

ΤΟ.—ΙΚΟΛΟΙΔΕΣ καὶ πΤΗΝΑ.

Μίαν φορὰν τὰ πτηνὰ ἀπεφάσισαν νὰ ἐκλέξωσι βασιλέα τὸ ὄραιότατον ἔξ αὐτῶν.

“Ἐκαστον λοιπὸν πτηνὸν ἐλούσθη, ἀπέρριψε τὰ περιττὰ πτερά του, ἐτακτοποίησε τὰ λοιπὰ καὶ μετέβη εἰς τὸ ὄρισθὲν μέρος.

Ο κολοιδὸς ἐβράδυνε νὰ ἔληγ καὶ ίδου διατί. Αὐτὸς ἔλαβε τὰ πτερά, τὰ ὅποια ἀπέρριψαν τὰ ἄλλα πτηνά, τὰ ἐκόλλησεν εἰς

διάφορα μέρη του σώματος καὶ ἡλθε τελευταῖς μὲ πολλὴν ὑπερηφάνειαν.

Τὰ πτηνά, ὡς εἶδον αὐτόν, ἐθαύμασαν, διότι δὲν εἶχον ἔιδει οὐκλοτε τόσον ὥραιον πτηνόν. Ἐνῷ δὲ ἦσαν ἔτοιμα νὰ ἀνακηρύξωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἢ ταῦς ἐγνώρισεν ἐν πτερόν του καὶ πλησιάσας ἀπέσπασεν αὐτό. Τότε ἐνόησαν τὴν ἀπάτην καὶ ἔκαστον πτηνὸν ἐπληῆσαν καὶ ἀπέσπα τὰ πτερά του, τὰ ὅποια ὁ κολοιὸς εἶχε κολλήσει εἰς τὸ σῶμά του. Ο κολοιὸς εἰς τὸ τέλος ἔμεινε μόνον μὲ τὰ ἴδια του πτερά καὶ ἔμαθεν ὅτι, ὅτις δὲν ἀρκεῖται εἰς τὸν ιδικὸν του στολισμόν, ἀλλὰ θέλει νὰ στολίζηται μὲ ξένα πράγματα, γίνεται καταγέλαστος εἰς τὸν κόσμον.

— «Ξένα ἔσυγχα ντύνεσαι ; γρήγορα τὰ γδύνεσαι.»

γ 1.—'Ο ἀγράμματος ἀνθρωπος.

Ο Ἀθανάσιος, διε το μικρός, ἐπήγαινεν εἰς τὸ συγκλεῖον, ἀλλὰ γράμματα δὲν ἔμάνθανε, διότι δὲν ἔμελέτα. "Οτε δὲ ἔγινε δεκαπενταέτης, μετέβη εἰς τὴν πόλιν καὶ προσεπάθει νὰ εὕρῃ ἐργασίαν των. Παρουσιάσθη εἰς τὸν κύριον ἐνὸς ἐμπορικοῦ καὶ εἰπε—Κύριε, μήπως ἔχετε ἀνάγκην κανενὸς ὑπαλλήλου διὰ νὰ μὲ προτιθέητε εἰς τὸ κατάστημά σας ; Μάλιστα, ἀπήντησεν ὁ ἐμπόρος· ξένερεις γράμματα ; "Οχι, ἀπήντησεν ὁ Ἀθανάσιος. Δὲν μοῦ γρειάζεται ἀγράμματος ἀνθρώπος.

"Ἐπειτα μετέβη εἰς τὸν κύριον ἐνὸς ἀλευρομύλου καὶ ἔζητησεν ἐργασίαν. Ο δὲ κύριος εἶπεν· "Έχω ἀνάγκην ἐνὸς ἐγγραμμάτου ἀνθρώπου· ξένερεις γράμματα ; "Οχι, ἀπήντησεν ὁ Ἀθανάσιος.—Δὲν μοῦ γρειάζεται, νέε μου, ἀπήντητεν ὁ κύριος τοῦ ἀλευρομύλου.

Κατόπιν μετέβη εἰς ἕνα παντοπώλην, ὁ ὅποιος τῷ ἔκαμε τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν καὶ ἔλαβε τὴν αὐτὴν ἀπάντησιν. Τελευταῖον μετέβη εἰς ἕνα ἀρτοποιόν, ὁ ὅποιος, ἔτε ἔμαθεν ὅτι ἡτο ἀγράμματος, τῷ εἶπε·

—Νέε μου, διὰ νὰ μὴ μάθης γράμματα, σημαίνει ότι θὰ ήσσο
ἐκ τῆς μικρᾶς σου ἡλικίας πολὺ ἀμελής. Μὴ κοπιάζῃς νὰ εὔρῃς
ἔργασίαν· σήμερον δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ἄνθρωπος ἀγράμματος.
Καὶ ἂν ζήσῃ, θὰ ζήσῃ πολὺ δυστυχής.

Τότε ἐνόησε τὴν ἀξίαν τῶν γραμμάτων, ἀλλ' ἥτο ἀργὰ
πλέον. Ἀπελπισθεὶς δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον του καὶ ἔζη
ἐλεεινὸν βίον φυλάττων τοὺς γούρους τῶν συγγειωτῶν του.

—«Ἄνθρωπος ἀγράμματος, ξύλον ἀπελέκητον.»

ΤΩΝ.—ΜΙ ΕΥΝΟ ΑΞΕΝΔΑ.

Εἰς κηπουρὸς εἶχεν ἀγοράσει δύο ἀξίνας, αἱ ὅποιαι εἶχον κα-
τασκευασθῆ ἐκ τοῦ ιδίου σιδῆρου καὶ εἰς τὸ ιδίον ἔργοστάσιον. Ο
κηπουρὸς ἐλάμβανε πάντοτε τὴν μίαν ἀξίνην καὶ ἐκαλλιέργει
τὸν κῆπον του, τὴν δὲ ἄλλην ἀφῆκεν εἰς γωνίαν τινὰ τῆς κα-
λύβης ἀχρησιμοποίητον. Μετά τινα καιρὸν ἡ ἀχρησιμεποίητος
ἀξίνη ἐγέμισεν ἀπὸ σκωρίαν καὶ κατήγητησεν εἰς ἄλλιαν κατά-
στασιν.

Ἐσπέραν τινὰ δὲ κηπουρὸς ἐτοποθέτησε τὴν ἀξίνην, τὴν ὅποι-
αν ἀχρησιμοποίει εἰς τὴν ἔργασίαν του πλησίον τῆς ἄλλης τῆς
λησμονημένης. Λῦτη ἐγνώρισε τὴν ἀδελφήν της καὶ εἶπε:

—Πῶς συμβαίνει, ἀδελφή μου, σὺ νὰ λάμπης ὡς καθέ-
πτης, ἐγὼ δὲ νὰ εὑρίσκωμαι εἰς τοιαύτην ἐλεεινήν κατάστασιν;

—Περίεργον! δὲν γνωρίζεις, ἀδελφή μου, τὴν αἰτίαν; ἀ-
πήντησεν ἡ λάμπουσα. Ἰδοὺ αὕτη. Ἐγὼ ἔργάζομαι καὶ κοπιάζω
καθ' ἑκάστην, ἐνῷ σὺ μένεις ἀργή. Οστις ἔργάζεται καὶ κοπιά-
ζει γίνεται καλός, προσδένει, ὀψευσεῖ τὸν ἔωτόν του καὶ τοὺς
ἄλλους καὶ ἀγαπᾶται παρ' ὅλων. Οστις δὲ μένει ἀργὸς γίνεται
ἄθλιος καὶ ἐλεεινός, ὅπως σύ, καὶ πάντες ἀποστρέφονται αὐτόν.

—Τὸ ἀκίνητο νερὸ βρωμάδει.

γβ.—^① εὐφυὴς διεκαστής.

‘Ημέραν τινὰ ὁ Δημήτριος ἐπώλησε τὰ ἀρνία του καὶ ἔλαβε χιλίας δραχμάς. Κατὰ τὴν ὥραν τῆς παραλαβῆς τῶν χρημάτων ἔτυχε νὰ εἶναι παρὼν καὶ ὁ συμπολίτης του Ἀνδρέας, ὁ ὅποιος μετὰ τὴν ἀναγώρησιν του ζωεμπόρου εἶπε πρὸς τὸν Δημήτριον·

—Δημήτριε, ἔχω ἀνάγκην χιλίων δραχμῶν. Δάνεισόν μοι αὐτὸ τὸ ποσὸν δί’ ἔνα μῆνα καὶ θὰ ἐπιστρέψω αὐτὸ μετὰ τοῦ νομίμου τόκου· ὁ δὲ Δημήτριος ἀπεκρίθη·

Εὐχαρίστως, Ἀνδρέα, θὰ σου κάμω αὐτὴν τὴν εὔκολίαν. Καὶ ἀφοῦ πρόκειται νὰ κρατήσῃς τὰ χρήματα τόσον οὔτιγον χρόνον, δὲν θέλω νὰ μου πληρώσῃς τόκον·

‘Αμέσως ἐκάθισταν καὶ οἱ δύο ὑπὸ ἀγρίαν ἀπιδέαν καὶ ἐμέτρησαν τὰ χρήματα τὰ ὅποια παρέλαβεν ὁ Ἀνδρέας.

‘Ο μῆν παρῆλθε καὶ οἱ Ἀνδρέας δὲν ἀπέδωκε τὰ χρήματα. Τότε ὁ Δημήτριος μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ἀνδρέου καὶ εἶπεν·

—Ἀνδρέα, ή προθεσμία παρῆλθε καὶ ἔχω ἀνάγκην τῶν χιλίων δραχμῶν, τὰς ὅποιας σὲ ἐδάνειστα· σὲ παρακαλῶ νὰ μοι ἀποδώσῃς αὐτάς.

—Ποίας δραχμάς; ἀπήντησεν ὁ Ἀνδρέας. Πότε μὲ ἐδάνεισες; Δὲν γνωρίζω τίποτε, φίλε μου, καὶ προθύμως δρκίζουμαι ὅτι οὐδέποτε ἐδάνεισθην παρὰ σου.

Τότε ὁ Δημήτριος ἡγαγκάσθη νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν χρημάτων δικαστιῶν, ἀλλ’ ἐ δικαστὴς ἐξήτησε μάρτυρας πρὸς βεβαίωσιν τοῦ γενομένου δανείου. Ο δὲ Δημήτριος εἶπεν·

—Ἄτυχῶς, κύριε δικαστά, δὲν ἔχω οὐδένα μάρτυρα, διότι τὸ δάνειον ἔγινεν ἐν τῇ ἐξοχῇ ὑπὸ τὴν σκιάν· μᾶς ἀγρίας ἀπιδέας.

‘Επειδὴ δὲ ὁ Ἀνδρέας δρκίσθη δι: οὔτε χρήματα ἐδάνεισθη, οὔτε τὴν ἀπιδέαν ἔγνώριζεν, ὁ δικαστὴς εἶπεν·

—Δημήτριε, πήγαινε νὰ φέρης ἔνα κλάδον ἐκ τῆς ἀπιδέας.

έκεινης, διότι μοῦ χρειάζεται. Σὺ δέ, Ἀνδρέα, μείνε ἐδῶ, ἔως
ὅτου ἐπιστρέψῃ ὁ Δημήτριος.

—Ο Δημήτριος ἀνεχώρησεν ἀμέσως, ὁ δὲ δικαστὴς μετ' ὁ-
λίγον εἶπε πρὸς τὸν Ἀνδρέαν·

—Ἄνοιξον τὸ παράθυρον καὶ παρατήρησον μήπως ἔρχεται
ὁ Δημήτριος.

—Ο δὲ Ἀνδρέας χωρὶς νὰ σκεφθῇ ἀπήντησε·

—Κύριε δικαστά, εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐπιστρέψῃ τόσον τα-
χέως, διότι ἡ ἀπιδέα εἶναι πολὺ μακράν.

—Α! ἐφώναξεν ὁ δικαστὴς, εἶσαι ἀπατεών καὶ ψεύδορκος.
Πρὸ ὅλίγου ὀρκίσθης ὅτι οὕτως γρήματα ἐδανείσθης οὔτε τὴν ἀ-
πιδέαν ἐγνώριζες. Τώρα δὲ γνωρίζεις ὅτι ἡ ἀπιδέα εἶναι μακράν.
Λοιπόν, Ἀνδρέα, καταδικάζεσαι νὰ ἀποδώσῃς τὰς χιλίας δραχ-
μὰς μετὰ τοῦ νομίμου τόκου καὶ νὰ μείνῃς ἐν τῇ φυλακῇ πέντε
ἔτη, διότι ὀρκίσθης ψεύδως.

—«Οποιος πονηρεύεται 'ς τὸ τέλος ἔξολοθρεύεται.»

για.—III φιλόστοργος άδειη.

Ο Ζήσιμος ἀσθενεῖ βαρέως, ἡ δὲ καλή του μήτηρ ἀγρυπνεῖ
πλησίον τῆς κλίνης του. Είναι τέσσαρας νύκτας ἐντελῶς ἄϋ-
πνος. Η δωδεκατίς κόρη αὐτῆς, ἡ Ἀνδρομάχη, φοβεῖται πολὺ¹
μήπως ἀσθενήσῃ καὶ ἡ μήτηρ της ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν. Διὰ τοῦ-
το λέγει πρὸς αὐτήν·

—Μῆτέρα μου, κοιμήσου ὅλιγον διὰ νὰ ἀναπαιθῇ τὸ κουρά-
σμένον σῶμά σου καὶ μένω ἐγὼ πλησίον τοῦ Ζήσιμου. Θὰ προ-
σέχω αὐτὸν καὶ θὰ τῷ δίδω τάκτικὰ τὸ ιατρικόν.

—Οχι, κόρη μου, εἶσαι μικρά, ἀπήντησεν ἡ μήτηρ, καὶ
δὲν δύνασαι νὰ ἀγρυπνήσῃς. Φοβοῦμαι μήπως ἀπεκοιμή-
θῃ. Παρετήρει μὲ προσοχὴν τὴν μητέρα της ἡ ὅποια χωρὶς νὰ

—Η Ἀνδρομάχη ἔπεσεν εἰς τὴν κλίνην, ἀλλὰ δὲν ἀπεκοιμή-
θη. Παρετήρει μὲ προσοχὴν τὴν μητέρα της ἡ ὅποια χωρὶς νὰ

θέλη ἀπεκοιμήθη. Τότε ἡ καλὴ κόρη ἐσηκώθη, ἐπῆρε τὸ ἔργον της καιρὸν καὶ ἐκάθισε πλησίον τῆς κλίνης τοῦ ἀδελφοῦ της.



Προσείχε πολὺ αὐτὸν καὶ τῷ ἔδιδε τακτικὰ τὸ ἰατρικὸν μέχρι τῆς πρωῖας. Ὅτο δὲ γεμάτη χαρά, διότι ἐκοιμήθη ἡ καλὴ της μῆτηρ.

Σ. 3.— Η μῆτηρ.

Σὺ μοὶ ἔδωκες, φίλατάτη,
τὴν ζωὴν ἐπὶ τῆς γῆς·
κ' ἡφροντίς σου μὲ φυλάττει
πλήρης φίλτρου καὶ στοργῆς.

Σὺ μετ' ἀσπασμῶν χιλίων
προσφίλης, προσεκτική
μ' ἀπεκούμιζες παιδίον
ἀσυα ψάλλουσα γλυκύ.

Εἰς τὸ στῆθός σου μὲ θλίβεις
μετὰ πόθου καὶ χαρᾶς,
τὴν ἀγάπην μου ἀμείβεις
δι' ἀγάπης τρυφερᾶς.

Σὺ τῆς κλίνης μου πλησίον,
ὅταν εἴμαι ἀσθενής,
όμμα ἔχουσα δακρύον
νύκτας ὅλας ἀγρυπνεῖς.

Σὺ πλησίον κράζουσά με
μωū φιλεῖς τὰς παρειάς,
τὰ καλὰ διδάσκουσά με
φιλοστόργωρ μειδιᾶς.

Πρὸς τὸν Πλάστην καὶ Δεσπότην
ἀνυψοῖς μου τὴν ψυχήν
σὺ μ' ἐδίδαξες τὴν πρώτην
παιδικήν μου προσευχήν,
ὅ μητέρ μου γλυκεῖα.

Α. Κατακούζηνός.

ΖΕ.—ΜΗΝΗ ΚΑΤΑΚΡΙΝΗΣ ΤΗΝ ΘΕΛΗΣΕΝ ΤΟΥΘΕΟΥ.

‘Ημέραν τινὰ γεωργός τις μετέβη εἰς τὴν πόλιν, ἐπώλγσε τὸν σῖτόν του καὶ ἔμελλε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ χωρίον ἔφιππος.

Κακός τις ἄνθρωπος, μαθὼν ὅτι ὁ γεωργός θὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ χωρίον, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πολλὰ χρήματα, ἐσκέφθη νὰ φονεύσῃ αὐτὸν ἵνα λάθη τὰ χρήματα. Ἔλαβε λοιπὸν τὸ ὅπλον του, ἥλθεν εἰς τὸ δάσος, διὰ τοῦ ὅποιου διήρχετο ἡ ὁδός, καὶ ἐκρύβη ὑπό τινα λόγκην, ἡ ὅποια ἦτο παρὰ τὴν ὁδόν.

‘Ο γεωργός, ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν ἔργασίαν του, ἵππευσε καὶ ἐπέστρεψεν ἀγύποπτος. Πρὶν φθάσῃ ὅμως εἰς τὸ δάσος ἤρχισε μεγάλη κακοκαιρία καὶ βροχὴ ῥαγδαία περιέλουεν αὐτόν. Διὰ τοῦτο ἐστενοχωρεῖτο πολὺ καὶ ἐγόγγυζε κατὰ τοῦ Θεοῦ λέγων·

Περίεργον πρᾶγμα, ὅταν χρειάζηται βροχὴ διὰ νὰ σπείρωμεν, δὲν βρέχει, τίκρα δέ, δὲν γρειάζεται, διέτι θὰ βλάψῃ τὰς ἀμ-

πέλους, βρέγει, καὶ ἔπειτα λέγομεν ὅτι ὁ Θεὸς ὁ τι κάμνει εἶναι καλῶν καὶ σοφῶν.

Ἐνῷ δὲ ἔλεγεν αὐτὰ μὲ τὸν νοῦν του, ἔφθασεν εἰς τὸ μέρος, ἥπου περιέμενεν αὐτὸν ὁ κακὸς ἄνθρωπος ἔχων ἔτοιμον τὸ σπλον νὰ πυροβολήσῃ, καὶ τὸν φόνεύσῃ. Οὗτος, ἀφοῦ ἐσκόπευσε τὸν γεωργὸν καλά, ἐπίεσε τὴν σκανδάλην, ἀλλὰ τὸ σπλον δὲν ἐξεπυρσοχότησε, διότι ἀπὸ τὴν πολλὴν βροχὴν εἶχε βραχῆ ἡ πυρίτις καὶ δὲν ἤναψεν.

Ο γεωργὸς εἶδε τὸν κακοῦργον, ἐκέντησε τὸν ἵππον καὶ ἀπεμακρύνθη ταχέως, πρὶν προσφύστῃ οὗτος νὰ γεμίσῃ ἐκ νέου τὸ σπλον του. Ἐνόησε δὲ ὅτι αἵτια τῆς σωτηρίας του ἦτο ἡ βροχὴ καὶ εἶπε·

Ποὺς ἀνόητοι εἴμεθα ἡμεῖς οἱ ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι πολλάκις γογγύζουν διὰ τὰς καιρικὰς μεταβολάς, διὰ τὴν ἀφορίαν τῆς γῆς καὶ πολλὰ ἀλλα, τὰ ὅποια προέρχονται ἐκ Θεοῦ. Εἴμεθα ποὺς μικροὶ νὰ ἐννοήσωμεν ποιὸν εἶναι ὠφέλιμον καὶ ποιὸν εἶναι θλασσέον. Ο Θεὸς ὅμως εἶναι πολυεύσπλαγχνος καὶ πολυέλεος καὶ συγγωρεῖ ἡμᾶς.

Ἄς εἶναι δεδοξασμένον τὸ ὄνομά Του τὸ ἅγιον.

77.—ΙΙρροσευχή.

Μὲ τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν
τὸν Θεὸν εὐχαριστῶ.
Ὕπει: Αὐτὸν ζωήν, ὑγείαν
καὶ τὰ πάντα χρεωστῶ.
Τῶν καλῶν εἶναι πηγὴ
γάριτας μᾶς κορηγεῖ.

* * *

Εἰς τὸν οὐρανὸν θαυμάζω
τόσα σώματα λαμπρά.
Πάλιν εἰς τὴν γῆν κυττάζω,
βλέπω ἔργα θαυμαστά.

Τί σοφός, τί ἀγαθός,
εἰς ἡμᾶς εἰν' ὁ Θεός !

Ὦ Θεέ μου, φώτιζέ με
ν' ἀγαπῶ τὰς ἀρετάς.

Ὦ Θεέ, δόήγησέ με
εἰς τὰς πρᾶξεις τὰς καλάς.
Δίδε μου, Θεέ, χαρὰν
καὶ καρδίαν καθαράν.

Τ. 8.—'Ο αἴρτος.

Δημητριακοὶ καρποὶ εἶναι ὁ σῖτος, ὁ ἀραβόσιτος, ἡ κριθή, ἡ σίκαλις καὶ ἄλλοι, οἱ ὅποιοι σπείρονται εἰς τὴν γῆν. Ἐκ τούτων ἄλλοι μὲν σπείρονται τὸ φθινόπωρον, ἄλλοι δὲ τὴν ἄνοιξιν. Πάντες δὲ τοις ὥραις ἀρμάζουσι τὸ θέρος καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ φθινοπώρου. Οἱ δημητριακοὶ καρποὶ εἶναι ἀναγκαιότατοι καὶ εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ εἰς τὰ ζῷα, διότι γρηγορεύουσιν ὡς τροφὴ αὐτῶν. Ἰδίως δὲ ὁ σῖτος, ἐκ τοῦ ὅποιου γίνεται ὁ αἴρτος, ἀναγκαιοτάτη τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι παρὰ πολὺ γρήγορος.

Τὸν σῖτον ἀλέθουμεν εἰς τὸν μύλον καὶ τὸν κάμνομεν ἀλευρον. Ἔπειτα, ἀροῦ καστικίσωμεν τὸ ἀλευρόν καὶ ἀραιρέσωμεν τὰ πίτυρα, ῥίπτομεν ὑδροῦ γλιαρόν, ὀλίγον ἄλας καὶ προζύμιον καὶ ζυμώνομεν αὐτό.

Μετὰ ταῦτα, ἀροῦ διαιτέσωμεν τὴν ζύμην εἰς μικρὰ τεμάχια, τὴν ἀγίνομεν ὀλίγην ὕδραν, ἵνα γίνη τελεία ἡ ζύμωσις, καὶ κατόπιν φένομεν αὐτὴν εἰς τὸν κλίθανον. Ὁ αἴρτος οὗτος λέγεται ἔνζυμος. Ηλήκη τὸν ἔνζυμον αἴρτου εἶναι καὶ ὁ ἔνζυμος, ὁ δηποίος γίνεται ἀνευ προζύμιου. Ὁ ἔνζυμος αἴρτος βλάπτει τὸν στόμαχον, διότι εἶναι δύσπεπτος.

Τ. 9.—'Η φιλάνθρωπος Μαρία.

Ἡ δωδεκατέτης Μαρία ἦτο κόρη πτωχῶν γόνεων. Κύριός τις πλούσιος προσέλαβεν αὐτὴν εἰς τὴν οἰκίαν του ὡς Ψυχοκόρην ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΑΞ. Β'.

νὰ οπηρετήσῃ ἐν αὐτῇ μέχρις ὅτου ἡ λικιωθῆ καὶ κατόπιν νὰ προκίσῃ καὶ ἀποκαταστήσῃ αὐτήν.

Ἡ Μαρία ὑπηρέτει μετὰ μεγάλης προθυμίας καὶ ἐφέροντιζε μετ' ἐπιμελείας περὶ ὅλων τῶν πραγμάτων τοῦ χρίσου της, διότι ἔθεώρει πλέον τὴν οἰκίαν ὡς ἴδικήν της. "Οτε ἐπληστάζε τὸ "Αγιον Πάσχα, ἡ χυρία τῆς Μαρίας ἐκάλεσεν ἔνα ἔμπορον διὰ νὰ ἀγοράσῃ μίαν καινουργή ἐνδυμασίαν διὰ τὴν Μαρίαν καὶ ἔνα ὑπόδηματοποιὸν διὰ νὰ τῆς κάμη ἐν ζεῦγος ὑπόδημάτων.

Ἡ Μαρία ἐνόητε τοῦτο καὶ εἶπεν ἴδιαιτέρως πρὸς τὴν χυρίαν της:

—Κυρία, σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τὴν καλωσύνην σας. Ἐγὼ δὲν ἔχω ἀνάγκην οὔτε ἐνδυμάτων, οὔτε ὑπόδημάτων. Είμαι εὐχαριστημένη καὶ μὲ αὐτὰ τὰ ὅποια ἔχω, διότι είναι ἀρκετὰ καλά. Σᾶς παρακαλῶ δὲ πολύ, ἂν είναι δυνατόν, τὰ γορήματα τὰ ὅποια θὰ ἔξεδεύσητε δι' ἐμέ, νὰ τὰ στείλητε εἰς τοὺς δυστυχεῖς γονεῖς μου.

Αὐτοὶ δὲν ἔχουσι νὰ ἀγοράσωσιν αὐτὰς τὰς ἀγίας ἡμέρας τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα. Καὶ ἐνῷ ἔλεγεν αὐτὰ ἐδάκρυεν. Ἡ χυρία συνεκινήθη καὶ εἶπε:

Σὲ ἐπαινῶ, Μαρία, διὰ τὴν ἀγάπην σου πρὸς τοὺς γονεῖς. Ἐγὼ θὰ φροντίζω καὶ περὶ αὐτῶν.

Ἡ χυρία ἤγόρασε τὸ ἐνδύματα καὶ τὰ ὑπόδηματα διὰ τὴν Μαρίαν, ἔστειλε δὲ καὶ ἀρκετὴν βοήθειαν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῆς.

—«Εὐχὴν γονέων πᾶρε καὶ τὰ βουνὰ περπάτει.»

—«Τίμα τοὺς γονεῖς σου. Βοήθει αὐτοὺς πάντοτε.»

80.—Ἡ εὐσπλαγχνία

Ἡ μικρὰ "Αννα" ἔχει εὐγενῆ καρδίαν, ὅταν ἔρχηται εἰς τὴν οἰκίαν της κανεὶς πτωχός, αὐτὴν σπεύδει νὰ ἐλέγῃσῃ αὐτὸν. "Οπαν μεταβαίνῃ εἰς τὸ σχολεῖον καὶ συναντᾷ καλ' ὁδὸν πτωχόν πινα ἐπαίτην, δίδει εἰς αὐτὸν τὴν πεντάραν, τὴν ὅποιαν ἡ μῆ-

τηρού δίδει εἰς αὐτὴν διὰ νὰ ἀγοράσῃ κατὰ τὸ διάλειμμα κουλουράκι. Ή εὔσπλαγχνία αὐτῆς δὲν περιορίζεται πρὸς τοὺς ἀνθρώπους μόνον, ἀλλ' ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰ ζῷα καὶ τὰ πτηνά.

Τὸν χειμῶνα, ὅτε τὰ πάντα ἥσαν σκεπασμένα ὑπὸ τῆς χιόνιος, ἡ "Αννα συνήθοιζε τὰ ψυχία τῆς τραπέζης καὶ ἔρπιτεν αὐτὰ εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ κήπου. Ἐκεῖ ἤρχοντο οἱ σπίνοι, οἱ ἀποίοι ἐφείνοι καὶ ἔτρωγον. Η δὲ "Αννα ἔλεγε:

—Τὰ καίμενα τὰ πουλάκια πεινοῦν. Νὰ ἔργησθε τακτικὰ ἐδῶ τὴν πρωίαν καὶ τὴν μεσημβρίαν. Ἔγὼ σᾶς ἀγαπῶ καὶ θὰ σᾶς φέρω τακτικὰ τὰ ψυχία.

"Εξέκολούθει δὲ νὰ κάμη τοῦτο καθ' ἐκάστην ἡμέραν, ἐνόσφι ἢ χιῶν ἐκάλυπτε τὴν γῆν.

Οἱ γονεῖς τῆς "Αννης εἰδόν τοῦτο καὶ ἔχαιρον διὰ τὴν ἀθωότητα καὶ εὔσπλαγχνίαν τῆς κόρης των. Μίαν δὲ ἡμέραν εἶπεν ἡ μήτηρ πρὸς αὐτήν

—Διατί, "Αννα, κάμνεις αὐτό;

—Δέν φλέπεις, μῆτέρ μου· ὅλα εἶναι σκεπασμένα ὑπὸ τῆς χιόνος καὶ τὰ καῦμένα τὰ πουλάκια πεινῶσιν, ἀπήντησεν ἡ "Αννα. Καὶ αὐτὰ εἶναι πλάσματα τοῦ Θεοῦ· ἐὰν δὲν ἐλεήσωμεν αὐτά, οὐ' ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς πείνης.

—Καὶ δύνασαι, κόρη μου, σὺ μόνη νὰ ἐλεῆς ὅλα τὰ πεινῶντα πτηνά;

Διατί μόνη μου, μῆτέρ ; Ἔγὼ μόνον ὑπάρχω εἰς τὸν κόσμον ; Βεβαίως ὅγι. "Οπως ὑπάρχουσι πολλὰ πτηνά, ὑπάρχουσι καὶ πολλὰ κοράσια. Μήπως τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους εἰς τοὺς ἐλεῖ;

"Η μήτηρ ἐνηγκαλίσθη τὴν "Ανναν, ἐφίλησεν αὐτὴν καὶ εἶπεν.

—Εὖγε, κόρη μου. Είσαι ἀγαθή καὶ εὔσπλαγχνος. Σοὶ εὔχομαι πάντοτε νὰ είσαι τοιαύτη.

81.—Ο Θεός.

"Ολα τὰνθη ποῦ προσάλλουν,
ἔταν ὁ κατός των φθάση,
ὅλα τὰ πουλιὰ ποὺ ψάλλουν
μέσ' ἃ τὰ φυλλωμένα δάση,
ὅλο ὁ καλὸς Θεός,
ὁ Θεός τὰ ἔχει πλάσει.

Τὰ ρυάκια, ὅπου χύνουν
τὴν ὀροσία τους δράμι δράμι,
τους ὠκεανούς, ποὺ πίνουν
κάθε λίμνη καὶ ποτάμι,
ὅλα ὁ καλὸς Θεός,
ὁ Θεός τὰ ἔχει κάψει.

Γι' αὐτὸ πρέπει κάθε στόμα
νὰ Τοῦ πέμπτ' εὐγνωμοσύνη
ἐπειδὴ ψυχὴ καὶ σῶμα —
κ' εὔκροφιὰ καὶ γερωσύνη
ὅλα ὁ καλὸς Θεός,
ὁ καλὸς Θεός τὰ δύνει.

Γ. Βιζηνός.

82.—III καθαριότης.

'Ο Εὐάγγελος εἶναι χαριτωμένον καὶ ἀξιαγάπητον παιδίον'
Καὶ ίδοι διατί.

Παρατηρήσατε ὅλα τὰ βιβλία του, εἶναι καλῶς ἐρραιμένα,
καθαρὰ καὶ οὐδὲ τεμόχιον φύλλου λείπει. Ἐπὶ τῶν ἔξωφύλλων
δὲν ἔχει γράψει τίποτε ἄλλο παρὰ μόνον τὸ ὄνομά του καλλι-
γραφικῶς.

'Η καθαριότης αὕτη δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὰ βιβλία
του, ἀλλ' ὑπάρχει εἰς τὰ ἐνδύματα καὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμά του'

Παρατηρήσατε· τὰ ἐνδύματα αὐτοῦ εἶναι μὲν παλαιά, ἀλλὰ πολὺ καθαρά, τὰ δὲ ὑπόδηματά του λάμπουσιν. Αἱ χεῖρες καὶ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἶναι καλῶς πλυμένα καὶ οἱ ὄνυχες κομμένοι. Η καθαρίστης αὐτὴ κάμνει τὸν Εὐάγγελον νὰ εἶναι καὶ πολὺ ὑγιής. Διότι ἡ ρυπαρότης τῶν ἐνδυμάτων καὶ τοῦ σώματος φέρει πολλὰς ἀσθενείας.

Μερικὰ παιδία κόπτουσι μὲ τοὺς δδόντας τοὺς ὄνυχας καὶ μάλιστα ἐνώπιον ἀλλων ἀνθρώπων. Δὲν ἔξεύρουσι, φαίνεται, ὅτι ὅχι μόνον ἀτοπὸν εἶναι τοῦτο, ἀλλὰ καὶ πολὺ βλαβερὸν εἰς τὴν ὑγείαν αὐτῶν.

— «Εἰς ὑγιές καὶ καθαρὸν σῶμα κατοικεῖ ὑγιής καὶ καθαρὸς ψυχή.»

— «Οἶα ἡ μορφή, τοιαύτη καὶ ἡ ψυχή.»

Φωναί.— Σέβεσθε καὶ βοηθεῖτε τοὺς γέρουντας.

Μίαν ἥμέραν τρία παιδία ἔπαιζον εἰς τὰ ἀλώνια, τὰ ἐποιαθῆσαν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ χωρίου. Ἀπ' ἐκεῖ ἔτυχε νὰ διέλθῃ εἰς



γέρων, ὁ ὄποιος περιεπάτει σιγά, στηριζόμενος ἐπὶ γονδρᾶς ράβδου.

Τὰ παιδία, ὡς εἶσαν αὐτὸν πλησίον των, ἔπαισαν τὸ παιγνίδιον καὶ ἐχαρέτισαν αὐτὸν μετὰ σεῖσκου. Ὁ δὲ γέρων ἀντεκαρέτισεν αὐτὰ καὶ ἐνγκολούθει τὸν δρόμον του. Ὁ γέρων

διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ χωρίον, ἔπειτε νὰ διέλθῃ μικρὰν αὐλαχο-
γεμάτην ἀπὸ οὖσα. Ἡ αὐλαῖς ὅμως εἰς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἦτο πλα-
τεῖα καὶ ἦτο διάνυτον νὰ διέλθῃ ὁ γέρων. Τὰ παιδία ἐνόησαν
τοῦτο καὶ εἶπον·

—Σεβαστὲ γέρον, ἡ αὐλαῖς εἰς αὐτὸ τὸ μέρος εἶναι πλατεῖα
καὶ δὲν θὰ δυνηθῆς νὰ διέλθῃς αὐτήν. Ἐλθὲ νὰ σοὶ δεξιῶμεν εἰς
ποιὸν μέρος εἶναι στενὴ διὰ νὰ περάσῃς. Ἀμέσως τὰ παιδία ὠ-
δήγησαν τὸν γέροντα εἰς στενὸν μέρος τῆς αὐλαχος, ἐσοήθησαν
αὐτὸν καὶ ἐπέρασεν. Ὁ γέρων ηύχαριστησε τὰ καλὰ παιδία, τὰ
ὅποια χαρούμενα ἤργισαν ἐκ νέου τὸ φρόνιμον παιγνιδίον.

84.—Ο δρυγέλος καὶ ἀνόητος Θεόδωρος.

Ο Θεόδωρος, παιδίον ὀκταετέος, περιεπάτει ἐντὸς τοῦ κήπου
εἰς τὸν ὄποιον ὑπῆρχον ὥραιαι ῥοδαὶ καὶ διάφορα ἄλλα δένδρα.
Ο Θεόδωρος ἔκοψεν ἐν μεγάλοιν ῥόδον καὶ χωρὶς νὰ προσέξῃ ἔ-
φερεν αὐτὸ εἰς τὴν ῥῖνά του νὰ μαρισθῇ αὐτό. Ἐνῷ δὲ ἐμυρί-
ζετο αἴφνης ἡσθάνθη δυνατὸν πόνον εἰς τὴν ῥῖνά του. Ἐκεντή-
θη ὑπὸ μιᾶς μελισσῆς, ἡ ἕποια ἦτο ἀνάμεσα εἰς τὰ φύλλα
τοῦ ῥόδου. Ο Θεόδωρος ἀντὶ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι τὸ σφάλμα ἦτο
ἴδικόν του, διότι ἔπειτε νὰ εἶναι προσεκτικός, ὠργίσθη πολὺ
κατὰ τῶν μελισσῶν. Καὶ διὰ νὰ ἐκδικηθῇ τὰς ἀλιώς καὶ εὐερ-
γετικὰς μελισσὰς ἤρχισε νὰ ῥίπτῃ πέτρας κατὰ τῆς χυψέλης
τῶν μελισσῶν. Δὲν ἐβράδυνεν ὅμως πολὺ νὰ τιμωρηθῇ διὰ τὴν
ἀνόητον δρυγήν του. Διότι ἀμέσως ἐξῆγον ἐκ τῆς χυψέλης πολ-
λαὶ μέλισσαι καὶ τὸν ἐλέντησαν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ εἰς τὰς
χειρας.

Ο Θεόδωρος διὰ νὰ σωθῇ ἔτρεξε καὶ ἐκρύθη ἐντὸς τῆς οἰ-
κίας. Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἔμεινε κλεισμένος ἐντὸς αὐτῆς, διότι καὶ
πόνους δυνατούς είχε καὶ τὸ δέρμα τοῦ πρόσωπου καὶ τῶν χε-
ρῶν του ἐξωγχώθη ἀπὸ τὰ πλήγματα τῶν μελισσῶν.

ΘΕ.—"Ολα είναι χρήσιμα.

Η Πηγελόπη είναι κόρη πλουσίων γονέων. Αὕτη φορεί πάντοτε ώραια και καινουργή ένδυματα. Μίαν Κυριακήν, ή μήτηρ της είπε πρός αὐτήν·

—Κόρη μου, σήμερον θὰ φορέσῃς τὴν καινουργῆ σου ένδυμασίαν. Άλλα πλὴν αὐτῆς ἔχεις ἄλλας δύο καλὰς ένδυμασίας και μίαν παλαιάν, τὴν οποίαν δὲν θὰ φορέσῃς πλέον. Ἐκείνην λοιπὸν τὴν παλαιάν ένδυμασίαν νὰ φυλάξῃς εἰς τὴν ιματιοθήκην σου, διότι ἵσως χρειασθῇ.

Η Πηγελόπη ἔφερε τὴν καινουργῆ ένδυμασίαν και ὑπῆργεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τὴν παλαιάν δύως δὲν ἔφύλαξεν, ὅπως συνεβούλευσεν αὐτὴν ή μήτηρ, ἀλλὰ τὴν ἐπέταξεν εἰς ἀπόκεντρον μέρος τοῦ μαχαιρείου. Ἑντός δὲίγου χρόνου ή ένδυμασίας αὐτῆς εἶχε μεταβληθῆναι ὡς ῥάκη ἀπὸ τοὺς ποντικούς. Μίαν ήμέραν παρουσίασθη ἐν πτωχὸν και κωλὺὸν κοράσιον εἰς τὴν σικιάν τῆς Πηγελόπης και ἐζήτει ἐλεημοσύνην.

· Η μήτηρ τῆς Πηγελόπης, ἀφοῦ ἐλέησεν αὐτό, εἶπεν εἰς τὴν κόρην τῆς·

—Πηγελόπη, αὐτοῦ τοῦ ἀτυχοῦς κορασίου τὸ φόρεμα είναι ἐλεεινόν. Πρέπει καὶ σὺ νὰ ἐλεήσῃς αὐτό. Δῶσε εἰς αὐτὸν τὸ παλαιόν σου ένδυμα.

Η Πηγελόπη εὔθὺς ἔτρεξε και ἔφερε τὸ ένδυμα, ἀλλ' αὐτὸν τοτείνως κατεστραμμένον.

Η μήτηρ, ως εἶδεν αὐτὸν εἰς τοιαύτην κατάστασιν, εἶπε·

—Διατί, κόρη μου, δὲν ἔφύλαξες τὸ ένδυμα ως σοὶ εἶπον;

—Μητέρέ μου, δὲν ἔφύλαξα αὐτό, διότι ἐνόμιζον δὲν είναι ἀγοραστόν, ἀφοῦ ἐγὼ δὲν ἔμελλον νὰ τὸ φορέσω. Τώρα βλέπω δὲν είναι χρήσιμα και εἰς τὸ ἔξῆς θὰ είμαι πολὺ προσεκτική.

—Αρκεῖ, κόρη μου, διτι ἐνόργασα τὸ σφάλμα σου. Πρέπει δημοσία νὰ δώσωμεν ένδυμα εἰς τὸ δυστυχὲς αὐτὸν πλάσμα.

· Αμέσως ή μήτηρ ἔφερεν ἄλλο παλαιὸν ένδυμα τῆς Πηγελό-

πης, τὸ ἐποίον εἶχε φυλάξει καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν πτωχῆν κόρην.

— «Τὸ πρῶτον λάθος μάθημα, καὶ δάσκαλος γιὰ τᾶλλα. Τῶν γονέων τές ὄρμήνεις Πρακτικοῦ γερόντου γνώμη μὴ ποτὲ καταφρονῆς ν' ἀφίγκραζησαι καλά· εἶναι πάντα γιὰ καλό· σου, ἔχει πρᾶξι στὰ τοῦ κόσμου, δόσο ἀλλοιῶς σὺ κι ἂν φρονῇς. ἔπαθ' ἔμαθε πολλά.

86.—III ὑπακού

Τὰ παιδάκια τάγαποῦν
ὅταν μελετοῦνε,
κι ὅταν πρέπει σιωποῦν
καὶ δὲν ἀπαντοῦνε.

* * *
‘Ο καθεὶς γι’ αὐτὰ μιλεῖ,
τάγαπά καὶ πειὸ πολύ·
ὅταν ὑπακούουν, ναί,
ὅταν ὑπακούουν.

* * *
Γιατὶ μιὰ στιγμὴ θάλθη
τὸ καλὸ θὰ νοιώσῃ
καὶ θὰ μεταμεληθῇ
καὶ θὰ λάθη γνώσῃ.
‘Αλλὰ πρὸ τιμωρηθῆ
πρέπει νὰ ὑποταχθῇ
καὶ νὰ ὑπακούῃ, ναί, νὰ ὑπακούῃ.

I. Πολέμης.

87.—Ο πλεονέκτης ποντεκός.

Εἰς ποντικὸς εἶχε τὴν φωλεάν του εἰς ἀπόκρυφον μέρος ἐνὸς μαγειρέου. Διὰ μιᾶς μικρᾶς ὥπης ἐξήρχετο καὶ ἔκλεπτε μικρὰ τεμάχια ἄρτου καὶ τυροῦ, τὰ ἐποία ἔφερεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ συνετήρει αὐτήν.

‘Ἐλυπεῖτο ὅμως διότι ἡ ὅπη ἦτο μικρὰ καὶ δὲν ἤδύνατο νὰ φέρῃ εἰς τὴν φωλεάν του καὶ μεγαλύτερα τεμάχια ἄρτου καὶ τυροῦ.

‘Ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ μεγαλώσῃ τὴν ὅπην τῆς φωλεᾶς του ίνα χωρῷσι καὶ μεγάλα καὶ μικρὰ τεμάχια τὴν ἀπόφασιν ταύ-

την ἔρχισε νὰ ἔκτεινῃ, ἀλλὰ δὲν ἐπρόφθασε νὰ τελειώσῃ. Διότι μόλις ἐμεγάλωσεν αὐτὴν ὅληγον εἰσῆλθεν ὁ ἐγχρός του καὶ κατέφαγε καὶ αὐτὸν καὶ τὴν οίκογένειάν του.

— «Πολλοὺς κατέστρεψεν ἡ πλεονεξία...»

28.— Ο μῦς (καινῶδες ποντικᾶς).

Ο μῦς εἶναι ζῷον τετράπουν καὶ πολὺ μικρόν. Ή κεφαλὴ αὐτοῦ εἶναι ἐπιμήκης, τὰ ὤτα μεγάλα καὶ οἱ δόφινοι μεγάλοι, στρογγύλοι καὶ ζωηροί. Οι μὲν ἔμπροσθεν πόδες του ἔχουσι πέντε δακτύλους, οἱ δὲ διπλοί τέσσαρας μὲ σύνηχας δέξεις καὶ γαυμόψις. Η οὐρὰ τοῦ μύσ εἶναι μακρὰ καὶ ἄτριχος.

Ο μῦς ἔχει εἰς κάθε σιαγόνα ἀνὰ δύο δόδοντας, οἱ ὅποιοι κόπουσιν ὡς ἡ μάγαρισα. Οἱ δόδοντες οὗτοι λέγονται κοπτῆρες καὶ μὲ αὐτοὺς ὁρκάνεται τὰς τυχίδας καὶ κάμνει ὅταν, διὰ τῶν διποίων ἔξέρχεται καὶ κλέπτει τροφάς. Επὶ τοῦ ἄνω λείκους φέρει ὅλιγας τρίχας σκληράς. Αὗται εἶναι ὁ μύσταξ τοῦ ποντικοῦ.

Ο μῦς ζῇ εἰς δῆλα τὰ μέρη τῆς γῆς καὶ τρώγει ὅ,τι εὑρίσκει, ἄρτον, φαγητόν, φορέματα, βιβλία καὶ ξύλα, τὰ ὅποια ὁρκανίζει. Αγαπᾷ πολὺ τὸν τυρὸν καὶ τὸ ἔλαιον. Η λαιμαργία αὐτοῦ εἶναι τόσον μεγάλη, ὡστε πολλάκις πίπτει ἐντὸς τοῦ ἔλαιου καὶ πνίγεται.

“Οταν τὸ ἔλαιον εἶναι ἐντὸς δοχείου καὶ δὲν δύναται γὰρ φύση αὐτό, βυθίζει τὴν οὐράν του ἐντὸς καὶ ἔπειτα τὴν λείχει. Επίσης ἀγαπᾷ πολὺ τὰ μῆλα, ἀπὸ τὰ ὅποια τρώγει μόνον τοὺς σπόρους.

Ο θηλυκὸς μῦς γεννᾷ τέσσαρας ἔως ἕξ φορὰς τὸ θέρος ἀπὸ τέσσαρα ἔως ἕξ νεογνά, τὰ ὅποια θηλάζει.

Πλὴν τοῦ κοινοῦ μυός, οὗτις ζῇ ἐντὸς τῶν σίκιῶν, ὑπάρχουσι καὶ ἄλλα εἰδῆ μυῶν. Οι περισσότερον βλαβεροὶ μύες εἶναι οἱ ἀρουραῖοι. Οὗτοι ζῶσι κατ' ἀγέλας εἰς ύπογείους κρύπτας καὶ ἐπιφέρουσι μεγάλην καταστροφὴν εἰς τοὺς ἐσπαρμένους

ἀγρούς. Οι μέν προσβάλλονται ύπο τῆς φοβερᾶς ἀσθενείας τῆς πανώλους. Διὰ τοῦτο πολλὰ μέσα μεταχειρίζονται οἱ ἀνθρώποι πρὸς καταστροφὴν αὐτῶν.

Διὰ τοὺς μὲν τῶν οἰκιῶν ἔχουσι τοὺς φοβεροὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, τὰς γαλᾶς, διὰ δὲ τοὺς ἀρουραίους ἔχουσι φάρμακον τι, τὸ ὅποιον χύνουσιν εἰς τὰς ὥπας τῶν φωλεῶν καὶ ἀποθνήσκουσιν οὗτοι ἐκ τῆς ὄσμῆς του.

89.—Ω πλεονέκτης κύων.

Εἰς κύων ἡρπατεῖν ἀπὸ ἐν κρεοπωλείον τεμάχιον κρέατος καὶ ἑδαδίζε παρὰ τὴν ὅχυρην ἐνὸς ποταμοῦ. Αἰφνις βλέπει ἐντὸς τοῦ ὕδατος τὴν σκιάν του καὶ νομίζει ὅτι εἶναι ἄλλος κύων μὲν μεγαλύτερον τεμάχιον κρέατος.

Αμέσως λοιπὸν ὁ ἀνόρτος ἀρίνει κατὰ γῆς τὸ ἴδικόν του καὶ ὄρμῷ εἰς τὸν ποταμὸν διὰ νὰ ἀρπάσῃ τὸ κρέας τοῦ ἄλλου κυνός. Ἀφοῦ δὲ ἀρκετὴν ὥραν ἐκοπιάσει ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ καὶ δὲν εὑρε τίποτε, ἔξηλε διὰ νὰ πάρῃ πάλιν τὸ ἴδικόν του κρέας, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο δὲν τὸ εὑρεν. Εἰχε γεμίσει τὴν κοιλίαν μιᾶς ἀλώπεκος, ἡ ἥπια ἦτο ἐκεὶ πλησίον εἰς τοὺς θάρηνος. Τοιουτο-τρόπως ὁ κύων ἔμεινε μὲ τὴν ψυχρολουσίαν.

Τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς πολλοὺς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εἶναι πλεονέκται καὶ προσπαθοῦσι διὰ παντὸς τρόπου νὰ ἀρπάσωσι τὴν περιουσίαν καὶ τὰ ἀγαθὰ τῶν ἄλλων. Τὸ κέρδος δὲ αὐτῶν τῶν ἀνθρώπων εἶναι, ὅτι γάνουσι καὶ τὰ ἴδικά των ἀγαθὰ καὶ κατα-στρέφονται καθ' ὄλοικηριαν.

90.—Τὸ σκυλλέ.

Κάθε νύκτα στὴν αὐλὴ
«γάμου! γάμου» τὸ σκυλλέ
Δός του καὶ γαυγύζει
Τοῦ σπιτιοῦ ἐδῶ αὐτὸς
Εἴν' ὁ φύλακς ὁ πιστός·
Ποιὸς δὲ τὸν γνωρίζει;

·Υψηλὰ τάφεντικὰ
Καιμηθηκανε γλυκά,
Πέρασεν ἡ ὥρα.
Τὸ γνωρίζει τὸ σκυλλὶ¹
Κι ἀγρυπνάει στὴν αὐλὴ
«Γαύου ! γαύου τώρα.»

Γιὰ νὰ ξεύρουν οἱ κακοὶ²
Ποὺ γυρνοῦν ἐδῶ κ' ἔκει
Κάτι νὰ σουφρώσουν
Πὼς ἀν ἔμβουν στὴν αὐλὴ
Θὰ τοὺς φάγη τὸ σκυλλὶ³
Καὶ δὲν θὰ γλυτώσουν.
Γ. Βιζυηνός.

ΦΙΛ.—Πελείωνε ἐν καιρῷ τὰς ἐργασίας σου.

‘Ο Δημήτριος, ὁ ὅποιος ἄλλοτε ἦτο πιωχὸν παιδίον, τώρα εἶναι πλούσιος καὶ εὐτυχής. Μίαν ἡμέραν γνώριμός του ἄνθρωπος ἤρωτησεν αὐτὸν πῶς ἀπέκτησε τὸν πλούτον, ὁ δὲ Δημήτριος ἀπεκρίθη.

“Οταν ἡμην ἵτιον, οἱ γονεῖς μου μὲ ἐδίδασκον νὰ εἴμαι τίμιος καὶ ἐργατικός. Μὲ συνεβούλευον νὰ μὴ παιᾶν, πρὶν τελειώνω τὴν ἐργασίαν μου. Ἐὰν καμιὰν ἡμέραν εἴχον μόνον ἡμισείας ὥρας ἐργασίαν, ἔπρεπε νὰ τελειώσω αὐτὴν ἐντὸς τῆς ωρισμένης ἡμισείας ὥρας. Μὲ ἐδίδαξαν νὰ μὴ ἔξοδεύω κρήματα πρὶν κερδίσω αὐτὰ διὰ τῆς ἐργασίας μου. Ἀλλὰ καὶ τότε νὰ ἔξοδεύω ὅσα είναι ἀνάγκη καὶ όχι περισσότερα ἀπὸ ὅσα πρέπει. Ἐγὼ ἡκολούθησα ἀκριβῶς τὰς συμβούλιας ταύτας τῶν γονέων μου καθ' ὅλον τὸν βίον καὶ εἰς αὐτὴν τὴν συνήθειαν διεῖλα τὴν μερον τὴν εὐτυχίαν μου.

‘Ἐκ τῆς «Διστιλάσεως τῶν Παιδών».

ΦΙΛ.—Ἐτ φρόνημος Ὁρέστης.

Εἶναι Κυριακὴ καὶ τὰ παιδία τοῦ χωρίου παιζούσιν εἰς τὴν ἀκραν μιᾶς ὁδοῦ. Ἀπὸ ἔτυχε νὰ περάσῃ εἰς γέρων, δ

δποιος ἐστηρίζετο εἰς τὴν ῥάβδον του καὶ ἐβάδιζε σιγά, σιγά,
διέτι ἦτο παρὰ πολὺ γέρων.

Ο δυστυχῆς ως ἐβάδιζε παραπατήσας ἔπειτα καὶ δὲν ἤδινατα
νὰ σηκωθῇ. Τὰ παιδία, ως εἶδον τοῦτο, ἥρχισαν νὰ γελῶσι καὶ
νὰ καγκάζωσι χωρίς νὰ αισθάνωνται οὔτε ἐντροπήν οὔτε εὐ-
σπλαγχνίαν πρὸς τὸν βασανίζομενον γέροντα.

Ἐν ὅμως παιδίον, ὁ Ὁρέστης, σχι μόνον δὲν ἐγέλασεν, ἀλλ᾽
ἐπρεξεν ἀμέσως καὶ ἐβοήθησε τὸν γέροντα νὰ σηκωθῇ. Ο γέρων
ἐγερθεὶς εἶπεν· ἔχε τὴν εὐχήν μου, καλὸν παιδίον, καὶ ἐθώπευσεν
αὐτό. Ο Ὁρέστης ἐπιστρέψας πρὸς τὰ ἄλλα παιδία εἶπεν·

— Εἴναι ἐντροπή, φίλοι μου, νὰ γελάτε μὲ τὴν ἀδυναμίαν ἐ-
νὸς γέροντος. Χαίρετε· δὲν παιζω πλέον μὲ τοιαῦτα παιδία, τὰ
ἔποια οὔτε ἐντρέπονται οὔτε σέβονται τοὺς μεγαλυτέρους καὶ
πρὸ πάντων τοὺς γέροντας.

93.— Η γῆ.

Η γῆ εἶναι ἐν ἀπὸ τὰ πολλὰ κτίσματα τοῦ Θεοῦ. Η γῆ ἐλ-
λαῖ ἡ κατοικία τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζώων. Τὴν γῆν ὁ Θεὸς ἐ-
στόλισε μὲ ἀπειρά ἀγαθὰ γάριν ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων. Εἰς τὴν γῆν
φυτρώνουσι τὰ διάφορα δένδρα, τὰ ὅποια παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς
γλυκεῖς καρποὺς καὶ ξύλα πρὸς θέρμανσιν. Έκ τῆς γῆς φύονται
τὰ χόρτα, τὰ ὅποια χρησιμεύουσιν ὡς τροφὴ τῶν διαφόρων ζώων
μας. Έκ τῆς γῆς, ἀφοῦ σπείρωμεν σπόρους, φύονται οἱ δημητρι-
ακοὶ καρποί, οἱ ὅποιοι χρησιμεύουσι διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἄρ-
του. Έκ τῆς γῆς ἐξέρχεται τὸ δρυστέρὸν θέρω, τὸ ὅποιον πίνομεν.
Ἐντὸς τῆς γῆς ὑπάρχουσι τὰ διάφορα μέταλλα, ὁ σίδηρος, ὁ μό-
λυβδος, ὁ χαλκός, ὁ ἄργυρος κλπ., τὰ ὅποια χρησιμοποιοῦμεν εἰς
τὰς ἀνάγκας μας.

Η στερεὰ ἐπιφάνεια τῆς γῆς λέγεται καὶ ξηρά. Ἐπὶ τῆς
ξηρᾶς ὑπάρχουσιν αἱ καταπράσινοι πεδιάδες, οἱ λόφοι καὶ τὰ δι-
φορά δένδρα. Ἐπ’ αὐτῆς ῥέουσιν οἱ ποταμοὶ καὶ οἱ ῥύακες,
οἱ ὅποιοι χύνουσι τὰ ὅδατά των εἰς τὴν θάλασσαν. Η θάλασσα

ἀποτελεῖ τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς. Η θάλασσα εἶναι πολὺ μεγαλύτερα τῆς ξηρᾶς.

"Ολα τὰ ἐπὶ τῆς γῆς εἶναι μεγαλοπρεπῆ καὶ θαυμαστά, διότι οὐδα τὰ ἔκαμεν ὁ Θεὸς μὲ μεγάλην σοφίαν. Διὰ τοῦτο ἀς δοξάζωμεν καὶ ἀς εὐλογῶμεν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ὁ δποῖος ἐστόλισε τὴν γῆν μὲ τόσα ἀγαθὰ χάριν ἡμῶν.

94.—Η ἀγδών.

Είναι ἄνοιξις καὶ εύρισκόμεθα εἰς τὸ δάσος. Ἀκούσατε, ἀκούσατε τὸ κελάδημα τῶν πτηνῶν. Ἐδῶ φάλλει ὁ μαῦρος κόσσυφος, ἔκει ἡ κίχλα, παραπέρα ὁ κίτρινος συκοφάγος μὲ τὰς μεγάλας του πτέρυγας. Κανὲν δύμας πτηνὸν δὲν φθάνει τὴν μηχρὰν ἀηδόνα. Ἔκεινη ἔχει τὴν γλυκυτάτην καὶ ὠραιοτάτην μελῳδικήν φωνήν. Η ἀηδὼν εὐχαριστεῖται νὰ μένῃ ἐντὸς πυκνοφύλλων δένδρων, τὰ ὅποια εἶναι πλησίον τῶν πηγῶν. Ἀγαπᾷ τὴν ἐρημίαν καὶ τὴν ήσυχιάν καὶ ἀδει τὴν νύκτα καὶ πρὸ πάντων κατὰ τὰ χαράγματα. Ἔνιοτε ἀδει καὶ τὴν ἡμέραν.

Η ἀηδὼν εἶναι πολὺ μικρὸν πτηνόν. Αὕτη ἀγαπᾷ πολὺ τὴν ἐλευθερίαν της καὶ εἶναι πολὺ δύσκολον νὰ ζήσῃ ἐντὸς κλωβίου.

"Αν κλεισθῇ ἐν αὐτῷ, ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν της δὲν τρέψει καὶ ἀποθνήσκει.

Αὕτη κατασκευάζει τὴν φωλεάν της ἐπὶ τῶν πυκνοφύλλων δένδρων καὶ γεννᾷ τέσσαρα, ἔως πέντε αὐγά. "Οταν ἡ θήλεια θερμαίνῃ τὰ αὐγά, ἡ ἀρρην τριγυρίζει καὶ ἀδει, ἵνα πασηγορῇ καὶ διασκεδάζῃ τὴν σύζυγόν του.

"Ἴσσυ δὲ πῶς γυμνάζουσι τὰ μικρά των διὰ νὰ πετῶσιν. Ἀλλοτες φάλλουσι πλησίον των διὰ νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὰ θάρρος καὶ ἀλλοτε δεικνύουσιν ἀπὸ μακρὰν τὴν τροφήν των καὶ τὰ προσκαλοῦσι νὰ ὑπάγωσι μόνα των νὰ λάβωσιν αὐτήν. "Οσον δύμας πλησιάζουσιν αὐτά, τόσον οἱ γονεῖς των ἀπομακρύνονται καὶ οὕτω γυμνάζουσιν αὐτὰ νὰ πετῶσιν.

Καὶ ἡ ἀηδὼν φεύγει τὸ φθινόπωρον ἀπὸ τὴν παταίδα μας, Επως ὁ πελαργός, ἡ γελιδών καὶ πολλὰ ἄλλα πτηνά.

Φ5.—Η φωλεά τής ἀγεδόνος.

Ο Πέτρος, παιδίον ἔως δέκα ἔτῶν, ήτο νιὸς κηπουροῦ. Μίαν
ἡμέραν ὑπῆγεν εἰς τὸν κήπον καὶ ἐκάθητο ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐνὸς
δένδρου. Ἐντὸς λόγων εἶχε τὴν φωλεάν της μία ἀηδών, η ὅποια
ἐκάθιτο πλησίον αὐτῆς καὶ ἐκελάδει γλυκύτατα.

Ο Πέτρος εἶδε τὴν φωλεάν καὶ ἐπληστάτε μὲ ἀπόφασιν νὰ
λάβῃ ὅ,τι εἴχεν ἐντὸς αὐτῆς. Ὅτε ὅμως ἐπληστάτε καὶ εἶδεν εἰς
τὸ βάθος τρία ὄρατα πουλάκια, τὰ ἐποιαὶ ἥνοιγον τὰ μικρά των
στόματα, ἀμέσως ἡλλαζε γνώμην. Ἐνέθυμηθη πόσην λύπην
ἥσθιάνθη ἡ μήτηρ του δι' ἐν ἀδελφάκι του, τὸ ὅποιον ἀπέθανε
καὶ εἶπε.

Δεν πρέπει νὰ βλάψω τὰ πουλάκια, διότι θὰ λυπήσω πολὺ^τ
τὴν μητέρα αὐτῶν. Ἐπειτα, ἐὰν φονεύσω τὰ ἀθῆρα καὶ χρήσιμα
αὐτὰ πουλάκια, θὰ ἀποδεῖξω ὅτι εἴμαι ἐν πολὺ κακὸν παιδίον μὲ
σκληρὰν καρδίαν καὶ θὰ προξενήσω μεγάλην ζημίαν διότι τὰ
πουλάκια αὐτὰ θὰ μεγαλώσωσι καὶ θὰ μᾶς τέρπωσι μὲ τὸ γλυ-
κὺ ἀσμά των. Ἀντὰ φονεύσω, σχὶς μόνον αὐτῶν δὲν θὰ ἀκούσω-
μεν τὴν μελωδικὴν φωνήν, ἀλλὰ καὶ τῶν γονέων των, διότι η
θὰ ἀποθάνωσιν ἐκ τῆς λύπης των, η θὰ φύγωσι πολὺ μακρὰν ἀπ'
ἔδω. Οὐχι λοιπόν, δὲν τὰ ἐγγίζω διόλου.

Καὶ ἀμέσως ἀπεμαρτύρη.

Φ6.—Τὸ ἀγεδόνος.

Ἐντὸς τοῦ δάσους περπατῶ
κι ἀκούων τὰ πουλάκια.
κάθει κλωνὶ καὶ μιὰ φωνὴ
καὶ κάθε δένδρο μουτική,
γκρές καὶ τραγουδάκια.

Μὰ 'νει ποὺ ἄλλα τραγῳδοῦν
κι ἄλλα κρατοῦν τὸ ἵσο,
ένα πουλὶ μικρὸ Λακεῖ,
σὰν νὰ τοῖς λέγῃ· σωπάτε σεῖς,
έγὼ θὰ τραγῳδήσω.

Σωπαίνουν δλα. Τὸ μικρὸ
πουλὶ τάποστομώνει.
Είχαν λαλία τάλλα πουλιά,
μὰ ἔνα ἦταν μοναχὸ^{καὶ}
ἀπ' ὅλα τους ἀηδόνι.

Α. Βλάχος.

ΘΥ.—Τὸ ναυτόπουλον.

Τὸ ναυτόπουλον ὁ Γεράσιμος ὑπηρετεῖ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ κα-
πετάν Θωμᾶ. Ὁ Γεράσιμος ἔκτελεῖ μὲ μεγάλην προθυμίαν δλας
τὰς διαταγὰς τοῦ πλοιάρχου. Μὲ μεγάλην εύκολιαν ἀναβαίνει
εἰς τὰ ἔξαρτια καὶ λύει ἡ δένει τὰ ιστία.

Δέν φοβεῖται οὔτε τὸν δυνατὸν ἄνεμον, οὔτε τὰ μεγάλα κυμα-
τα, τὰ ἀποια πολλάκις βαντίζεινει τὰ πλέσια. Μένει πάντοτε εἰς
τὴν θέσιν του ἀτρόμητος καὶ περιμένει τὰς διαταγὰς τοῦ πλοι-
άρχου.

Καὶ διατί νὰ φοβηθῇ; ὅταν ἀνεγώρησε, τὸν ἐφίλησεν ἡ μή-
τηρ του, τῷ ἔδωκε τὴν εὐχήν της καὶ τῷ εἶπε·

—Παιδί μου, ὁ Θεὸς προστατεύει καὶ φυλάττει τοὺς καλοὺς
ἀνθρώπους ἀπὸ κάθε κακού. Σὺ είσαι καλὸν παιδίον καὶ θὰ ἔχης
πάντοτε τὴν προστασίαν καὶ τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

‘Ο Καπετάν Θωμᾶς πολλάκις λέγει πρὸς τοὺς ναύτας του·
“Ο Γεράσιμος θὰ γίνη σχι μόνον καλὸς ἀνθρωπὸς ἀλλὰ καὶ
περίφημος ναυτικός. Βλέπω ὅτι μὲ μεγάλην προθυμίαν ὑπηρετεῖ
καὶ πολὺν ζῆλον ἔχει πρὸς τὸ ναυτικὸν ἐπάγγελμα. Ἐκεῖνος δὲ
ἔ νέος προκόπτει, ὁ ὅποιος ἔχει προθυμίαν καὶ ζῆλον εἰς τὸ ἔρ-
γον του.

ΘΥ.—Ἡ κρητίς.

‘Η κρητίς (κοινῶς κιμωλία) εἶναι ὀρυκτόν. Ὁρυκτὰ δὲ λέ-
γονται δσα ἔξαγονται ἐκ τῆς γῆς.

‘Η κρητίς εἶναι σῶμα στερεὸν καὶ ἔχει συγγένειαν μὲ τοὺς
λίθους τῆς γῆς. Ἐχει χρῶμα λευκὸν καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ πολὺ^{καὶ}
μικροὺς κόκκους. Ἐπειδὴ δὲ εὐρίσκεται μεριμμένη μὲ ἄμμον καὶ

μικρὰ λιθάρια, ἀποχωρίζεται ἐξ αὐτῶν διὰ τοῦ οὐδατος, ψήνεται εἰς κλιβάνους καὶ μεταβάλλεται εἰς βιώλους ἢ εἰς κυλινδόρια τεμάχια. Η κρητική γραμμισμένη διὰ να γράφωσιν ἐπὶ τῶν μελανοπινάκων. Εαν δὲ ἀναλύσωμεν αὐτὴν ἐντὸς τοῦ οὐδατος, σκηνικαῖται ὑγρὸν γαλακτῶδες, διὰ τοῦ ὅποιου καθαρίζομεν οὐάλους καὶ διάφορα ἀργυρά σκεύη. Εἰς τὴν νῆσον Κίμωλον μεταχειρίζονται αὐτὴν ἀντὶ σάπωνος διὰ τὴν πλύσιν τῶν ἐνδύματων.

Η κρητική εἶναι ἀρχικος ἐπὶ τῆς γῆς, ἀποτελεῖ ἔλογοντός τούς κόφους καὶ καθιστᾶ μεγάλας ἐκτάσεις ἀγόνους.

ΦΕ. — Ο Κνος μὲ τὸ ζέλεσ-

Ο Άνδρεας ήτο μικρέμπορος. Μίαν ημέραν ἐφώρτωσε τὸν Κνος του ἄλας καὶ ἐπήγανε εἰς τὴν ἀγοράν διὰ νὰ πωλήσῃ



αὐτό. Διὰ νὰ οττάγῃ, δὲ εἰς τὴν ἀγοράν ἐπέβη νὰ περάσῃ ἐν ποτάμιον.

Ο ὄνος, καθίσις διέβαινε τὸ ποτάμιον, φλίσθισε καὶ ἐπέσε μέσα εἰς τὸ οὐδωρό.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄλας ἐβράχιη, διέλυθη μέρος αὐτοῦ καὶ τὸ φορτίον ἔγινεν ἐλαφρότερον. Τοῦτο ἤρεσε πολὺ εἰς τὸν ὄνον καὶ ἀπεράστησε νὰ πίπτῃ πάντοτε εἰς τὸ οὐδωρό, ἔτσιν εἶναι φορτωμένος καὶ διέρχηται ποτάμιον.

Μίαν ἄλλην φοράν διήρχετο πάλιν τὸ αὐτὸ ποτάμιον φορτω-

μένος μὲ σπόγγους. 'Ο όνος ὀλισθαίνει ἐπίτηδες καὶ πίπτει πάλιν εἰς τὸ ὕδωρ. 'Αλλ' ὅτε ἐσηκώθη, ἐνόχσεν ὅτι τὸ φορτίον του ἔγινε πολὺ βαρύτερον. Διότι οἱ σπόγγοι ἐγέμισαν ἀπὸ ὕδωρ καὶ ἔγιναν πολὺ βαρύτεροι.

'Ο όνος μὲ μεγάλην δυσκολίαν διέβη τὸ ποτάμιον καὶ μὲ πολὺν οἴπον ἐφίασεν εἰς τὴν ἀγοράν. Διότι, ἐπειδὴ δὲν ἤδουντο νὰ εσθίη, ὁ κύριος του ἡνάγκαζεν αὐτὸν νὰ βαδίζῃ διὰ τοῦ ροπάλου.

Τὸ πάθημα ὅμως αὐτὸν ἔγινεν, εἰς αὐτὸν μάθημα καὶ ἀπὸ τότε ἦτο προσεκτικός καὶ ἔκαμψε τὴν ἔργασίαν του, ὅπως ἔπρεπεν.

— "Οποιος στραβᾷ πατεῖ πέφτει καὶ κρημνίζεται."

• 100. — • Ο όνος.

'Ο όνος εἶναι ζῷον γνωστὸν εἰς τὴν χώραν μας. Η κεφαλὴ του εἶναι μεγάλη, τὰ ὄτα μακρά, ὁ τράχηλος μέτριος μὲ χαλτῆν ὥραιαν ως τοῦ ἵππου. "Όλον τὸ σῶμά του καλύπτεται ἀπὸ τρίχας μικρὰς χρόματος στακτεροῦ ἢ μαύρου καὶ μόνον εἰς τὸ ἄκρον τῆς οὐρᾶς ἔχει τρίχας ὀλίγον μακράς. Καθ' ὅλον δὲ τὸ μῆκος τῆς ράχεώς του ἔχει τρίχας μελαίνας. Οἱ πόδες του εἶναι δυνατοί μὲ ἑναδάκτυλον ἔκαστος, ὁ ὅποιος κρύπτεται ἐντὸς σκληροῦ ὑποδήματος. Τὸ ὑπόδημα τοῦτο εἶναι ὁ ὄνυξ καὶ λέγεται ὄπλη.

'Η όνος γεννᾷ μίαν φορὰν τὸ ἔτος ἔνα πῶλον, τὸν ὅποιον τρέφει μὲ τὸ γάλα της. Τὸ γάλα τῆς όνου εἶναι θρεπτικὸν καὶ χρησιμεύει κυρίως πρὸς θεραπείαν μερικῶν ἀσθενειῶν. Η φωνὴ τοῦ όνου λέγεται ὄγκηθμός. Εἶναι δυνατή καὶ γνωρίζεται ἀπὸ μακράν. 'Ο όνος εἶναι ὀλιγαρκής. Τρώγει χόρτον, ἀχύρα, κριθήν, ἀπάνθιτας, καὶ λάχανα. Καὶ αὐτὰ τὰ ιλήματα τῆς ἀμπέλου τὰ τρώγει πολὺ εὐχαρίστως ὅταν εἶναι χλωρά. "Γδωρ ὅμως θέλει πάντοτε καθαρὸν καὶ δροσερόν.

'Ο όνος, ὅταν εἶναι μικρός, εἶναι κομψός καὶ εύκινητος. Κατόπιν ὅμως, ὅταν ἀρχίζωσι νὰ φροτώγωσιν αὐτόν, γίνεται σκληρός.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΛΑΖΟΥ ΤΑΞ. Β'

ρός, ἀπειδῆς καὶ πείσμων καὶ δὲν θέλει νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διαταγὰς τοῦ κυρίου αὐτοῦ.

Κάμνει ὁ, τι αὐτὸς θέλει καὶ δχι ὁ, τι θέλει ὁ κύριός του. Διότι ἐνῷ βαδίζει ἔξαρνα σταματᾷ καὶ δὲν ὑπακούει διόλου εἰς τὰς ἀπειλὰς τοῦ κυρίου του, ὡς ὅποιος τὸν διατάσσει νὰ ἔχακολουθήσῃ τὸν δρόμον του. Τότε κατ' ἀνάγκην πίπτουσιν ἰσχυροὶ ραβδίσμοι εἰς τὴν πράξιν του, ἀλλ' ὀλίγον αἰσθάνεται αὐτοῖς, διότι τὸ δέρμα αὐτοῦ εἶναι πολὺ χονδρόν.

Ο ὄνος δὲν εἶναι βλακώδες ζῷον, ὅπως νομίζουσι μερικοί, ἀλλὰ κάμνει τὸν βλάκαν ἔνεκα τῆς ὀκνηρίας του. Εγενετὴν εὔφυταν καὶ ἰσχυράν μνήμην διότι καὶ τὸν κύριόν του ἀναγνωρίζει μεταξύ πολλῶν ἀνθρώπων καὶ τὸν δρόμον ἐνθυμεῖται ἀπὸ τὸν ὅποιον ἀπαξὲ ἐπέρχεται. Ο ὄνος χρησιμεύει ὡς φορτηγὸν ζῷον. Κυρίως μεταχειρίζονται αὐτὸν οἱ χωρικοὶ τῶν ὀρεινῶν μερῶν, διότι ὁ ὄνος δύναται εὔκόλως καὶ μὲ στερεόν βήμα πάντα βαδίζει φορτωμένος εἰς ἀνωφερῆ καὶ κατωφερῆ πετρώδη μέρη. Ἀλλὰ καὶ οἱ γεωργοὶ τῶν πεδινῶν, μερῶν, οἱ κηπουροί, οἱ λαχανοπώλαι καὶ οἱ μικρέμποροι; οἱ ὅποιοι πωλοῦσιν εἰς τοὺς δρόμους τῶν πόλεων ἐμπορεύματα, ὅνους ἔχουσιν εἰς τὰς ἐργασίας των. Ο ὄνος εἶναι ὑπομονητικός καὶ ἀντέχει εἰς στερήσεις. Ζῇ δὲ ἔως είκοσιν ἔτη καὶ γνωρίζεται ἡ ἡλικία του ἀπὸ τοὺς ὀδόντας, ὅπως καὶ τοῦ ἵππου. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὄνου πολὺ χρήσιμον εἶναι τὸ δέρμα του, διότι ἔξ αυτοῦ κατασκευάζομεν τύμπανα, κόσκινα, θήκας καὶ ἄλλα χρήσιμα πράγματα.

ΙΟΙ. — Μὴ βασανίζητε τὰ ζῷα.

Μὴ τὰ ζῷα βισσανίζεις
καὶ κτυπᾶς καὶ ἀφανίζεις
καὶ αὐτὰ ως σὺ ἐπίσης
νεῦρα ἔχουσι καὶ αἰσθήσεις.

Μὴ δεικνύῃς ἀσπλαγχνίαν
κόπτων καὶ τρυπῶν τὴν μοίαν.
ὅπως θέλεις σὺ νὰ ζήσῃς
θέλει καὶ αὐτὴ ἐπίσης.

Αγαπᾶς νὰ σὲ κτυπῶσι
καὶ νὰ σὲ κακοποιῶσι,
ν' ἀφαιρῶσι τὴν τροφήν σου,
νὰ λυπῶσι τὴν ψυχήν σου;

"Οπως σὺ δὲν ἀγαπᾶς,
μὴ πειράζης, μὴ κτυπᾶς
πλάσμα ζῶν καὶ ἀναπνέον,
ἔνυδρον, πτηνόν, χερσαῖον.

A. Κατανοεῖηρδς

102. — Τῇ ὑπερηφάνειᾳ.

Εἶναι θέρος καὶ ὁ Ἀνδρέας μετὰ τοῦ μικροῦ νίοῦ του εύρισκεταιεις ἄγρον ἐσπαρμένον ἀπὸ σῖτον. Ο μικρὸς παρατηρεῖ τοὺς στάχυς καὶ λέγει πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ.

— Πάτερ, δικτὶ μερικοὶ στάχυες κύπτουσι τὴν κεφαλὴν πρὸς τὴν γῆν καὶ μερικοὶ κρατοῦσιν ὅρθιαν αὐτὴν καὶ μὲν ὑπερηφάνειαν παρατηροῦσι τοὺς ἄλλους; Βεβαίως αὐτὸι θά εἶναι πολὺ εὐγενεῖς, ἐνῷ οἱ ἄλλοι οἱ ὅποιοι κύπτουσι. Θὰ εἶναι πολὺ πρόστυχοι.

— Παιδί μου, εἶπεν ὁ πατέρος, κόψε ἔνα πρόστυχον στάχυν καὶ ἔνα εὐγενῆ καὶ φέρε αὐτοὺς ἐδῶ.

'Ο μικρὸς ἀμέσως ἐπράξει τοῦτο.

— Ιδέ, μικρέ μου, αὐτὸς ἐδῶ ὁ στάχυς ὁ ὅποιος ταπεινός ἔχει πρὸς τὴν γῆν, εἶναι γεμάτος ἀπὸ ὥραλους κόκκους. Ιδὲ καὶ αὐτὸν ὁ ὅποιος ἐκράτει ὑπερηφάνως τὴν κεφαλὴν. Δὲν ἔχει διδέλου κόκκους. Εἶναι κούριος.

Τοῦτο δὲν συμβαίνει μόνον εἰς τοὺς στάχυες, ἀλλὰ καὶ εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους. Οἱ καλοὶ καὶ φρόνιμοι ἀνθρώποι εἶναι ταπεινοί, ὅμιλοισι πρὸς τοὺς ἄλλους μὲν τρόπον καλὸν καὶ οὐδέποτε φαντάζονται. "Οσοι δὲ ἀνθρώποι φαντάζονται καὶ ὑπερηφαίρευονται δὲν ἔχουσι νοῦν" εἶναι κούριοι ὡς οἱ στάχυες τοὺς ὅποιούς εἰδεῖς καὶ κιταντῶσι δυστυχεῖς καὶ ἐλεεινοί.

— «Οπως εἶσαι πάντα φαλνού καὶ κομμάτι παρακάτω.»

103. — Ο σῖτος.

Εἶναι τετάρτη ὥρα μετὰ μεσημέριαν καὶ τὸ σχολεῖον εἶναι κλειστόν. Μή νομίσῃ ὅμως κανεὶς ὅτι δὲν γίνεται μάθημα. Πολ-

λάκις γίνεται μάθημα καὶ εἰς τὴν ἔξοχήν. Οἱ διδάσκαλος καὶ οἱ μαθῆται εὐρίσκονται ἐκεῖ κάτω εἰς τοὺς ἑσπαρμένους ἄγρους.

Οἱ διδάσκαλος κρατεῖ εἰς τὰς χειράς του ἐν φυτόν, οἱ δὲ μαθῆται ἰστανται πέριξ αὐτοῦ καὶ ἀκούουσι μετὰ προσοχῆς. Γίνεται διδασκαλία περὶ σίτου.

Αὐτὸν τὸ φυτόν, παιδία μου λέγει ὁ διδάσκαλος, τὸ γνωρίζομεν ὅλοι. Λέγεται σίτος. Οἱ σίτοις εἶναι φυτόν ἑτήσιον, διότι ἐν μόνον ἔτος διατηρεῖται ὅπως ἡ κριθή καὶ ὁ ἀραβόσιτος.

Παρατηρήσατε ἔχει πολλὰς ρίζας λεπτὰς ὡς νήματα, μὲ τὰς ὅποιας ἀπορροφᾷ ἐν τῇς γῆς ὕδωρ καὶ ἄλλας οὔσιας καὶ τρέφεται. Αὐτὸν ἔδω εἶναι κορμὸς τοῦ σίτου, ὁ ὅποιος εἶναι κοῖλος καὶ λέγεται κάλαμος. Διαιρεῖται δὲ ὁ σίτος εἰς τμήματα διὰ κόμβων. Εἰς ἕκαστον κόμβον φύεται ἀνὰ ἐν φύλλον στενὸν καὶ μακρόν, τὸ ὅποιον περιτυλίσσει τὸν κορμὸν μέχρι τοῦ ἑτέρου κόμβου.

Αὐτὸν δὲ τὸ ὅποιον βλέπετε ἔδω εἰς τὴν κορυφὴν λέγεται στάχυς καὶ ἔχει πολλοὺς κόκκους σίτου. Οἱ κόκκοι οὗτοι καὶ ἀργάς εἶναι πράσινοι, τώρα δέ, ὅτε ὥριμασκαν ἔγιναν χρυσοκίτρινοι.

Οἱ γεωργὸς τὸ φίμινόπωρον, ἀροῦ πρῶτον ἐκαλλιέργησε τὸν ἄργον. Εσπειρε τὸν σίτον, ὁ ὅποιος μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐρύθρωσε.

Καὶ καθ' ὅλον μὲν τὸν χειμῶνα τὸ φυτόν τοῦτο ἔνεκα τοῦ φύχους αὐξάνεται ὀλίγουν, τὴν ἀνοιξιν ὅμως ἔνεκα τῆς θερμότητος αὐξάνεται ταχέως καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαΐου σχηματίζει τὸν στάχυν. Ἐντός τοῦ στάχυος γίνονται οἱ κόκκοι, οἵτινες ὠριμάζουσιν αὐτὸν τὸν μῆνα τὸν Ἱούνιον. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὲλε ἐλθωσιν οἱ θερισταὶ μὲ τὰ καμπύλα δρέπουν καὶ θάλασσαν αὐτόν. Μετὰ ταῦτα, ἀροῦ τὸν δέσσωσιν εἰς δεμάτια καὶ τὸν μεταφέρωσιν εἰς τὰ ἀλώνια, θάλασσασι διὰ νὰ χωρισθῶσιν οἱ κόκκοι ἀπὸ τὸ ἄχυρον.

Οἱ σίτοις, ἡ κριθή, ἡ σίκαλις ἡ βρόμη ὁ ἀραβόσιτος, τὸ

κεχρούν καὶ ἡ ὅρυζα λέγονται δημητριακοὶ καρποί. Οἱ καρποὶ οὕτοι εἶναι πολὺ χρήσιμοι, ἐξ ὅλων ὅμως χρησιμώτατος εἶναι ὁ στοιχός, διότι ἔξ αὐτοῦ, ἀφοῦ τὸν ἀλέσωμεν εἰς τὸν μύλον καὶ μεταβάλωμεν αὐτὸν εἰς ἀλεύρον, κατασκευάζομεν ἔξαρτον ἄρτου καὶ διάφορα ζυμαρικά.

ΙΩΑ. — ΙΙΙ μέλισσα.

Ο μικρὸς Στέφανος ὑπῆγε μὲ τὸν μεγαλύτερον ἀδελφόν του τὸν Ἐλευθέριον εἰς τὴν ἔξοχήν. Ἔκεῖ μέσα εἰς ἓν περιβόλιον ὅπηρον πολλὰ μελίσσια. Ο Στέφανος, ως εἶδε τὰς μελίσσας, θαύμασε καὶ εἶπεν.

— Ἐλευθέρη, ιδὲ τὶ μεγάλαι μοῖται εἶναι ἔκειναι! Εἶναι πολλαῖ. Ἰδοὺ ἔξερχονται καὶ ἄλλαι ἀπ' ἔκεινα τὰ κορίνια.

— Δὲν εἶναι μοῖται, μικρέ μου Στέφανε, εἶπεν ὁ Ἐλευθέρης. Αὐταὶ εἶναι μέλισσαι, αἱ ὅποιαι μᾶς δίδουσι τὸ γλυκὺ μέλι καὶ τὸν κηρόν, τὸν ὃποῖον καίομεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἔμπροσθεν τῶν εικόνων.

— Καὶ ποῦ εύροικουσι τὸ μέλι καὶ τὸν κηρόν. Ἐλευθέρη; ἥρωτησε πάλιν ὁ μικρός.

— Εἰσαι μικρὸς ἀκόμη, Στέφανε, καὶ δὲν γνωρίζεις τίποτε διὰ τὰς μελίσσας, ἀπήντησεν ὁ Ἐλευθέρης. Ἀκουσον λοιπὸν ἓν ὠραῖον μάθημα περὶ μελίσσων,

Η μέλισσα εἶναι ἔντομον δπως ἡ μοῖχ, ἡ πεταλοῦδα καὶ πολλὰ ἄλλα. Τὸ σῶμα αὐτῆς δικιρεῖται εἰς τρίχ μέρη, εἰς κεραλήν, εἰς θώρακα καὶ εἰς κοιλίαν. Εἰς τὴν κεραλήν αὐτῆς ὑπάρχουσιν οἱ δρθαλμοί, τὸ στόμα καὶ δύο νήματα, τὰ ὃποια λέγονται κερκῖαι. Εἰς τὸν θώρακα πλαγίως ἀπὸ τὸ ἔν καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ὑπάρχουσι τέσσαρες πτέρυγες, διὸ τῶν ὃποιων πετᾷ καὶ ἔξ πόδες. Οἱ πόδες αὐτῆς ἔχουσι τρίχας πολὺ λεπτὰς καὶ μικρὰς ὡς χνοῦδι. Εἰς τὸ ἄκρον τῆς κοιλίας ὑπάρχει τὸ δπλον τῆς μελίσσης, τὸ κέντρον. Αἱ μέλισσαι εἶναι πολὺ ἐργατικαὶ πηγαίνουσιν εἰς τὰ ἄνθη καὶ ἀπορροφῶσι τοὺς χυμοὺς αὐτῶν, ἐκ τῶν ὃποιων παρά-

γεται τό μέλι καὶ ὁ κηρός. Δὲν ἐργάζονται ὅμως ὅλαι. Αἱ θηλυκαὶ μόνον μέλισσαι ἐργάζονται καὶ λέγονται ἐργάτιδες, αἱ δὲ ἀρσενικαὶ δὲν ἐργάζονται καὶ λέγονται κηρῆνες. Διὰ τοῦτο τοὺς ἀέργους ἀνθρώπους ἐμπαικτικῶς τοὺς λέγουσι κηρῆνας.

Μεταξὺ τῶν μελισσῶν ὑπάρχει μία, ἡ ὥποια λέγεται βασιλισσα. Αὕτη γεννᾷ πολλὰ ώλα μικρά, ἀπὸ τὰ ὥποια γίνονται αἱ νέαι μέλισσαι. Αἱ μέλισσαι ἔχουσι μεγάλην τάξιν εἰς τὰς ἐργασίας τῶν καὶ ὑπακούουσι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς βασιλίσσης.

103.— Ἡ μέλισσα.

'Ἡ μέλισσα πειᾶ
ἐπιμελής, ἔργατική.
Πετᾶ ἔδω, πειᾶ ἔκει,
πειᾶ, πετᾶ·
ἡ μέλισσᾶ πετᾶ.

Δὲν κάθεται ποτέ,
ἀρούγει τὰ μικρὰ πτιγά,
'σ τὸ ἔργον τρέχει μὲν χαρά.
Ποτέ, ποτέ,
δὲν κάθηται ποτέ.

Καὶ σύ, καλὸς παιδί,
ποτὲ μὴ χάνγε τὸν καιρὸν
ποτὲ μὴ εἴσαι δινηρό,
παιδί, παιδί,
καὶ σὺ καλὸς παιδί.

A. Κατακουενηρός

104.— Αἱ λέμνας.

Εἰς πολλὰ μέρη τῆς ξηρᾶς ὑπάρχουσι ὕδατα τὰ ὥποια δὲν χύνονται οὔτε εἰς ποταμόν, οὔτε εἰς θάλασσαν, ἀλλὰ μένουσι εἰς τὸ αὐτό μέρος πάντοτε. Τὰ ὕδατα ταῦτα ἀποτελοῦσι τὰς λίμνας.

Ἐντός τῶν λιμνῶν ζῶσι διάφορα ζῶα, ιχθύες, βάτραχοι, χελῶναι, ἔγχεις, βρέλλαι καὶ ἄλλα πολλὰ. Πολλὰ ἐξ αὐτῶν ἀποθνήσκουσι ἐντός τοῦ ὕδατος καὶ σήπουνται. Ἐκ τῆς σήψεως

Σὲ ταύτης σχηματίζονται δυσώδεις ἀνάθυμιάσεις, αἱ ὅποιαι μολύνουσι τὸν ἄέρα καὶ κάμνουσιν αὐτὸν πολὺ βλαχερόν εἰς τὴν ὑγείαν ἡμῶν. Εἰς τοιαῦτα μέρη οἱ ἀνθρωποι ὑποφέρουσι πολὺ ἀπὸ πυρετούς καὶ ἄλλας ἀσθενείας.

Αἱ περισσότεραι λίμναι ἔχουσιν ὕδωρ γλυκόν. Ὑπάρχουσιν δύμως καὶ λίμναι μὲν ὕδωρ ἀλμυρόν. Μήτι τὰς λίμνας χυνονται πολλὰ ρύανα καὶ μερικοὶ ποταμοί. Εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν τὴν Ἑλλαῖα ὑπάρχουσι πολλαὶ μικραὶ λίμναι.

ΙΟΥ. — Οἱ λαγωδεῖς.

Οἱ λαγωδεῖς εἰνεὶς ζῷον μικρόν, δσον μία γαλῆ. Ἐπὶ τῆς στρογγύλης κεφαλῆς του ὑπάρχουσι δύο ὄφθαλμοι.

Τὰ βλέρχαρα τῶν ὄφθαλμῶν του εἰνεὶς μικρὰ καὶ δὲν σκεπάζουσιν αὐτοὺς καλῶς, ὅταν κοιμᾶται. Διὰ τοῦτο λέγουσιν ὅτι ὁ λαγωδὲς κοιμᾶται μὲν ἀνοικτοὺς τοὺς ὄφθαλμούς.

Ἀνωθεὶν τῶν ὄφθαλμῶν καὶ ὀλίγον πρός τὰ ὄπιστα εἰνεὶς τὰ δύο μικρὰ καὶ ὄφθαλμά του, τὰ ὅποια κινεῖ μὲν μεγάλην εὔκολιαν. Εἰς τὰ χειλη του ἔχει μερικὰς τρίχας μικρὰς φερεῖσθαι καὶ μόστακας. Μέσα εἰς τὸ στόμα ἔχει ἔξ οὖδόντας, ἥτοι τέσσαρας εἰς τὴν ἄνω σιγγόνα καὶ δύο εἰς τὴν κάτω. Οἱ ἐμπρόσθιοι ὄδόντες εἰνεὶς μεγάλοι καὶ κοπτεροὶ καὶ ὀλονὲν τρίβονται, ἀλλ' οὐδέποτε γίνονται μικρότεροι, διότι δσον τρίβονται τόσον καὶ αὔξανονται ἐκ τῆς φύσης.

Ἐκ τῶν τεσσάρων ποδῶν του οἱ δύο ὄπισθιοι εἰναι μεγαλύτεροι καὶ δυνατώτεροι ἀπὸ τοὺς δύο ἐμπρόσθιους. Διὰ τοῦτο ὁ λαγωδὲς τρέχει πάρα πολὺ μὲν μεγάλα πηδήματα. Μόνον εἰς τὸν κατήρρορον δεν δύναται νὰ τρέχῃ εὐκόλως καὶ πολλάκις, ὅταν βιάζηται, πίπτει κατακέφαλα.

Τοιούρα του εἰνεὶς μικρά, τὸ δὲ χρῶμα τῶν τριχῶν του σταυτοκίτρινον δύοιαζον πολὺ μὲ τὸ χρῶμα τοῦ χώματος.

Η θήλης γεννᾷ τέσσαρας ψρόπτες τὸ ἔτος, ἀπὸ τοῦ Μαρτίου

μέχρι του Αύγούστου. Τὴν φωλεάν του κατασκευάζει ἐντὸς τῶν πυκνοφύλλων θάμνων, ὅπου τὰ μικρά του παιζουσι μὲ πολλὴν χάριν.

Ο λαγωός τρώγει χόρτα, λάχανα, ρίζας καὶ καρπούς ἔηροις. Ἀν δὲ δὲν ἔχῃ ἄλλην τροφήν, τότε τρώγει καὶ φλοιούς τρυφερῶν δένδρων.

Τὴν τροφήν του συνήθως ζητεῖ τὴν νύκτα καὶ ιδίως περὶ τὴν χαραυγήν, τὴν δὲ ἡμέραν ησυχάζει ἐντὸς τῶν θάμνων. Δὲν τολμᾷ νὰ ἔξελθῃ ὁ δυστυχής, διότι ἔχει πολλοὺς ἔχθρούς.

Ο λύκος, ἡ ἀλώπηξ καὶ ὅλα τὰ ἀρπακτικὰ πτηνὰ ζητοῦσι



τὴν καταστροφήν ἀύτοῦ, οἱ δὲ ἀνθρώποι τὸν κυνηγοῦσι διὰ τὸ νόστιμον κρέας καὶ διὰ τὸ μαλακὸν τρίχωμα τοῦ δέρματος.

Καὶ ἐναντίον τόσων ἔχθρῶν οὐδὲν ὅπλον ὑπερασπίσεως ἔχει ὁ δυστυχής. Τὴν μόνην ἐλπίδα του ἔχει εἰς τοὺς πόδας του οἱ δποῖοι πολλάκις διὰ τῆς ταχύτητος σώζουσιν αὐτόν.

Καὶ τὰ ὥτα του προρυμάττουσιν αὐτὸν ὄλιγον ἀπὸ τοὺς κινδύνους, διότι ἔχει ἔξαρτον ἀκοήν. Καὶ τὸν ἐλάχιστον κρότον ἄμα ἀκούσῃ ἡ κρύπτεται ἐντὸς τῶν θάμνων, ἡ ρίπτει τὰ ὥτα του πρὸς τὰ ὄπισω καὶ φεύγει ταχέως.

· Αξία θυμασιοῦ είναι καὶ ἡ πανουργία τοῦ λαγωοῦ. Πολλάκις φροντίζει καὶ διὰ τῆς πανουργίας νὰ ἔχαπατήσῃ τοὺς ἔχθρους του. · Οταν εὐρίσκηται ἐντὸς τῆς φωλεᾶς καὶ πλησιάζῃ ὁ ἔχθρος, αὐτὸς μαζεύεται καὶ μένει ἐντελῶς ἀκίνητος, ἵνα μὴ τὸν ἴδῃ. Τοῦτο δὲ ἐπιτυγχάνει πολλάκις, διότι, ἐπειδὴ τὸ χρῶμα αὐτοῦ ὁμοιάζει μὲ τὸ χρῶμα τοῦχώματος, ἔχαπατᾶται ὁ ὄφθαλμός τῶν ἔχθρῶν του.

Καὶ τὴν ἔξης πανουργίαν μεταχειρίζεται. · Οιαν θὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν φωλεάν, κάμνει πολλὰς περιστροφὰς καὶ λοξοδρομίας, καὶ ἐπειτα δι' ἐνὸς μεγάλου πηδήματος εἰσέρχεται εἰς αὐτήν. Τοῦτο δὲ κάμνει, διὰ νὰ μὴ φαίνωνται τὰ πατήματα αὐτοῦ.

Ι Θ.—Θ λαγός.

Νόκτα ὁ λαγός ἐδγῆκε
Λαχανόκηπον εὐρῆκε
Τρέχει μέσαν καὶ ἀργίζει
Τὴν κοιλιά του νὰ γ. μίζῃ.

Δυστυχία του! παρέκει
Κυνηγός μὲ τὸ τουφέκι,
Τὸν πτωχὸν παραμονεύει
Πλησιάζει καὶ σκοπεύει.

Μπάμ! ἡκούσθη 'ς τὸν ἀέρα,
Πλήν τὰ βόλια πῆγαν πέρα
Καὶ τὸ ζῷον τὸ καῦμένο
Ἐτινάχθη τρομαγμένο.

Φεύγει ὁ λαγός ἀκόμα
Μὲ τὸ λάχανο στὸ στόμα,
Κι' ἐδιδάχθη νὰ προσέχῃ
Που ἐμβαίνει καὶ ποῦ τρέχει.

A. Κατακουζηνός.

ΙΕΩ. — Τὰ παράπονα τῶν λαγωῶν.

Οἱ λαγωὶ μίαν φορὰν συνῆμοισθησαν εἰς ἀπόκρυφον μέ-
ρος, ἐκρέμασσιν τὰ δια καὶ ἐσυλλογίζοντο τὴν ἀθλίαν ζωὴν τῶν.

— Δὲν εἶναι ζωὴ αὐτή, ἔλεγον μερικοί. Καὶ ζῷα καὶ πτηνὰ
καὶ ἄνθρωποι μᾶς καταβίωκουσι καὶ ἡμεῖς δὲν ἔχομεν κανέν
ὅπλον ὑπερασπίσεως. «Ο Θεός μᾶς ἡδίκησε πολύ. Γόσσον ἀδύ-
νατα καὶ ἀσπλαζῷα εἰμεῖχ, ώστε δὲν πιστεύομεν νὰ μῆς λογα-
ριάζῃ κανέν ἄλλο ζῷον, ἀν ὑπάρχωμεν ή δὲν ὑπάρχωμεν.
Πολλοὶ ἔλαθον τὸν λόγον καὶ ὠμίλησαν περὶ τῆς ἀθλίας
Ζωῆς τῶν, τελευταῖον δὲ ωμίλησεν εἰς καὶ εἶπε.

— Τοιαύτη ζωὴ, φίλοι, εἶναι περιττή. Ηροτείνω λοιπὸν νὰ
πνιγῶμεν μέσα εἰς ἐκείνην τὴν λίμνην, διὰ νὰ ἐκλείψῃ τὸ γένος
μας ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

“Ολοὶ οἱ λαγωὶ διὰ τῆς κινήσεως τῆς στρογγύλης κεραλῆς
τῶν παρεδέχθησαν τοῦτο. Ήρχισαν λοιπὸν νὰ ἀσπάζωνται τὰ
téκνα τῶν καὶ νὰ ἀποχαιρετᾶ ὁ εἰς τὸν ἄλλον. Ἐπειτα ἐκινη-
σαν καὶ ὑπῆγαν εἰς τὴν λίμνην. Ἀλλά, μόλις ἔρθησαν ἐκεῖ, ελ-
δον κάτι ἄλλα μικρὰ ζῷα, τὰ διοῖα ἐπῆδησαν ἀπὸ τὸν πόρον
τῶν εἰς τὴν λίμνην. Ήσαν οἱ βάτραχοι, ἐκ τῶν διοίων εἰς δὲν
ἐπρόθυσε νὰ πηδήσῃ καὶ συνελήφθη ὑπὸ τῶν λαγωῶν.

‘Ο συλληρίεις βάτραχος ἥρκισε νὰ κλαίῃ τὴν τύχην του καὶ
παρεκάλει τοὺς λαγωούς νὰ μὴ κακοποιήσωσιν αὐτὸν. Ἐλεγεν
ὅτι ἡμεῖς οἱ βάτραχοι εἰμεθα τὰ ἀδυνατώτατα ἐξ ὅλων τῶν
ζωῶν καὶ δὲν βλάπτουμεν ποτὲ κανένα. Τούναντίον δὲ πολλὰ
ἄλλα ζῷα μᾶς καταβίωκουσι καὶ μῆς τρώγουσιν, ώς οἱ ὄρεις,
οἱ ἀστοί, οἱ πελάργοι καὶ ἄλλα.

Τότε εἰς γέρων λαγωὸς ἀναβὰς εἰς ύψηλὸν μέρος ωμίλησε
μὲ δυνατὴν φωνὴν καὶ εἶπε· Φίλοι, δὲν ἔχομεν διόλου σίκαιον
νὰ παραπονῶμεθα διὰ τὴν τύχην μας. Βλέπετε ὅλοι μὲ τοὺς
όφθαλμούς σας ὅτι υπάρχουσι καὶ ἄλλα ζῷα ἀσπλαζῷα καὶ περισ-
σότερον ἀδύνατα ἀπὸ ἡμῖς καὶ τὰ ὅποια μάλιστα μᾶς φοβοῦνται.

Καὶ ἐπειτα δὲν εἰμεθα ἐντελῶς ἀπόλοι, ἔχομεν τοὺς πόδας
μας, οἱ ὄποιοι σώζουσιν ἡμῖς διὰ τῆς ταχύτητος. Καὶ ποῖον
ζῷον δὲν ἔχει ἔχροος καὶ δὲν διατρέχει κλυδυνον; Μήπως οἱ

έχθροι ήμων, ὁ λύκος, ἡ ἀλώπηξ καὶ ὁ ἀετός, δὲν καταδιώκονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;

Πρέπει νὰ είμεθα εὐχαριστημένοι καὶ νὰ ἐπιστρέψωμεν πάλιν εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς φωλεάς μας, διότι ἡ ἀπόφασις ήμων δὲν εἶναι ἔρθη καὶ φρόνιμος. "Ολοὶ οἱ λαγωὶ ἐπεισθῆσαν εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ, ἀροῦ ἀπέλυσαν τὸν βάτραχον, ἐπέστρεψαν εἰς τὰ δάση.

110.—Θ ἀλέκτωρ.

"Ολοὶ γνωρίζομεν τὸ μικρὸν καὶ ὑπερήφανον πτηνόν, τὸν ἀλέκτορα μὲ τὸν κέκκινον καὶ ὁδοντωτὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς λόφον.

Τὸ ράμφος αὐτοῦ εἶναι πολὺ δυνατὸν καὶ κυρτόν, ὁ λαιμὸς μακρὸς καὶ ὀλίγον κυρτός καὶ οἱ πόδες του ὑψηλοὶ, δυνατοὶ καὶ ταχεῖς. Ἐκαστος ποὺς ἔχει τέσσαρας δάκτυλους, τρεῖς πρὸς τὰ ἐμπρός καὶ ἕνα πρὸς τὰ ὄπισθ. Ὁλίγον δὲ ἄνωθεν τοῦ ὀπισθίου δάκτυλου ἔχει καὶ ἔλλον δάκτυλον βραχὺν καὶ ἀκίνητον, ὃ ὅποιος λέγεται πλήκτρον. Ἐκαστος δὲ δάκτυλος φέρει εἰς τὸ ἄκρον ὄνυχα μακρὸν καὶ ὅξυν.

Τὰ πτερὰ τοῦ ἀλέκτορος ἔχουσι διάφορα χρώματα. Ἰδίως δὲ πολὺ ώραια καὶ ζωηρὰ χρώματα ἔχουσι τὰ πτερὰ τῆς οὐρᾶς αὐτοῦ. Τὰ πτερὰ ταῦτα, ἐνῷ ἀνορθοῦνται πρὸς τὰ ἄνω, ἔπειτα καμπυλοῦνται πρὸς τὰ κάτω ὡς δρέπανα. Οἱ ἀλέκτορες δὲν δύνανται νὰ πετάξωσιν ὑψηλά, διότι αἱ πτέρυγες εἶνε βραχεῖαι ἀναλόγως τοῦ βάρους τοῦ σώματος αὐτῶν.

Ο ἀλέκτωρ εἶναι καλὸς οἰκογενειάρχης. "Οταν εὑρίσκη τροφὴν, μὲ χαρὰν καὶ προθυμίᾳν καλεῖ τὰς ἀλέκτορίδας καὶ ἀφίνει φάγωσιν αὐτὴν, αὐτὸς δὲ πηγαλύνει πρὸς εὔρεσιν ἄλλης τροφῆς.

Εἰς τὴν αὐλὴν, ὅπου μένει ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ, δὲν ἐπιτρέπει νὰ ἔλθῃ ἄλλος ἀλέκτωρ τῆς γειτονιᾶς. "Οταν ἔλθῃ κανεὶς, ἀμέσως θυμῶνται, ἀγριεύει καὶ ὀρμῷ φοβερός κατ' αὐτοῦ. Τότε ἀρχίζει φοβερὰ πάλη. Ὁ εἰς κινητὰ τὸν ἄλλον μὲ τὰς πτέρυγας καὶ μὲ τὰ πλήκτρα τῶν ποδῶν του, δάκνουνται μὲ τὰ ράμφη των, πληγώνονται καὶ ἔχακολουθεῖ ἡ πάλη, ἔως ὅτου ὁ εἰς νικήσῃ τὸν ἄλλον. "Οστις δὲ νικηθῇ, μαζεύει τὰς πτέρυγάς του καὶ κρύπτεται ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν του, ὁ δὲ νικητὴς μὲ ὑπερηφάνειαν

ἀναβαθμεῖ εἰς ὑψηλὸν μέρος, κτυπᾷ δυνατὰ τὰς πτέρυγας καὶ διαλαχεῖ τὴν νίκην του.

III.—H ἀλεκτορίς.

Η ἀλέκτορις δὲν είναι τόσου ώραια σσον ὁ ἀλέκτωρ. Ο λόφος αὐτῆς είνε μικρός και μάλιστα μερικαὶ δὲν ἔχουσι διόλου τοιούτον! Τὰ πτερὰ αὐτῆς δὲν ἔχουσιν ώραια και ζωηρὰ χρώματα και είναι πολὺ βραχύτερα ἀπὸ τὰ πτερὰ τοῦ ἀλέκτορος. Εἰς τὴν οὐρὰν δὲν ἔχει τὰ μεγάλα και χαμπύλα πτερὰ τοῦ ἀλέκτορος και τὸ πλήκτρον λείπει ἀπὸ τοὺς πόδας αὐτῆς. "Οσον ὑπερίφρανος είναι ὁ ἀλέκτωρ τόσου ταπεινή είνε η ἀλέκτορις και χρήσιμος.

καὶ χρήσιμος.
Αὕτη γεννᾷ τὰ ώά, τὰ ὅποια εἶναι θρητική τροφὴ τοῦ ἀνθρώπου. Ἐκάστη ἀλεκτορίς γεννᾷ τὸ ἔτος ἑκατὸν ἔως ἑκατὸν πεντήκοντα ώά. Απὸ τὰ ώά γίνονται τὰ ὄρνιθα, τὰ ὅποια ἔχουσι πολὺ νόστιμον κρέας

έχουσι πολὺ νόστιμον κρέας
· Ή ἀλεκτορίς τρέψει καὶ περιποιεῖται τὰ τέκνα της μὲ πολ-
λὴν ἀγάπην. "Οταν εὐρίσκῃ τροφήν, προσκαλεῖ αὐτὰ μὲ γλυ-
κεῖαν φωνήν, κομματίζει αὐτήν εἰς πολὺ μικρὰ τεμάχια καὶ
δίδει νὰ τὴν φάγωσι.

Δὲν ἀφίνει αὐτὰ νέα πομακουνθώσιν ἀπό πλησίου. "Οταν δὲ
έννοηση κανένα κινδυνον, προσκαλεῖ αὐτὰ ἀμίσως, τὰ κρύπτει
ὑπὸ τὰς πτέρυγας καὶ περιφέρει τὸ βλέμμα δεξιὰ καὶ ἄριστερά
μὲ ἀνησυχίαν. Εἴναι δὲ ἵδη τὸν ἐλθόν πλησίου της, τότε ὅμιλοι
μὲ ὄργην καὶ μὲ θάρρος κατεπάνω του χωρίς να συλλογίζονται
τὸν θάνατόν της.

τον ουντιον της.
Η ἀλεκτορὶς ζῆ δέκα ἔως δώδεκα ἔτη, οἱ δὲ αἰκετιώρες
εἴκοσι. Τὰ πτηνὰ ταῦτα τρώγουσι σπόρους, φίλλα ψυτῶν καὶ
σχώληκας, τοὺς ὅποιους εὑρίσκουσιν ἐντὸς τοῦ χώματος. Παρέ-
χουσι δὲ εἰς ἡμῖς τὸ χρέας των, τὸ ὅποῖον εἶναι πολὺ θρεπτικὸν
καὶ πολὺ νόστιμον.

112.—*H èn tῆς ἐργασίας προκοπή.*

Ο Ανδρέας υπηρέτει εἰς ἐν παντοπωλεῖον ἐπὶ δέκα ἔτη. Ἡ το-
καθ' ὅλα καλός νέος, διότι καὶ εξυπνος ἦτο καὶ τίμιος καὶ ἔργα-

τικός. Ό κύριός του ήτο πολὺ εύχαριστημένος καὶ διὰ τοῦτο, τε ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ ἰδικόν του παντοπωλεῖον συνέστησεν αὐτὸν εἰς πολλοὺς ἐμπόρους ἵνα τῷ παρέχωσι πᾶσαν εὔκολίαν καὶ πίστωσιν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις του.

Ο Ἀνδρέας μετὰ παρέλευσιν ἀρκετῶν ἑτῶν διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τῆς οἰκονομίας ἔγινε πλούσιος. Ἐκτισεν ὡραῖαν οἰκίαν καὶ ὑποκάτω αὐτῆς εἶχε πλούσιον παντοπωλεῖον. Οἱ ἄνθρωποι θαυμάζουσι καὶ ζηλεύουσιν αὐτὸν διὰ τὴν εὐτυχίαν του.

Μερικοὶ δύμως ἀνόητοι λέγουσιν: «Ο Ἀνδρέας μίαν φορὰν ἦτο πτωχός, ὅπως εἴμεθα καὶ ἡμεῖς. Βεβαίως ἀπὸ τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον ἐλάχιστε, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποκτήσῃ τόσην περιουσίαν.

«Οχι. Χωρὶς ἄλλο ἐδῶ κάτι συνέβη.

Μίαν ἀπὸ τὰς πολλὰς φορὰς ἤκουσεν ὁ Ἀνδρέας τοὺς λόγους τούτους καὶ ἐλυπήθη διὰ τὴν ἀνοησίαν αὐτῶν. Κατόπιν δὲ διὰ νὰ ἀποδείξῃ πῶς ἀπέκτησε τὴν περιουσίαν καὶ πῶς δύναται πᾶς ἄνθρωπος νὰ ἀποκτήσῃ τοιαύτην, ἔγραψεν ἔξωθεν τοῦ παντοπωλείου του ἐπὶ πινακίου μὲν μεγάλα γράμματα τὰς ἔξης λέξεις.

— Ο πλοῦτος καὶ ἡ εὐτυχία ἀποκτῶνται διὰ τῆς τιμίτητος, τῆς ἐργασίας καὶ οἰκονομίας.

— «Φχσοῦλι τὸ φχσοῦλι, γεμίζει τὸ σακκοῦλι.»

Ι Ι Ι Β — Η πορτοκαλλέα.

Η πορτοκαλλέα εἶναι δένδρον πολὺ ὡραῖον καὶ χρήσιμον. Τὰ φύλλα αὐτῆς εἶναι μεγάλα, πράσινα καὶ εύώδη. Τὰ φύλλα τῆς πορτοκαλλέας διατηροῦνται κατὰ τὸν χειμῶνα. Διὰ τοῦτο ἡ πορτοκαλλέα καὶ δσαὶ ἄλλαι δένδρα δὲν ρίπτουσι τὰ φύλλα τὸν χειμῶνα λέγονται ἀειθαλῆ.

Τὰ ἄνθη τῆς πορτοκαλλέας εἶναι μικρά, λευκὰ καὶ εύώδη. Ο καρπὸς αὐτῆς λέγεται πορτοκάλλιον καὶ ἔχει σχῆμα σφραγίδας. Κατ' ἀρχὰς εἶναι πολὺ μικρός καὶ ἔχει χρῶμα πράσινον. Επειτα δὲ ὀλίγον κατ' ὀλίγον μεγαλώνει, καὶ δταν ὠριμάζει τὰ μέσα τοῦ χειμῶνος λαμβάνει χρῶμα ὑπέρυθρον.

Ο καρπὸς οὗτος περιβάλλεται μὲν φλοιὸν παχύν, ὃ ὅποιος ἔξωθεν μὲν ἔχει χρῶμα ὑπέρυθρον, ἔσωθεν δὲ λευκόν. Εντὸς αὐτοῦ διαθέτει τὸν καρπόν. Ο καρπὸς οὗτος εἶναι γλυκύς, εύχυμος καὶ ὑπάρχει ὁ καρπός.

εύσομος. Αποτελεῖται δὲ ἀπό τεμάχια χωρισμένα μέν, ἀλλ' ἔλαφρῶς κολλημένα τὸ ἐν πλησίοι τοῦ ἄλλου. Εἰς ἑκαστον τεμάχιον ὑπάρχει καὶ ἐν σπέρμα χρόματος λευκοῦ. Τὸ χρησιμώτατον τοῦτο δένδρον διὰ τοὺς γλυκεῖς καὶ εὐόσμους κορπούς τοῦ εύδοκιμεῖ πολὺ εἰς τὴν πατρίδα ἡμῶν. Εἰς τὰ ὁρεὰ δόμως μέρη δὲν εύδοκιμεῖ, διότι τὸ φύγος καὶ ὁ πάγος καταστρέφει ὅχι μόνον τοὺς καρπούς καὶ τοὺς κλάδους, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν κορμόν του. Διὰ τοῦτο πορτοκαλέαι ὑπάρχουσιν εἰς τὰ εὔκρατα μέρη καὶ ιδίως εἰς τὰ παράλια.

■ ■ ■ . — Η περιστερά.

Ἡ περιστερὰ εἶναι ώραιὸν πτηνόν. Ἡ κεφαλὴ αὐτῆς εἶναι μικρὰ καὶ κομψή, τὸ ράμφος ώραῖον, ἀπαλὸν εἰς τὴν ρίζαν καὶ ὀλίγον καρπύλον εἰς τὸ ἄκρον. Οἱ τράχηλος εἶναι βραχὺς καὶ στρογγύλος καὶ σκεπάζεται ὑπὸ πυκνῶν πτερῶν, τὰ ὥποια χρυσίζουσι.

Τὸ σῶμα αὐτῆς εἶναι μέτριον καὶ παχύ, αἱ πτέρυγες καὶ ἡ οὐρά μακραί. Διὰ τοῦτο αὕτη πετᾷ ταχέως καὶ μὲ μεγάλην εὐκολίαν. Οἱ πόδες αὐτῆς εἶναι βραχεῖς καὶ λεπτοί μὲ τέσσαρας δακτύλους. Τὸ γρέμα τῶν πτερῶν εἶναι λευκόν, τεφρόν, μέλαν, κυανοῦν ἢ ποικίλον.

Περιστεραὶ ὑπάρχουσιν εἰς όλα τὰ μέρη τῆς γῆς, ἀλλαὶ μὲν ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει, ἀλλαὶ δὲ ἐν ἡμέρῳ. Καὶ αἱ μὲν ἄγριαι κατασκευάζουσι τὰς φωλεάς των ἐντὸς θύμνων ἢ εἰς τὰς κοιλότητας τῶν βράχων ὅχι μὲ πολλὴν τέχνην, αἱ δὲ ἡμεροὶ εἰς περιστερεῶνας.

Γεννῶσι δέκα φορὲς τὸ ἔτος ἀνὰ δύο ωὲ λευκὰ ἑκάστην φορὰν τὰ ὥποια ἐπωάζουσιν ἐπὶ δέκα ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἐπωάζει αὐτὰ ἡ θήλεα, τὴν δὲ νύκτα ἡ ἄρρεν. Οἱ σύζυγοι ἀγαπῶνται πολύ. Διὰ τοῦτο, ὅταν εἰς ἐξ αὐτῶν βραδύνῃ νὰ ἐπιστρέψῃ, ὁ ἄλλος ἀφίνει καὶ φωλεάν καὶ ωὲ καὶ τρέχει ἀνήσυχος πρὸς εὔρεσίν του. Εἳναι ἀποθάνη ὁ εῖς, ὁ ἄλλος λυπεῖται πολὺ καὶ ἐνίστει ἀποθνήσκει καὶ αὐτὸς ἀπὸ τὴν λύπην του.

Ἀγαπῶσι καὶ περιποιοῦνται πολὺ τὰ τέκνα των. Λύτα ἐξέρχονται τῶν φῶν γυμνὰ καὶ τυρλά. Κατ' ἀργὰς μὲν τρέγονται μὲ μίαν τυροειδῆ τροφήν, τὴν ὥποιαν οἱ γονεῖς των ἐξεμοῦσι,

κατόπιν δὲ μὲν μικροὺς σκώληκας καὶ μικροὺς κόκκους. Τὴν τροφὴν φέρει ὁ πατήρ, τὴν θέτει εἰς τὸ στόμα τῆς μητρὸς καὶ αὐτὴ τὴν μοιράζει εἰς τὰ τέκνα.

Αἱ περιστεραὶ ἔχουσι μνήμην μεγάλην καὶ ἐνθυμοῦνται τὸν τόπον τῆς γεννήσεως τῶν, τὸν ὅποῖον οὐδέποτε λησμονοῦσι. Διὰ τούτο μεταχειρίζονται αὐτὰς εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἡ περιστερὰ εἶναι χρήσιμον πτηνόν, διέτι παρέχει εἰς ἡμᾶς νόστιμον καὶ τρυφερὸν κρέας.

Ζ Ι Σ.—·Η περιστερά.

— Ποῦ μ' ἀπλωμένα τὰ πτερὰ
κετάς, λευκὴ περιστερά,
ὅτ' ἔρ' ἡμῶν
Βαρὺς χειμῶν
τοὺς πάγους φέρει τοῦ βορρᾶ;

“Οκου τῷ ἄνοιξις γελᾷ
καὶ δὲ αὔραι πνέουν ἀπαλὰ
έκει πέτω,
τὸ φῶς ζητῶ,
ζητῶ τὰ ἀνθη τὰ καλά.”

A. P. Ραγκαβῆς.

Ι Ι Ζ.—·Ο ἵππος καὶ ὁ ὄνος

Εἰς ἵππος καὶ εἰς ὄνος ἔβαδιζον εἰς τὴν αὐτὴν ὁδόν. Ο ὄνος ἔφερεν εἰς τὴν ράχιν του βαρὺ φορτίον καὶ ἔβαδιζε μὲν δυσκολίαν, ὃ δὲ ἵππος ἔβαδιζε χωρὶς φορτίον καὶ ἔχρεμέτιζε χαρούμενος. Τότε ὁ ὄνος εἶπε εἰς τὸν ἵππον·

— Σύ, σύντροφε, δὲν ἔχεις διόλου βάρος εἰς τὴν ράχιν σου. Βοήθησόν με, σὲ παρακαλῶ· λάβε δὲ λίγον ἀπό τὸ φορτίον μου.

— Τί; νὰ σὲ βοηθήσω; νὰ φορτοθῶ ἐγὼ τὸ ιδικόν σου φορτίον; Αὐτό δὲν οὐ γίνη ποτέ. Εγὼ δὲν δμοιάζω μὲ σὲ καὶ δὲν εἴμαι προωρισμένος νὰ φέρω εἰς τὴν ράχιν μου φορτία, ἀλλὰ μόνον τὸν κύριόν μου.

— Δὲν λέγω νὰ λάβης ὅλον τὸ φορτίον μου, καλέ μου σύντροφε· λάβε τὸ ἥμισυ. Δὲν εἶναι τίποτε διὰ τὴν ίδικήν σου δύναμιν τόσον ὀλίγον βάρος. Δὲν θὰ σὲ ἐνοχλήσῃ διόλου. Δὲν βλέπεις εἰς πολλαν κατάστασιν εὐρίσκομαι; Σῶσόν με, σὲ παρακαλῶ διότι ἀποθνήσκω.

— "Ο. τι θέλεις κάμε, ἀπαντῷ ὁ ἀσπλαχνος ἵππος μὲ σκληρότητα. Έμὲ δὲν μὲ μέλει διόλου. Δὲν εἶναι ίδική μου δουλειὰ αὐτῆς.

Δὲν παρῆλθε πολλὴ ὥρα καὶ ὁ ὄνος ἔπεσε κατὰ γῆς νεκρός. Τότε ὁ κύριος του ἐκδέρει αὐτὸν καὶ θέτει εἰς τὴν ράχιν του ἵππου ὅλον τὸ φορτίον καὶ αὐτὸ τὸ δέρμα καὶ τὸ σάγμα τοῦ ὄνου. Ο ἵππος ἐνόησε τὸ σφάλμα του καὶ θρηνῶν ἔλεγε:

— Τί ἔπαθα ὁ δυστυχής! Τι μέγα κακὸν μὲ εὔρεν! Άλλὰ κανεὶς δὲν μοῦ πταίει. Έγὼ δὲν ιδίος είμαι ὁ αἴτιος τῆς δυστυχίας μου. Δὲν ξθελον δὲ ἀνόητος νὰ βοηθήσω τὸν σύντροφόν μου καὶ νὰ λάβω ὀλίγον ἀπὸ τὸ φορτίον αὐτοῦ. Ιδού τώρα ὅτι τυμωροῦμαι διὰ τὴν ἀσπλαχνίαν μου.

■ ■ ■ . — "Ο ἵππος."

Ο ἵππος εἶναι ζῷον θηλαστικὸν συγγενὲς τοῦ ὄνου καὶ τοῦ ημιόνου. Ή κεραλή αὐτοῦ εἶναι ἐπιμήκης οἱ ὄφθαλμοι μεγάλοι, τὰ δάχτυλα μικρά, οὐθία εύκινητα, οἱ ράθιωνες ἀνοικτοί καὶ αἰσιαγόνες μακρά.

Ο τράχηλος τοῦ ἵππου ὑψοῦται πρὸς τὰ ἄνω, κυρτοῦται ὀλίγον ἐκεῖ, ὅπου ἐνοῦται μὲ την κεραλήν, καὶ στολιζεται μὲ μακρὰν καὶ ὠραίαν γαίτην.

Τὸ σῶμά του εἶναι πολὺ ὡραῖον καὶ ἔχει τρίχας πυκνὰς καὶ πολὺ μικράς, αἱ ὅποιαι διαφέρουσι κατὰ τὸ χρῶμα. Διὰ τοῦτο ἄλλοι μὲν ἵπποι εἶναι λευκοί, ἄλλοι δὲ μαύροι. ἄλλοι ξανθοί καὶ ἄλλοι ἄλλου χρώματος.

Οι τέσσαρες πόδες τοῦ ἵππου εἶναι ύψηλοι, δυνατοί καὶ εὐκίνητοι. Εἰς τὸ ἄκρον ἐκάστου ποδὸς ὑπάρχει ὄνυξ σκληρός, δὲ ὅποιος λέγεται ὀπλή. Η οὐρά του εἶνε μακρὰ καὶ ἔχει μακρὰς τρίχας.

Η φωνὴ τοῦ ἵππου λέγεται χρεμετισμός καὶ ἀκούεται πολὺ μακράν. Ζῇ εἴκοσιν ἔως τριάκοντα ἔτη, ἄλλα πέραν τοῦ είκοστοῦ δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ἔνεκκα τοῦ γήρατος.

Οι ζωηροί όρθιαλμοί του βλέπουσι καλῶς καὶ τὴν νύκτα καὶ
έννοεῖ ἀπὸ μακρὰν πᾶν ἄγνωστον πρᾶγμα. Πηγαίνει μόνος του
εἰς τὸν σταῦλον, ἐνθυμεῖται τὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὅποιον ἀπαξ μόνον
ἐπέρασε καὶ ἀναγνωρίζει τὸν κύριόν του τὸν ὅποιον πολὺ ἀγαπᾷ!
Ἐλναι τολμηρός καὶ φιλότιμος καὶ δὲν δυστροπεῖ, ὅταν ζευγνύ-
ωμεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀμαξαν ἡ εἰς τὸ ἀρτορον.

Ἐνίστε ὅμως διὰ μικρὸν πρᾶγμα, τὸ ὅποιον βλέπει, καὶ διὰ
τὴν σκιάν του ἀκόμη, τρομάζει αἰφνιδίως. Τότε δυσκόλως ὑπα-
κούει εἰς τὰς φωνὰς τοῦ κυρίου του.

Ἡ ἵππος λέγεται φορβάς. Γενννᾷ δὲ αὔτη ἔνα πῶλον, τὸν
ὅποιον ἀγαπᾷ πολύ.

Ἀρχικῶς ὁ ἵππος εὐρίσκετο εἰς ἄγριαν κατάστασιν, ἡμερώθη
δὲ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων καὶ ἔγινε τὸ ὠφελιμώτατον
οἰκιακὸν ζῷον. Ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ σήμερον ἄγριοι ἵπποι, οἱ
ὅποιοι ζῶσι κατ' ἀγέλας.

Εἶναι χρησιμώτατος εἰς τὸν ἀνθρώπον, διότι μεταφέρει
φορτία, σύρει ἀμάξια, ἀρτορα, περιστρέφει μυλοπέτρας καὶ ἔκ-
τελεῖ πλειστας ἄλλας ἔργασιας. Τρώγει δὲ σανόν, ἀχυρον, κρι-
θήν, πίτυρον καὶ χόρτον.

Μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ τὰ ὄστα, τὸ δέρμα, αἱ ὄπλαι, τὸ
λίπος καὶ αἱ τρίχες αὐτοῦ χρησιμεύουσιν εἰς τὴν βιομηχανίαν.

III.— Ὁ εὔπλακχνος Γεροθανάσης.

Ἡ το σχεδὸν μεσημβρίᾳ καὶ ὁ Γεροθανάσης ἐπήγαινε σιγὰ
σιγὰ εἰς τὴν οἰκίαν του. Καθ' ὅδὸν ἀπαντᾷ μίαν κόρην ἔως δώ-
δεκα ἔτῶν μὲ δάκρυν εἰς τοὺς ὄρθιαλμούς καὶ τὴν ἔρωτῷ·

— Διατί κόρη μου, κλαίεις καὶ εἰσει τόσον λυπημένη;

— Αχ! σεβαστέ μοι κύριε, είμαι πολὺ δυστυχής, ἀπαντᾷ ἡ
κόρη. Η μήτηρ μου, ἡ καλή μου μήτηρ ἀποθνήσκει! Καὶ δά-
κρυν ἀρθίονα ἔβρεχον τὰς παρειὰς αὐτῆς.

— Πῶς, εἶναι ἀσθενής;

— Να!, κύριε, εἶναι πολὺ ἀσθενής καὶ ὁ ιατρός δὲν θέλει νὰ
ἐπισκεψθῇ αὐτήν. Ἡλθε, λέγει τόσας φορὰς καὶ δὲν ἐπληρώ-
σαμεν αὐτόν.

— Καὶ διατί, κόρη μου, δὲν ἐπληρώσατε τὸν ιατρόν; Δὲν
ἔχετε χρήματα;

— Πού νὰ εμρωμεν, κύριε; ὁ πατήρ μου πτωχὸς ἐργάτης πρὸ δύο ἑτῶν ἀπέθανεν. Μιγδὲ δὲ καὶ ἡ μῆτηρ μου διετηρούμεθα διὰ τῆς ἐργασίας· Τώρχ όμως εἶναι ἄσφωστος δύο μῆνας καὶ ὅ, τι εἶχομεν τὸ ἔξωδεύσαμεν. Εἴριξ πολὺ δυστυχής. Θὰ ἀποθάνῃ ἡ καλὴ μου μῆτηρ καὶ θὰ μενω ἐντελῶς ἔρημος.

‘Ο ἀγαθὸς γέρων ἔξαγε ποσόν τι χρημάτων καὶ λέγει εἰς τὴν κόρην·

— Κόρη μου, λάβε αὐτὰ τὰ ὀλίγα χρήματα καὶ φρόντισε νὰ σώσῃς τὴν μητέρα σου. Ιδοὺ εἰς αὐτὴν ἐδῶ τὴν οἰκίαν κατοικῶ. Νὰ ἔρχησαι μίαν φορὰν τὴν ἡμέραν νὰ μοὶ λέγῃς τὴν κατάστασιν τῆς μητρός σου.

‘Ο Γεροθανάσης καὶ ἀλλην χρηματικὴν συνδρομὴν ἔδωκεν εἰς τὴν πάσχουσαν καὶ πολλάκις ἐπεσκέψθη αὐτήν. Η ἀσθενής μετὰ ἓνα μῆνα ἔγινεν ἐντελῶς ὄγκης καὶ εὐλόγει καὶ αὐτὴ καὶ ἡ κόρη της τὸ ὄνομα τοῦ εὑεργέτου αὐτῶν Γεροθανάση.

— Μιαν χάριν ὅταν θέλης νὰ τὴν κύριης καὶ ἡμιπορῆς, κάμε την, διπλᾶ τὴν ἔχεις, ὅταν δὲν ἀργοπορῆς.»

119 Η ἀμπέλος

Η ἀμπέλος, δηλαδὴ τὸ κλῆμα, εἶναι δενδρύλλιον μὲ πολλοὺς κλάδους. Οἱ κλάδοι εἶναι μακροὶ καὶ εὐλύγιστοι καὶ κατὰ διαστήματα ἔχουσιν ἔλικας μὲ τὰς ὅποιας προσκολλῶνται εἰς τὰς ἀναδενδράδας ἢ εἰς τὰ δένδρα.

Τὰ φύλλα τῆς ἀμπέλου ἔχουσι μακροὺς μίσχους καὶ ὄμοιάζουσι μὲ τὴν παλάμην μας. Η ἄνω ἐπιφάνεια αὐτῶν είνε πρασίνη, ἡ δὲ κάτω ωπόλευκος καὶ χυοώδης.

Αὐτὴ ἀνθεῖ κατὰ τὰς ἀρχὰς Ματου καὶ κάμνει πολλὰ μικρὰ καὶ εὐώδη ἄνθη. Οἱ καρπὸς τῆς ἀμπέλου λέγεται σταρυλή. Η σταρυλή ἀποτελεῖται ἀπὸ στρογγύλα μικρὰ πράσινα σφαιρίδια, τὰ ὅποια λέγονται ράγες. Αὗται κατ' ἀρχὰς εἶναι μικροί καὶ

ύπόδειναι. "Επειτα σύμως ὄλιγον κατ' ὄλιγον μεγαλώνουσι καὶ δταν ωριμάσωσι γίνονται γλυκεῖαι καὶ ζακχαρώδεις. Ἐκ τῶν ρηγῶν ἄλλαι μὲν ἔχουσιν ἔνα σπόρον, ἄλλαι δὲ πολλοὺς καὶ ἄλλαι οὐδένα.

"Ἔπάρχουσι πολλὰ εἰδὴ σταφυλῶν, ὡς ὁ ροδίτης τὸ μοσχᾶτον, τὸ σιθετιανόν, τὸ ροζαχὶ καὶ πολλὰ ἄλλα. "Ἐν εἰδος σταφυλῆς λέγεται Κορινθιακή, ἡ ὅποια ξηραινομένη πυράγει τὴν περίρημον Κρινθιακὴν σταφίδα.

"Η ἀμπελος διὰ νὰ καρποφορήσῃ πρέπει νὰ καλλιεργηθῇ καλῶς. Κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον κλαδεύεται καὶ κατόπιν σκάπτεται καλῶς καὶ εἰς ἀρκετὸν βάθος. Μετὰ ταῦτα κατὰ Μάιον μῆνα ἀρχαιροῦνται τὰ κάτω φύλλα τῶν νέων βλαστῶν, διὰ νὰ ἀερίζωνται αἱ σταφυλαὶ, καὶ κόπτονται οἱ βλαστοὶ ὄλιγον εἰς τὴν κορυφήν. Πλὴν τούτου καὶ ἀλλας ποιλάς περιποιήσεις ἀπαιτεῖ η ἀμπελος διὰ νὰ καρποφορίσῃ. "Οποία χαρὰ καὶ κίνησις δταν ωριμάζωσιν αἱ σταφυλαὶ καὶ ἀρχεται ὁ τρυγητός! "Ανδρες, γυναικες, παιδία, ὅλοι δύνανται νὰ τρυγήσωσι. Καὶ δλοι τρυγοῦν μὲ χαράν, μὲ γέλια καὶ μὲ τραγούδια.

120. — Τὸ ὑπερήφανον δενδρύλλεον.

"Ο Γεροστάθης ὁ κηπουρός εἶναι εἰς τὸν κηπόν του καὶ καθαρίζει τοὺς περιττοὺς κλάδους τῶν δενδρῶν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων δένδρων ἥτο καὶ μία μικρὰ ροδακινέα, τὴν ὅποιαν ὁ Γεροστάθης εἶχε δέσει εἰς ἔνα πάσσαλον διὰ νὰ στηρίζηται καὶ προφυλάσσηται ἀπὸ τοὺς ἀνέμους.

"Η μικρὰ ροδακινέα ἔθεωρει ως μεγάλην προσδοκήν νὰ στηρίζηται ἐπὶ τοῦ ξηροῦ ἐκείνου πασσάλου καὶ ἔλεγεν.

— Ἔγὼ εἰμι τόσον μεγάλη. Πλησίαζω νὰ φθάσω καὶ τὰ ύψηλότερα δέιδρα τοῦ κήπου καὶ νὰ εἰμι ἀγκαλισμένη μὲ αὐτό ἐδῶ τό σαπόξυλον; Αὐτό μὴ τὴν ἀλήθειαν δὲν ὑποφέρεται. Πρέπει ἔξαπαντος νὰ ἔποχωρισθῶ. Όκηπουρός ἦκουσε τὴν φαντασμένην ροδακινέαν καὶ διὰ νὰ ἀποδείξῃ εἰς αὐτὴν ὅτι ἀνοήτως σκέπτεται πηγαίνει καὶ ἀραιεῖ τὸ στήριγμα. Τὴν νύκτα ἥρχισε νὰ φυσᾷ δυνατὸς ἀνεμος, ἡ δὲ ροδακινέα ἔκυπτεν ἄλλοτε πρὸς τὸ ἐν καὶ ἄλλοτε πρὸς τὸ ἄλλο μέρος καὶ ἔφιλει τὸ ἔδαφος. Καὶ δὲν ἔπαθε τοῦτο μόνον, ἀλλ' ἔγινε καὶ ὁ περίγελως ὅλων τῶν δένδρων, διότι τὴν

πρωίτν εύρεθη γυμνή καὶ ἀπὸ φύλλα καὶ ἀπὸ χαρπούς. Τότεένδησε τὸ στράλιμα τῆς ἄλλήτο πολὺ ἀργά. Ἐμεινε δὲ τρις τιμωρίαν ὅλον ἔκεινο τό ἔτος εἰς αὐτὴν τὴν ἀθλίαν κατάστησον.

Ομοίως συμβαίνει καὶ εἰς πολλούς νέους, οἱ ὅτεσσι φαντάζονται ὅτι δύνανται μόνοι των τὰ εὐδοκιμήσωσιν ἄνευ τῆς προστασίας τῶν γονέων καὶ συγγενῶν, ἀλλὰ μετ' ὅλιγον καταντῶσιν ἀθλίοι καὶ ἐλεσινοί.

— «Οπου φηλὰ κυττᾶ γρήγορα χαμηλώνει»

121. — Τὰ κακὰ παιδία.

Πόσον ὠφέλιμα είναι τὰ διάφορα δένδρα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν ἀνθρώπων τὸ εἴπομεν πολλάκις. Γάρχουσιν ὅμως καὶ δένδρα τὰ ὅποια χρησιμεύουσιν ὅχι μόνον διὰ τὴν ὑγείαν, ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς χαρπούς των, ὡς ἡ ἐλαῖα, ἡ πορτοκαλλέα, ἡ λεμονέα, ἡ κερασέα καὶ πολλὰ ἄλλα.

Πληνοί τούτων ἔνος χωρίου ἦσαν φυτευμένα πολλὰ χαρπούρα δένδρα, ἐπὶ τῶν ὅποιων ἥρχοντο τὴν ἄνοιξιν τὰ πτηνὰ καὶ κατεσκευάζοντας φωλεάς των. Ήτο μία χαρὰ νὰ μένῃ τις εἰς ἔκεινο τὸ χωρίον τὴν ἄνοιξιν καὶ νὰ ἔχουῃ τὸ γλυκὺ κελάδημα τῶν διαφόρων πτηνῶν.

Μερικὰ ὅμως παιδία χωρίς νὰ σκεφθῶσι πόσον μέγα κακὸν ἔκαμψον ἥρχισαν νὰ φονεύωσι τὰ πτηνὰ καὶ νὰ καταστρέψωσι τὰς φωλεάς αὐτῶν. Διὰ τοῦτο ὅσα πτηνὰ διέρυγον τὸν κινδύνον ἐκεχώρησαν καὶ δὲν ἔπανηλθον πλέον.

Ίδου δὲ τί μέγα κακὸν συνέβη εἰς ἔκεινο τὸ χωρίον. Ἐπειδὴ δὲν ἥρχοντο πλέον τὰ πτηνά, ἐπλήθυνον αἱ βλαβεραὶ κάρπαι καὶ κατέφραγον τὰ φύλλα τῶν δένδρων. Καὶ δὲν παρῆλθε πολὺς καιρός, ὅτε τὰ δένδρα ὅχι μόνον χαρπούς δὲν ἔκαμψον, ἀλλὰ ἥρχισαν καὶ νὰ ἔηρανται.

122. — Τὸ ἔτος.

Μία ἡμέρα καὶ μία νῦξ κάμνουσι τὸ ἡμερονύκτιον, τὸ ὅποιον ἔχει εἶκοσι τέσσαρας ὥρας. Μάκαστη ὥρα ἔχει ἐξήκοντα λεπτά. Τὰς ὥρας δεικνύουσιν ἀκριβῶς τὰ ὄρολόγια, τὰ ὅποια είναι πολλῶν εἰδῶν. Ἐπτὰ ἡμέραι (ἡμερονύκτια) ἀποτελοῦσι μίαν ἐβδομάδα. Η

πρώτη ήμέρα τῆς ἑδομάδος λέγεται Κυριακή, η δὲ τελευταία Σάββατον. Ο Θεός παραγγέλλει ἐξ ήμέρας νὰ ἔργαζώμεθα, τὴν δὲ ἑδόμην ήμέραν, τὴν Κυριακήν, νὰ ἀφιερώνωμεν εἰς αὐτὸν· διότι αὕτη ὥρισθη ὡς ήμέρα προσευχῆς καὶ ἀναπαύσεως.

Τέσσαρες ἑδομάδες περίπου ἀποτελοῦσιν ἕνα μῆνα. Οἱ μῆνες τοῦ ἔτους εἰνε δώδεκα, οἱ ἔξης Ἰανουάριος, Φεβρουάριος, Μάρτιος, Ἀπρίλιος, Μάιος, Ἰουνίος, Ἰούλιος, Αὔγουστος, Σεπτέμβριος, Ὀκτώβριος, Νοέμβριος καὶ Δεκέμβριος.

Ἐκ τῶν μηνῶν ἄλλοι μὲν ἔχουσι τριάκοντα μίαν ήμέρας, ἄλλοι δὲ τριάκοντα καὶ ὁ Φεβρουάριος εἴκοσι ὅπτῳ καὶ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος εἴκοσι ἐννέα. Ὁλον δὲ τὸ ἔτος ἔχει τριακοσίας ἑξήκοντα πέντε ήμέρες. Ἐκαστον ἔτος ἔνεκα τῆς μεταβολῆς τοῦ καιροῦ διικρεῖται εἰς τέσσαρας ἐποχὰς, αἱ δοποῖαι λέγονται ἄνοιξις, θέρος, φθινόπωρον, καὶ χειμών.

123. — Ο Μάρτιος

Ο Μάρτιος μᾶς ἔφερε
τὰ μαῦρα χειλιδώνια,
ἀνέλυσαν τὰ χιόνια,
φουσκώνουν τὰ κλαριά.
Καὶ ἂν βροχοῦλα ἔρχεται
καὶ τὰ βουνὰ δροσίζει,
ἡ ἄνοιξις μυρίζει
καὶ ἡ καλοκαιριά.
Δοιπόν μακράν μας ἔρυγεν
ὁ παγωμένος γέρος
καὶ φέρει εἰς ἄλλο μέρος
τὰ δώρα τὰ ψυχρά.

Ο ἄνεμος ὡς πρότερον
ἄγριως δὲν συρίζει
καὶ πάγος δὲν στολίζει
τὰ ἄνθη τὰ ώχρά,
Τὸ πράσινόν της ἔνδυμα
ἡ χώρ' ἀναλυμβάνει
καὶ πάλιν θὰ θερμάνη
δὲ ἥλιος τὴν γῆν.
Καὶ τοάηδόνι εύθυμον
νὰ ψύλη, δὲν θ' ἀργήσῃ,
τοῦ Πλάστου νὰ ὑμνήσῃ
τὴν θάξαν καὶ στοργήν.

A. Καντακουζένος.

124. — Ο — ΝΕΑῖος

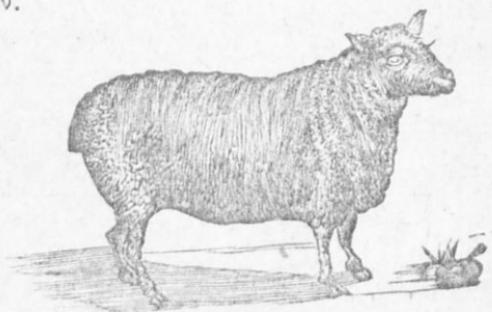
Ο Μάιος μᾶς ἔφεσεν
ἐμπρός, βῆμα ταχύ,
νὰ τὸν προσπαντήσωμεν,
παιδιά, στὴν ἔξοχήν.
Δῶρα στὰ χέρια του πολλὰ
καὶ εὔμορφά κρατεῖ
καὶ τὰ μοιράζει γελαστός
εἰς ὅποιον του ζητεῖ,

Φέρει τραγούδια καὶ χαρές,
λουλούδια καὶ δροσιά,
καὶ μυρωδάτη φόρεσε
ώρατα φορεσιά.
Πάμε καὶ τημεῖς νὰ πάρωμε.
μὴ γάνωμε καιρό.
μᾶς φθάνει ἔνα τριαντάρυλλο,
ἔνα κλαδί χλωρό.
Λαγγελος Βλάχος.

125. — Ο Φεύστηςβοσκός.

Ο Δῆμος, δωδεκατές παιδίον, ἔβοσκε τὰ πρόβατά του εἰς
τὴν ἔξοχήν, ὅπου ειργάζοντο καὶ πολλοὶ συμπατριώται του εἰς
τοὺς πλησίους ἀγρούς. Αἰρογης ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν τοῦ Δημού ἡ ί-
δέα νὰ φοβίσῃ τοὺς συμπατριώτας του καὶ νὰ γελάσῃ ὅλγον μὲ
αὐτούς. "Ηρχισε λοιπὸν νὰ φωνάξῃ δυνατά! «λύκος! λύκος! i
τρέξατε, τάραγε τὰ πρόβατά μου!»

Οι ἄνθρωποι, ως ἤκουσαν τὰς φωνὰς τοῦ παιδίου, ἐτρεξαν ἔ-
κει ἄλλος μὲ ἀξινπο, άλλος μὲ ρόπαλον, ἄλλος μὲ ὅπλον καὶ ἡ-
ρώτησαν αὐτόν.



Ποῦ εἶνε Δῆμε, ὁ λύκος;

Ο Δῆμος ἀπεκρίθη: Σεῖς δὲν ἥλθετε γρήγορα, δὲν τρέχετε
κολύ τώρα ἔρυγεν ὁ λύκος ἀπό τὰς φωνάς μου. Καὶ ἐνῷ ἔλεγεν
αὐτὰ ἔκρυψογέλα. Οι ἄνθρωποι μὴ ἐννοήσαντες τὴν πονηρίαν
ψηφιστοίηθηκε από το Ινσπούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

αύτοῦ ἐπέστρεψαν εἰς τὰ ἔργασίας των. Γὴν ἄλλην ἡμέραν πάλιν ὁ Δῆμος ἤρχισε νὰ φωνάζῃ «λύκος ! λύκος ! βοήθειαν ! τρέξας !».

Οἱ χωρικοὶ μὲ τὰ ὅπλα, εἰς τὰς χεῖρας ἔφθασαν ἀμέσως ἐκεῖ καὶ ἥρωτῆσαν τὸν Δῆμον. Ποῦ εἰναι, Δῆμε, ὁ λύκος ;

«Ο Δῆμος ἀπήντησε γελῶν.

— «Ο λύκος ; τι θέλει ἔδω ὁ λύκος ! Ἐγώ ἐφώναξον, διότι ἥθελον νὰ δοκιμάσω πόσον τρέχετε.

Οἱ χωρικοὶ ἐθύμωσαν καὶ ὄλιγον ἔλειψε νὰ ξυλοκοπόσωσι τὸν κακὸν καὶ φεύστην βοσκόν. Άλλὰ δὲν ἔβράδυνε νὰ τιμωρηθῇ δ. πως τοῦ ἔπρεπε. Καὶ ίδεον πῶς ἐτιμωρήθη.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐνῷ ἑγέλλα, ἐνθυμούμενος τὸ παιγνίδιον, τὸ ὄποιον εἶχε κάμει, ἔρχεται πραγματικῶς εἰς λύκος καὶ ἀρχίζει νὰ τρώγῃ τὰ πρόβατα αὐτοῦ.

«Ο Δῆμος τώρα φωνάζει δυνατά, κλαίει, ζητεῖ βοήθειαν, ἀλλὰ κανεὶς δὲν δίδει προσοχὴν εἰς τὰς φωνάς του. Οἱ χωρικοὶ λέγουσι μεταξύ των.

— Φώναξε, Ψευγοδῆμε, δόσον καὶ ἀν θέλησ, δὲν μᾶς γελάς καὶ ἄλλην φοράν.

«Ο λύκος, ἀροῦ ἔπνιξεν ἀρκετὰ πρόβατα, ἔλαβεν ἔν εἰς τὸ στόμα του καὶ ἔψυγε. Τώρα ὁ Δῆμος ἔκλαιε στὰ ἀληθινὰ καὶ ἐμαθεν διτι ὁ φεύστης δὲν πιστεύεται καὶ στιαν λέγῃ τὴν ἀλήθειαν.

126 = «Η Πατρές.

Πατρὶς ἐκάστου ἀνθρώπου εἰναι τὸ χωρίοι ἡ ἡ πόλις ὅπου ἐγεννήθη καὶ ἐμεγάλωσεν. Ἐκεῖ ζῶσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι του. Ἐκεῖ εὑρίσκονται οἱ τάφοι καὶ τὰ ὄστα τῶν προγόνων του.

Πολὺ γκυκὺ εἰναι τὸ ὄνομα τῆς πατρίδος. «Οσοι ἔτυχε νὰ μείνωσι κατιόν τινα μακράν τῆς πατρίδος των, αὐτοὶ δύνανται νὰ μᾶς εἴπωσι πόσον ἀγαπητὴ εἰναι ἡ πατρίς, δοσοὶ ἥκουσαν νὰ ἐπαινῆται ἡ νὰ κατηγορῆται αὕτη παρ' ἄλλων καὶ ίδιως ξένων. Διότι, σταν ἀκούωμεν νὰ ἐπαινῶσι τὴν πατρίδα ἡμῶν, εὔχαριστοῦμεθα πολύ, ἐνῷ, δταν κατηγορῶσι καὶ ὑδρίζωσι αὐτὴν, λυπούμεθα κατάκαρδα καὶ πολλάκι, ἔρχόμεθα καὶ εἰς λόγους μὲ τοὸς ὑδρίζοντας τὴν πατρίδα ἡμῶν.

Πρὸς τὴν πατρίδα αἰσθανόμεθα τὴν αὐτὴν ἀγάπην, τὴν ὅποιαν ἔχομεν καὶ πρὸς τὴν οἰκαγένειάν μας. Μάλιστα ἐὰν θέλωμεν νὰ εἴμεθα ἀληθεῖς πατριῶται, πρέπει νὰ ἀγαπῶμεν τὴν πατρίδα μας περισσότερον ἀπὸ τὴν οἰκογένειάν μας καὶ νὰ θυσιάωμεν ἐν ἀνάγκῃ καὶ τὴν ζωήν μας χάρων αὐτῆς. Διότι, ὅταν χωρεύει πατρίδα, ἔχομεν καὶ οἰκογένειαν καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους καὶ περιουσίαν. *Όταν δύως δὲν ἔχωμεν πατρίδα, τότε δὲν ἔχομεν τίποτε, καὶ ζῶμεν ὡς κτήνη.

*Η δόξα καὶ ἡ εύτυχία τῆς πατρίδος εἶναι δόξα καὶ εύτυχία καὶ ἡμῶν τῶν ιδίων. Ή καταισχύνη καὶ ἡ δυστυχία τῆς πατρίδον εἶναι καταισχύνη καὶ δυστυχία καὶ ἡμῶν τῶν ιδίων. Λοιπόν, ἐὰν θέλωμεν νὰ ἔχωμεν δόξαν καὶ εύτυχίαν, πρέπει νὰ φροντίζωμεν τὰ δοξασθῆ καὶ νὰ εύτυχήσῃ ἡ πατρίς μας. Η δόξα καὶ ἡ εύτυχία τῆς πατρίδος ἔξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἀγάπην τὴν ὅποιαν ἔχομεν πρὸς αὐτήν.

*Ημεῖς δύομαζόμεθα "Ελληνες καὶ ἡ πατέρες ἡμῶν δὲν εἶναι μόνον ἡ πόλις ἡ τὸ χωρίον, εἰς τὸ ὄποιον ἐγγενήθημεν καὶ ἀνετράφημεν. Ἐκτὸς αὐτῆς τῆς μικρᾶς καὶ ιδιαιτέρας πατρίδος ἐνὸς τρέκαστου ἔχομεν ὅλοι ὁμοῦ ἡμεῖς οἱ "Ελληνες μίαν μεγάλην Πατρίδα, τὴν Ελλάδα. Η δωράται αὕτη χώρα εἶναι ἡ μεγάλη καὶ ἔνδοξος πατρίς ἡμῶν, τὴν ὅποιαν ἐδόξασαν οἱ πρόγονοι μας. Καὶ ἡμεῖς ὡς ἄξιοι ἀπόγονοι ἔχεινων πρέπει νὰ μιμηθῶμεν αὐτούς, ίνα δοξάσωμεν καὶ πάλιν τὴν Ελλάδα μας.

Τ Ε Λ Ο Σ . — Η ἀγάπη τῆς πατρίδος.

Σὲ ἀγαπῶ, πατέρες μου
ἡ τέρψις τῆς φυχῆς μου,
σὲ ἀγαπῶ πατέρες μου!
Μικράν σου πῶς νὰ ξήσω :
πῶς νὰ σὲ λησμονήσω ;
σὲ ἀγαπῶ, πατέρες μου !

"Ελλὰς τὸ καύχημά μου
καὶ δόξα καὶ χάρα μου:
σὲ ἀγαπῶ, πατέρες μου !
πρὸς σέ, πατέρες, λατρείαν
Θὰ φέρω αἰωνίαν."
σὲ ἀγαπῶ, πατέρες μου

Τ Ε Λ Ο Σ





0020561089
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής